កម្មវិធីគាំទ្រវិស័យអប់រំកុមារដែលរស់នៅតំបន់ដាច់ស្រយាល

(អេស្កាប់)

EQUIP1
Educational Quality Improvement Program
Classrooms • Schools • Communities

វគ្គបណ្ដុះបណ្ដាលបន្ថែមសម្រាប់គ្រូសហគមន៍

រយៈពេល ៣ ថ្ងៃ

សៀវភៅសម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល

ខេត្តកំពង់ចាម ប្រទេសកម្ពុជា

ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៦

អេស្ដាប់

វគ្គបណ្ដុះបណ្ដាលបន្ថែមរយៈពេល៧ថ្ងៃ សម្រាប់គ្រូសហគមន៍

ខ្លឹមសារសំខាន់ៗ

ថ្ងៃទី១ សេចក្ដីផ្ដើម និង ការឆ្លុះបញ្ចាំងការបង្រៀន	រយៈពេល
១.១ ការស្វាគមន៍ និង ការបង្ហាញពីកម្មវិធីសិក្ខាសាលារយៈពេលបីថ្ងៃ	១៥ នាទី
១.២ ការបង្ហាញពីស្ថានភាពនៃកម្មវិធីអេស្ដាប់	២០ នាទី
១.៣ ផែនការគាំទ្រគ្រូសហគមន៍ក្នុងកម្មវិធីអេស្ដាប់សម្រាប់ឆ្នាំសិក្សា ២០០៦-២០០៧	១០ នាទី
១.៤ ខ្លឹមសារសំខាន់ៗដែលគ្រូសហគមន៍លើកឡើងសម្រាប់វគ្គបណ្ដុះបណ្ដាលបន្ថែមរយៈពេល៣ថ្ងៃ...(១) ការធ្វើកិច្ចតែងការបង្រៀន (២) ការគ្រប់គ្រងថ្នាក់រៀន (៣) ការផលិតសម្ភារសម្រាប់ការបង្រៀន និង រៀន (៤) សម្ភារសម្រាប់ការបង្រៀន និង រៀន	១៥ នាទី
ប្រធានរឿងទី១: ការធ្វើផែនការ ការបង្រៀន/រៀន ការឆ្លុះបញ្ចាំង (វដ្ដបង្រៀន)	
១.៥ ការធ្វើកិច្ចតែងការបង្រៀន...ធាតុនៃកិច្ចតែងការបង្រៀន និង កិច្ចតែងការគំរូរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា	៦០ នាទី
១.៦ ការវិភាគសកម្មភាពសិក្សាក្រុមតូច	៩០ នាទី
១.៧ ការរៀបចំសកម្មភាពសិក្សាបែបសហការសម្រាប់ក្រុមតូច	៦០ នាទី
១.៨ ការវាយតម្លៃសិស្ស	៦០ នាទី
១.៩ ការវាយតម្លៃការបង្រៀន	៦០ នាទី
សរុប	៦ម៉ោង ៣០នាទី
ថ្ងៃទី២ ប្រធានរឿងទី២: បំនិននៃការសួរសំណួរ និង ការគិតកម្រិតខ្ពស់	
២.១ បំនិននៃការសួរសំណួរ...មូលហេតុដែលគ្រូបង្រៀនសួរសំណួរ	១៥ នាទី
២.២ តើអ្វីទៅដែលហៅថា តាក់សូណូមី?	៣០ នាទី
២.៣ ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ (តាក់សូណូមី) នៃសំណួរ	៦០ នាទី
២.៤ ការវិភាគសំណួរ-កិច្ចការសិក្ខាកាម	៤៥ នាទី
២.៥ រចនាសម្ព័ន្ធនៃភាសា និង កម្រិតនៃការសួរសំណួរ	៦០ នាទី
២.៦ ការសរសេរសំណួរដែលមានកម្រិតខ្ពស់ជាង-កិច្ចការសិក្ខាកាម	៦០ នាទី
២.៧ សកម្មភាពសិក្សាដែលជួយឱ្យសិស្សគិតកម្រិតខ្ពស់: ១. ការស្រាវជ្រាវរបស់សិស្ស	៦០ នាទី
២.៨ សកម្មភាពសិក្សាដែលជួយឱ្យសិស្សគិតគិតកម្រិតខ្ពស់: ២. ល្បែងសិក្សា	៦០ នាទី
សរុប	៦ម៉ោង ៣០នាទី

ថ្ងៃទី៣ ប្រធានរឿងទី៣: ការអភិវឌ្ឍន៍បំនិនភាសា	
៣.១ ការបង្កើតបរិស្ថានបន្ទប់រៀនសំបូរបែប	២០ នាទី
៣.២ ភាសាក្នុងកម្មវិធីសិក្សា...កុមាររៀនភាសា ការរៀនអំពីភាសា ការរៀនតាមរយៈការប្រើភាសាលើគ្រប់មុខវិជ្ជា	១៥ នាទី
៣.៣ ការប្រើប្រាស់ប៉ូស្ទ័រ និង រូបភាព-ការអភិវឌ្ឍន៍បំនិនស្តាប់ និង និយាយ	៤៥ នាទី
៣.៤ ការប្រើប្រាស់ផែនទី-ការអភិវឌ្ឍន៍បំនិនស្តាប់ និង និយាយ	៤៥ នាទី
៣.៥ អំណានឮ ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍បំនិនស្តាប់ និង ចំណេះដឹងលើអត្ថបទ	៤៥ នាទី
៣.៦ ការជួយកុមារឱ្យស្វែងយល់ពីអ្វីដែលបង្កើតឱ្យបានជាអត្ថបទ "ពេញលេញ"	៤៥ នាទី
៣.៧ ការលើកទឹកចិត្តឱ្យកុមារសរសេរ-សំណេរដើម និង អត្ថបទចរចា	៤៥ នាទី
៣.៨ ការលើកទឹកចិត្តឱ្យកុមារសរសេរ-ការធ្វើពង្រាង និង ការប្រជុំពិភាក្សា	៤៥ នាទី
៣.៩ ការផ្លាស់ប្តូរធាតុនៃអត្ថបទ-ការប្រើប្រាស់អត្ថបទជាក់ស្តែង (បំនិនជីវិត ភាពមានទំនាក់ទំនងគ្នា)	៤៥ នាទី
ការបែងចែកកញ្ចប់សម្ភារ	២០ នាទី
សរុប	**៦ម៉ោង ០៥នាទី**

អេស្កាប់

វគ្គបណ្តុះបណ្តាលបន្ថែមរយៈពេល៣ថ្ងៃ សម្រាប់គ្រូសហគមន៍

ថ្ងៃទី១ សេចក្តីផ្តើម ប្រធានរឿងទី១: ការធ្វើផែនការ ការបង្រៀន/រៀន ការឆ្លុះបញ្ចាំង (ការឆ្លុះបញ្ចាំងការបង្រៀន)
ដំណាក់កាលបង្រៀនទី ១.១: ការស្វាគមន៍ និង ការបង្ហាញពីកម្មវិធីសិក្ខាសាលារយៈពេលបីថ្ងៃ ១៥ នាទី **សម្ភារៈ** ខ្លឹមសារសិក្ខាសាលា-ចំណងជើងដំណាក់កាលបង្រៀន និង ពេលវេលា (ឯកសារទី១) អ្នកសម្របសម្រួលស្វាគមន៍សិក្ខាកាម និង បង្ហាញពីកម្មវិធីសិក្ខាសាលារយៈពេលបីថ្ងៃ។ ឯកសារទី១-គោលបំណងសិក្ខាសាលា ចំណងជើងដំណាក់កាលបង្រៀន និង ពេលវេលា។
ដំណាក់កាលបង្រៀនទី ១.២: ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នរបស់កម្មវិធីអេស្កាប់ ២០ នាទី អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយទៅកាន់សិក្ខាកាមអំពីស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃកម្មវិធីអេស្កាប់ ដោយលើកឡើងនូវចំនុចមួយចំនួនរួមមាន: កាបន្តគាំទ្ររហូតដល់ខែមេសាឆ្នាំ២០០៧ ក្តីសង្ឃឹមនៃការបន្តកម្មវិធី ការវិលត្រឡប់របស់គរុសិស្សពីសាលាគរុកោសល្យសម្រាប់ឆ្នាំសិក្សា២០០៧-២០០៨ ការបន្តកើតមានបញ្ហាកង្វះគ្រូបង្រៀន កង្វះខាតគ្រូបង្រៀនដែលមិនអាចជៀសផុត (មានជំងឺ ការចូលនិវត្តន៍ ។ល។) ការពង្រីកសាលាបឋមសិក្សាបឋមភូមិ...។
ដំណាក់កាលបង្រៀនទី ១.៣: ផែនការទៅថ្ងៃអនាគតសម្រាប់គ្រូសហគមន៍ ១០ នាទី អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយពីផែនការគាំទ្រគ្រូសហគមន៍សម្រាប់ឆ្នាំសិក្សា ២០០៦-២០០៧ ដោយបញ្ជាក់ថា ការគាំទ្រមានរចនាសម្ព័ន្ធទូលំទូលាយ មានការបណ្តុះបណ្តាលបន្ថែមរយៈពេលបីថ្ងៃ និង ការប្រជុំរៀងរាល់ពីរខែម្តងរួមមាន ខែវិច្ឆិការ មករា មីនា ឧសភា កក្កដា...ការបើកប្រាក់ខែបន្តរហូតដល់ចុងឆ្នាំសិក្សា២០០៦-២០០៧ (ប្រាក់ខែទទួលបានចុងក្រោយក្នុងខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៧)។
ដំណាក់កាលបង្រៀនទី ១.៤: ចំណុចសំខាន់ៗដែលគ្រូសហគមន៍លើកឡើងសម្រាប់វគ្គបណ្តុះបណ្តាលបន្ថែម៣ថ្ងៃ ១៥ នាទី អ្នកសម្របសម្រួលសង្ខេបលទ្ធផលការប្រជុំចុងក្រោយពីខែមិថុនា និង កក្កដា ឆ្នាំ២០០៦។ អ្នកសម្របសម្រួលសង្ខេបពីអ្វីដែលគ្រូសហគមន៍លើកឡើងសម្រាប់វគ្គបណ្តុះបណ្តាលបីថ្ងៃ ដែលចំណុចសំខាន់ផ្តោតទៅលើ ការធ្វើកិច្ចតែងការបង្រៀន

ការគ្រប់គ្រងថ្នាក់រៀន ការផលិតសម្ភារបង្រៀន និង រៀន សម្ភារសម្រាប់បង្រៀន និង រៀន អ្នកសម្របសម្រួលលើកពីកត្តាផ្សេងៗដែលនាំឱ្យមានការជ្រើសរើសខ្លឹមសារសម្រាប់សិក្ខាសាលានេះ ដោយបញ្ជាក់ថាខ្លឹមសារនៅក្នុងវគ្គនេះមានលក្ខណៈទូទៅច្រើន ពីព្រោះគ្រូសហគមន៍បង្រៀនគ្រប់កម្រិតថ្នាក់ ដូច្នោះយើងមិនអាចចំណាយពេលច្រើនពេកទៅលើសកម្មភាពដែលសមស្របតែនឹងកម្រិតថ្នាក់ជាក់លាក់មួយឬពីរបានទេ។
ប្រធានរឿងទី១: ការធ្វើផែនការ ការបង្រៀន/រៀន ការឆ្លុះបញ្ចាំង (ការឆ្លុះបញ្ចាំងការបង្រៀន)
ដំណាក់កាលបង្រៀនទី ១.៥: ធាតុនៅក្នុងកិច្ចតែងការបង្រៀន-ការវិភាគកិច្ចតែងការគំរូរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា ៦០ នាទី **សម្ភារៈ ឯកសារទី២** កិច្ចតែងការគំរូរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា ដោយបិទនៅលើក្រដាសវ៉ាមធំ (២) ចម្លើយវិភាគ ស្លាក សេចក្តីពន្យល់ របស់អ្នកសម្របសម្រួលលើកិច្ចតែងការរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា។ អ្នកសម្របសម្រួលសួរបំផុសសិក្ខាកាមអំពីធាតុនៃកិច្ចតែងការដែលល្អ ហើយសរសេរនៅលើតារាងលើក្តារខៀន។ អ្នកសម្រប-សម្រួលពន្យល់ពីគោលនយោបាយរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡាលើការធ្វើកិច្ចតែងការបង្រៀនដោយបញ្ជាក់ថា គ្រូបង្រៀនអាចប្រើប្លង់កិច្ចតែងការបង្រៀនប្រភេទណាក៏បាន ឱ្យតែគ្រូបង្រៀនបញ្ចូលនូវធាតុសំខាន់ៗ (TGL1)។ អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថាមន្ត្រីអប់រំមួយចំនួននៅក្នុងក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា នៅតែទាមទារឱ្យគ្រូបង្រៀនប្រើប្រាស់កិច្ចតែងការដែលមានលក្ខណៈស្តង់ដា។ អ្នកសម្របសម្រួលផ្តល់**ឯកសារទី២**ទៅសិក្ខាកាមនៃមេរៀនដែលធ្វើតាមគំរូស្តង់ដារបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា (បិទនៅលើក្រដាសវ៉ាមធំ) និង ឱ្យពួកគាត់វិភាគទៅតាមធាតុទាំងឡាយដែលបានសរសេររួចខាងលើ ដោយប្រើសញ្ញាព្រួញ និង ស្លាក។ អ្នកសម្របសម្រួលឱ្យសិក្ខាកាមធ្វើការជាក្រុមតូចដើម្បីបំពេញការវិភាគនេះ ។ នៅពេលសិក្ខាកាមបញ្ចប់កិច្ចការ អនុញ្ញាតឱ្យក្រុមមួយបង្ហាញ ចំណែកឯក្រុមផ្សេងត្រូវពិនិត្យមើល ហើយផ្តល់យោបល់យល់ស្រប ឬ មិនយល់ស្រប។ អ្នកសម្រប-សម្រួលផ្តល់គំនិតបន្ថែមទៀត ដោយប្រៀបធៀបគំនិតសិក្ខាកាមជាមួយនឹងគំនិតរបស់អ្នកសម្របសម្រួលដែលបានរៀបចំរួចជាស្រេច។ អ្នកសម្របសម្រួលពន្យល់ថា គ្រូសហគមន៍នឹងមានឱកាសនៅក្នុងកំឡុងឆ្នាំសិក្សានេះ គឺនៅពេលប្រជុំរាល់ពីរខែម្តង ដើម្បីសរសេរកិច្ចតែងការបង្រៀនតាមគំរូរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា។ អ្នកសម្របសម្រួលបន្ថែមថា ការសរសេរកិច្ចតែងការតាមគំរូក្រសួងគឺជាការអនុវត្តដ៏ល្អមួយ ប៉ុន្តែគ្រូបង្រៀនជាច្រើនមិនមានពេលសរសេរឱ្យបានលំអិតដូចនោះទេ។ ផែនការដែលខ្លីជាង មានលក្ខណៈសង្ខេប ឬ គ្រាន់តែជាគម្រោងផែនការ ក៏អាចប្រើបានដែរ ហើយនេះគឺជារបៀបដែលគ្រូបង្រៀនភាគច្រើនបំផុតអនុវត្តកន្លងមក។

ដំណាក់កាលបង្រៀនទី ១.៦: ការវិភាគសកម្មភាពសិក្សា (ជាពិសេសសកម្មភាពក្រុម) **៩០ នាទី**

សម្ភារៈ ឯកសារទី៣ ករណីសិក្សាអំពីសកម្មភាពសិក្សាក្នុងមេរៀនបី ដែលមានកម្រិតគុណភាពខុសៗគ្នា។ **ឯកសារទី៤** គំរូតារាងសម្រាប់ឱ្យសិក្ខាកាមកត់ត្រាការវិភាគលើករណីសិក្សា។ **ឯកសារទី៥** (រូបថត) សកម្មភាពសិក្សាក្រុមតូចពីរ។ រូបថតទីមួយបង្ហាញពីសកម្មភាពកុមារដែលកំពុងធ្វើកាជាលក្ខណៈបុគ្គលក្នុងក្រុម និង រូបថតទី២ បង្ហាញពីសកម្មភាពដែលកុមារកំពុងធ្វើការរួមគ្នាជាក់ស្តែងក្នុងក្រុម។

អ្នកសម្របសម្រួលសួរសិក្ខាកាមៈ ទោះបីជាផ្នែកទាំងអស់នៃកិច្ចតែងការបង្រៀនសុទ្ធតែសំខាន់ តើអ្នកគិតថាផ្នែកណាមួយដែលសំខាន់ជាងគេបំផុត បើផ្តោតទៅលើការសិក្សារបស់សិស្ស? អ្នកសម្របសម្រួលស្តាប់ចម្លើយរបស់សិក្ខាកាម...។ អ្នកសម្របសម្រួល រំលឹកសិក្ខាកាមអំពីគំនិតសន្មតមួយអំពីការសិក្សា ដោយបញ្ជាក់ថា បើសិនជាខ្ញុំស្តាប់ខ្ញុំចងចាំបាន២០% បើសិនជាខ្ញុំមើលឃើញខ្ញុំចាំបាន៤០% ហើយបើសិនខ្ញុំធ្វើ/អនុវត្ត ខ្ញុំចាំបាន៨០%។ សិក្ខាកាមជាច្រើន នឹងយល់ស្របថា <u>**សកម្មភាពសិក្សាផ្ទាល់របស់សិស្ស**</u> គឺជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់សម្រាប់ការសិក្សាដែលមានប្រសិទ្ធភាព។

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថា គាត់នឹងផ្តល់ករណីសិក្សាចំនួនបី ដែលពិពណ៌នាពីសកម្មភាពសិក្សាផ្សេងៗគ្នា។ កិច្ចការរបស់សិក្ខាកាមគឺត្រូវអាន និង ពិភាក្សាករណីសិក្សាទាំងបីនោះ រួចហើយបំពេញក្នុងតារាងដែលបានផ្តល់ជូន។ អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថា កិច្ចការរបស់សិក្ខាកាមគឺត្រូវធ្វើការជាក្រុមតូចដើម្បីវិភាគករណីសិក្សាដោយផ្តោតលើៈ

(១) តើកិច្ចការនេះតម្រូវឱ្យសិស្សគ្រាន់តែចងចាំអ្វីមួយ ឬ តម្រូវឱ្យសិស្សរិះគិតឱ្យបានជ្រៅ?

(២) តើកិច្ចការនេះតម្រូវឱ្យសិស្សធ្វើសកម្មភាពជាក្រុម (ការពិភាក្សា ការយល់ស្របគ្នា) ដើម្បីបំពេញដែរឬទេ?

(៣) តើក្រុមសិស្សត្រូវតែបង្កើតអ្វីមួយដើម្បីបំពេញកិច្ចការនេះឬទេ?

(៤) តើសិស្សមានឱកាសពិភាក្សាកិច្ចការជាមួយសិស្ស ផ្សេងទៀតឬទេ?

(៥) តើសិស្សមានឱកាសពន្យល់ការគិតរបស់ពួកគេ ទៅកាន់គ្រូ និង សិស្សទាំងអស់ឬទេ?

(៦) តើមានចម្លើយត្រឹមត្រូវមួយសម្រាប់សកម្មភាពសិក្សានេះឬទេ? តើជានិច្ចកាលត្រូវតែមានចម្លើយតែមួយបែបនេះឬ?

(៧) ចូររៀបលំដាប់លំដោយសកម្មភាពសិក្សាទៅតាមកម្រិតប្រសិទ្ធភាព (១ ២ និង ៣)។ ចូរសរសេរហេតុផលចំពោះមូលហេតុរបស់អ្នក។

សិក្ខាកាមអាន និង ពិភាក្សាករណីសិក្សា បន្ទាប់មកបំពេញតារាងនៅលើក្រដាសផ៉ាមធំ។ តំណាងក្រុមទាំងឡាយ លើកបិទប៉ូស្ទ័រ ហើយធ្វើការប្រៀបធៀប។ ចូរពិភាក្សារាល់គំនិតយោបល់ដែលខុសគ្នា។ អ្នកសម្របសម្រួលសង្ខេបគំនិតយោបល់ទាំងនោះ។ នៅក្នុងសំណួរទី៧ (ការរៀបលំដាប់ទៅតាមកម្រិតប្រសិទ្ធភាព) អ្នកសម្របសម្រួលបញ្ជាក់ថា គ្រូបង្រៀនលើកទឹកចិត្តសិស្សឱ្យធ្វើការជាក្រុមដើម្បី **រិះគិត** គឺមិនមែនគ្រាន់តែចងចាំប៉ុណ្ណោះទេ។ អ្នកសម្របសម្រួលសួរសិក្ខាកាមថាៈ តើសិស្សប្រើការគិតប្រភេទអ្វីនៅក្នុងករណីសិក្សាទី១ ទី២ ទី៣...? អ្នកសម្របសម្រួលសរសេរចម្លើយសិក្ខាកាម ហើយនិយាយថា ចំនុចទាំងនេះនឹងជួបម្តង

ទៀតនៅថ្ងៃស្អែកនៅក្នុងដំណាក់កាលបង្រៀនអំពីសំណួរគាក់សួណ្ឌមី និង ការគិតកម្រិតខ្ពស់។

ចម្លើយរំពឹងទុកសម្រាប់ករណីសិក្សាទាំងបី

ចំនុចប្រៀបធៀប	ករណីសិក្សាទី១	ករណីសិក្សាទី២	ករណីសិក្សាទី៣
តើកិច្ចការនេះតម្រូវឱ្យ សិស្សគ្រាន់តែចងចាំប៉ុណ្ណោះ ឬ តម្រូវឱ្យសិស្សធ្វើការគិតឱ្យបានច្រើន?	*ចងចាំប៉ុណ្ណោះ-ការធ្វើផលបូកប្រភាគ និង ការរកចម្លើយ ត្រូវ ឬ ខុស*	*ចងចាំ និង រិះគិត-ការគូរដ្យាក្រាមថ្មី ដើម្បីជួយពន្យល់លំហាត់ផលបូក*	*ចងចាំ និង រិះគិត-ការគូរដ្យាក្រាមដើម្បីជួយពន្យល់លំហាត់ផលបូក*
តើកិច្ចការតម្រូវឱ្យមានសកម្មភាពក្រុម(ការពិភាក្សា ការយល់ស្របគ្នា) ឬទេ?	*ទេ កិច្ចការទាំងអស់ធ្វើជាលក្ខណៈបុគ្គល*	*បាទ/ចាស៎ សិស្សត្រូវយល់ស្របគ្នាលើការគូរដ្យាក្រាម បន្ទាប់មកឆ្លើយលំហាត់ផលបូក។ ក្រុមសិស្សក៏បានកែកិច្ចការ*	*បាទ/ចាស៎ សិស្សត្រូវយល់ស្របគ្នា លើការគូរដ្យា-ក្រាម បន្ទាប់មកឆ្លើយលំហាត់ផលបូក។ ក្រុមសិស្សក៏បានកែកិច្ចការ*
តើក្រុមសិស្សត្រូវតែបង្កើតអ្វីមួយដើម្បីបំពេញកិច្ចការនោះឬទេ?	*ទេ មានតែសិស្សធ្វើការជាលក្ខណៈបុគ្គលដើម្បីផ្តល់នូវ(ផលិតផល) ចម្លើយ*	*បាទ/ចាស៎ ក្រុមនីមួយៗមានផលិតផល*	*បាទ/ចាស៎ ក្រុមនីមួយៗមានផលិតផល*
តើសិស្សមានឱកាសពិភាក្សាកិច្ចការជាមួយសិស្សផ្សេងទៀតឬទេ?	*ទេ*	*បាទ/ចាស៎*	*បាទ/ចាស៎*
តើសិស្សមានឱកាស ពន្យល់ការគិតរបស់ពួកគេទៅកាន់គ្រូ និង សិស្សទាំងអស់ឬទេ?	*ទេ*	*ទេ ពួកគេគ្រាន់តែបានពិភាក្សានៅក្នុងក្រុម*	*បាទ/ចាស៎ ពួកគេមានឱកាសពន្យល់នៅពេលពួកគេឡើងគូរបង្ហាញនៅលើក្តារខៀន អំពីរបៀបដែលពួកគេឆ្លើយលំហាត់*
តើមានចម្លើយ ត្រឹមត្រូវមួយសម្រាប់សកម្មភាពសិក្សានេះឬទេ? តើជានិច្ចកាលត្រូវមានចម្លើយតែមួយបែបនេះឬ?	*បាទ/ចាស៎ មានចម្លើយត្រឹមត្រូវមួយ។ ប៉ុន្តែនេះមិនមែនជាករណីទូទៅទេ។ សកម្មភាពសិក្សាបែបសហការ ដែលសិស្សផ្តល់យោបល់ ឬ ចម្លើយពីបទពិសោធន៍របស់ពួកគេជាញឹកញាប់គឺ មានចម្លើយច្រើនផ្សេងៗគ្នា។*		
ចូររៀបលំដាប់លំដោយសកម្មភាពសិក្សាទៅតាមកម្រិតប្រសិទ្ធភាព(១ ២ និង ៣)។ ចូរសរសេរហេតុផលចំពោះ មូលហេតុរបស់អ្នក។	*១*	*២*	*៣*

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថាៈ ការងារជាបុគ្គលមានប្រយោជន៍ណាស់សម្រាប់សិស្សដើម្បីអភិវឌ្ឍ និង អនុវត្តបំនិន ព្រមទាំងការវាយតម្លៃកាយល់ដឹងរបស់ពួកគេ។ ការងារក្រុមក៏មានលក្ខណៈល្អប្រសើរពីព្រោះវាបានជួយឱ្យកុមារអភិវឌ្ឍន៍បំនិននៃការធ្វើការរួមគ្នា ការពន្យល់គំនិតរបស់ពួកគេទៅវិញទៅមក និង ការធ្វើការជាក្រុម។ ភាពជាគ្រូបង្រៀន នៅពេលណាដែលអ្នកបញ្ចូលសកម្មភាពពិភាក្សាក្រុមតូចបានល្អ គឺអ្នកកំពុងបង្រៀនដោយស្វ័យប្រវត្តិនូវចំនុច "តរិយាបថ" ក្នុង KSA។

ប៉ុន្តែចូរក្រលេកមើលដ្យាក្រាមនេះ... (អ្នកសម្របសម្រួលផ្តល់ឯកសារដែលមានរូបភាពពីរដែលរូបភាពមួយបង្ហាញពីកុមារកំពុងធ្វើការជាលក្ខណៈបុគ្គលនៅក្នុងក្រុម និង រូបភាពមួយផ្សេងទៀតបង្ហាញពីសិស្សដែលកំពុងធ្វើការជាក្រុមរួមគ្នាពិតប្រាកដ)។ អ្នកសម្របសម្រួលសួរ...*តើអ្វីកំពុងកើតឡើងនៅក្នុងរូបភាពនេះ?* ចម្លើយរំពឹងទុកៈ *សិស្សនៅក្នុងរូបភាពទី១កំពុងស្ថិតនៅជាក្រុម ប៉ុន្តែកំពុងធ្វើកិច្ចការផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ ចំណែកនៅក្នុងរូបភាពទីពីរសិស្សកំពុងធ្វើការជាក្រុម។*

ដំណាក់កាលបង្រៀនទី ១.៧ៈ ការរៀបចំសកម្មភាពសិក្សាបែបសហការ (កិច្ចការ) សម្រាប់ក្រុមតូច ៦០ នាទី

សម្ភារៈ សៀវភៅសិក្សារបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា ពីថ្នាក់ទី១-៦ គ្រប់មុខវិជ្ជា ក្រដាសផ្ទាំងធំ និង ហ្វឺត

បន្ទាប់មកអ្នកសម្របសម្រួលប្រាប់សិក្ខាកាមបង្កើតជាក្រុមទៅតាមកម្រិតថ្នាក់។ ថ្នាក់ទី៤ ៥ និង ទី៦ អាចបង្កើតជាមួយក្រុមបើសិន ជាមានគ្រូសហគមន៍ចំនួនតិច។ ក្រុមតូចនីមួយៗធ្វើការលើសៀវភៅសិក្សាទាំងបួនទៅតាមកម្រិតថ្នាក់របស់ពួកគាត់។ សិក្ខាកាម ជ្រើសរើសមេរៀនមួយពីសៀវភៅសិក្សានីមួយៗ និង បង្កើតកិច្ចការមួយសម្រាប់ក្រុមសិក្សាតូចដែលទាក់ទងនឹងមេរៀននោះ។ សិក្ខាកាមបង្ហាញការងាររបស់ពួកគាត់ដោយបង្ហាញទាំងឯកសារយោង (ជំពូក មេរៀន ចំណងជើង ទំព័រ...) របស់មេរៀនដែលបានជ្រើសរើស។

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថាក្រុមទាំងឡាយគួរព្យាយាមសរសេរសកម្មភាពសិក្សា/កិច្ចការដែលៈ

- ជំរុញឱ្យសិស្សពិភាក្សាគ្នាទៅវិញទៅមក
- បង្កើតលទ្ធផលដែលសមាជិកក្រុមអាចបកស្រាយបង្ហាញ/ពន្យល់
- មានលទ្ធផលច្រើនយ៉ាង
- កុមារត្រូវប្រើបទពិសោធន៍/គំនិតផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ

ក្រុមទាំងឡាយគួរសរសេរសង្ខេបកិច្ចការទាំង៤នៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំ។

នៅពេលពួកគាត់បានបំពេញកិច្ចការចប់ ក្រុមតាមកម្រិតថ្នាក់ឡើងបង្ហាញលទ្ធផល។ ក្រុមផ្សេងទៀតអាចសួរសំណួរ ឬ ផ្តល់យោបល់។ បន្ទាប់មកអ្នកសម្របសម្រួលសង្ខេបគំនិតទាំងឡាយ។

បើសិនជាមានពេលវេលាអ្នកសម្របសម្រួលអាចជ្រើសរើសសកម្មភាពសិក្សាមួយចំនួនទៀត ហើយសួរសិក្ខាកាមឱ្យនិយាយថា តើសិស្សត្រូវប្រើការគិតប្រភេទអ្វីដើម្បីបំពេញកិច្ចការនោះ។ ចំនុចនេះអាចជាការរៀបចំល្អមួយសម្រាប់សកម្មភាពនៅថ្ងៃទី២។

ដំណាក់កាលបង្រៀនទី ១.៨: ការវាយតម្លៃការសិក្សាសិស្ស **៦០ នាទី**

សម្ភារៈ ឯកសារទី៦ អំពីការវាយតម្លៃ

អ្នកសម្របសម្រួលចាប់ផ្តើមប្រធានបទអំពីការវាយតម្លៃការសិក្សាសិស្សដោយសួរសិក្ខាកាមឱ្យប្រាប់ចំនួនសិស្សដែលមិនបានឡើងថ្នាក់/ត្រួតថ្នាក់ (ឬ អត្រាឡើងថ្នាក់/ត្រួតថ្នាក់) ពីថ្នាក់របស់ពួកគាត់ក្នុងឆ្នាំសិក្សា២០០៥-២០០៦។ អ្នកសម្របសម្រួលសួរៈ *តើអ្នកមានហេតុផលអ្វីខ្លះសម្រាប់ធ្វើការសម្រេចចិត្តថាឱ្យសិស្សចំនួន X%ត្រួតថ្នាក់?* អ្នកសម្របសម្រួលសរសេរហេតុផលរបស់សិក្ខាកាមជាបញ្ជីនៅលើក្តារខៀន។ (ចម្លើយរំពឹងទុកៈ ប្រលងធ្លាក់ អវត្តមានច្រើន មិនអាចធ្វើនេះ ឬ នោះ (រាប់ អាន សរសេរ...) មិនចូលរួមពិភាក្សា មានអាកប្បកិរិយាមិនល្អ មិនយកចិត្តទុកដាក់លើការងារ ។ល។)

អ្នកសម្របសម្រួលគួរតែបង្ហាញសិក្ខាកាមឱ្យគិតពីហេតុផលមួយចំនួនផ្សេងទៀតផងដែរ ដែលទាក់ទងនឹងផ្នែក "ឥរិយាបថ" (បញ្ហាអាកប្បកិរិយា កម្រិតចាប់អារម្មណ៍ ការយកចិត្តទុកដាក់ ការចង់ដឹងចង់ឃើញ ។ល។ ព្រមទាំងផ្នែកផ្សេងៗទៀត "ចំណេះដឹង" និង "បំនិន"។

បន្ទាប់មកអ្នកសម្របសម្រួលសួរសំណួរបន្ថែមៈ *តើអ្នកបានធ្វើអ្វីខ្លះដើម្បីរកឱ្យឃើញចំនុចទាំងនេះពីសិស្ស?* បន្ទាប់មកសរសេរគំនិតរបស់ពួកគាត់នៅលើក្តារខៀន។ នៅពេលសិក្ខាកាមផ្តល់គំនិតទាំងអស់របស់ពួកគាត់ អ្នកសម្របសម្រួលសរសេរចំណងជើងលើបញ្ជីគំនិតនោះ "យុទ្ធសាស្ត្រវាយតម្លៃ"។ អ្នកសម្របសម្រួលគួរត្រួតពិនិត្យមើលថាតើសិក្ខាកាមទទួលបានគំនិតផ្សេងទៀតនៅក្នុងចម្លើយរំពឹងទុកខាងក្រោមឬទេ។

ចម្លើយរំពឹងទុកៈ រៀបចំ និង ដាក់ពិន្ទុលើតេស្ត សួរសំណួរ សង្កេតអាកប្បកិរិយា ស្តាប់ពួកគេនៅពេលនិយាយ/ពន្យល់ ពិនិត្យមើលកិច្ចការសំណេរ ពិនិត្យមើលការសហការជាមួយអ្នកដទៃ...។

បន្ទាប់មកអ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថា ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡាកំពុងរៀបចំកែសម្រួលឱ្យបានជាទម្រង់ថ្មីមួយសម្រាប់វាយតម្លៃការសិក្សាសិស្ស។

ការវាយតម្លៃសិស្ស-*តើពួកគេរៀនឬទេ? តើអ្នកដឹងដោយរបៀបណា?...ការសង្កេត ការបង្ហាញ ការប្រើប្រាស់ភាសាដើម្បីពន្យល់ ការធ្វើតេស្ត...ការវាយតម្លៃជាដំណាក់/ការវាយតម្លៃបែបសរុប និង អត្ថប្រយោជន៍នៃការវាយតម្លៃនីមួយៗ។* គ្រូបង្រៀនត្រូវ

ចងចាំថាការប្រើប្រាស់យុទ្ធសាស្ត្រចម្រុះគឺជាវិធីល្អប្រសើរណាស់ ។

អ្នកសម្របសម្រួលផ្តល់**ឯកសារទី៦**ឱ្យសិក្ខាកាមអំពីការវាយតម្លៃដើម្បីអានជាមួយដៃគូ ។ បន្ទាប់មកឱ្យសិក្ខាកាមសួរសំណួរ ។ បើសិនជាគ្មានសំណួរ អ្នកសម្របសម្រួលសួរសំណួរមួយចំនួន ហើយសំណួរដែលអាចសួរ មានបង្ហាញជូនខាងក្រោម ។

សំណួរ	**ចម្លើយរំពឹងទុក**
តើមានភាពខុសគ្នាដូចម្តេចរវាង ការវាយតម្លៃជាដំណាក់ និង ការវាយតម្លៃសរុប?	ការវាយតម្លៃជាដំណាក់គឺធ្វើនៅក្នុងកំឡុងវគ្គសិក្សា ចំណែកការវាយតម្លៃសរុបគឺធ្វើនៅចុងវគ្គសិក្សា
តើគ្រូបង្រៀន ធ្វើការវាយតម្លៃក្រៅផ្លូវការនៅពេលណា និង ប្រើប្រាស់វិធីសំខាន់ៗអ្វីខ្លះ?	គ្រូបង្រៀនធ្វើការវាយតម្លៃក្រៅផ្លូវការជារៀងរាល់ថ្ងៃ ដោយការស្តាប់អ្វីៗដែលកុមារនិយាយ ការសង្កេតពួកគេនៅពេលធ្វើការងារ ការពិនិត្យមើលសៀវភៅរបស់ពួកគេ ។ល ។
តើមានភាពខុសគ្នាដូចម្តេចរវាងការវាយតម្លៃក្រៅផ្លូវការ និង ផ្លូវការ?	ការវាយតម្លៃក្រៅផ្លូវការគឺធ្វើជារៀងរាល់ថ្ងៃ ការសង្កេតជាទម្លាប់ ចំណែកការវាយតម្លៃផ្លូវការគឺធ្វើទៅតាមពេលវេលាពិសេសមួយ ដែលមានធ្វើផែនការដោយយកចិត្តទុកដាក់ ហើយជាញឹកញាប់មានទម្រង់ជាការសរសេរ (ដូចជា តេស្ត)
។ល ។	។ល ។

ដំណាក់កាលបង្រៀនទី ១.៩: ការវាយតម្លៃការបង្រៀន-គ្រូបង្រៀនដែលមានការឆ្លុះបញ្ចាំង **៦០ នាទី**

សម្ភារៈ រូបភាព/ដ្យាក្រាមនៃវដ្តជីវិតសត្វមេអំបៅ **ឯកសារទី៧** អំពីការឆ្លុះបញ្ចាំងការបង្រៀន

អ្នកសម្របសម្រួលប្រើប្រាស់លំនាំ នៃវដ្តជីវិតរបស់សត្វមេអំបៅ (ពង... ដង្កូវមេអំបៅ... ដឹកដឿ... មេអំបៅ... ពង...។ល ។) ដើម្បីបង្ហាញគំនិតអំពីវដ្ត។ បន្ទាប់មកអ្នកសម្របសម្រួលព្យាយាមសួរបំផុសគំនិតសិក្ខាកាមអំពីធាតុសំខាន់ៗក្នុង វដ្តបង្រៀន និង រៀន ។ អ្នកសម្របសម្រួលសួរ: *នៅពេលអ្នកកំពុងព្យាយាមបង្រៀនសិស្សអំពីគំនិតសំខាន់ថ្មី ឬ បំនិនថ្មី អ្នកព្យាយាមបំបែកវាទៅជាជំហានៗជាច្រើនតាមលំដាប់លំដោយជាក់លាក់ និង ទៅតាមរយៈពេលនៃពេលវេលា ។ ក្នុងខណៈដែលអ្នកផ្លាស់ប្តូរពីជំហានមួយទៅកាន់ជំហានមួយផ្សេងទៀតនៅក្នុងលំដាប់លំដោយនៃមេរៀនទាំងនេះ តើអ្នកកំពុងធ្វើតាមវដ្តនៃសកម្មភាពអ្វីខ្លះ?* ចម្លើយរំពឹងទុក: *ការធ្វើផែនការ ការបង្រៀន ការវាយតម្លៃ/ការឆ្លុះបញ្ចាំង ការធ្វើផែនការជាថ្មី ការបង្រៀន ។ល ។*

អ្នកបាននិយាយរួចហើយយ៉ាងច្រើនអំពីការធ្វើផែនការ និង ធាតុក្នុងការបង្រៀន... តើអ្នកគិតថាមានអ្វីកើតឡើងនៅក្នុងជំហាននៃការវាយតម្លៃ/ឆ្លុះបញ្ចាំង? អ្នកសម្របសម្រួលព្យាយាមដឹកនាំសិក្ខាកាមឆ្ពោះទៅរកការពន្យល់ដែលផ្តោតលើការឆ្លុះបញ្ចាំង

ដែលយើងកំពុងតែគិតគឺ ទី១ *តើអ្វីខ្លះដែលសិស្សសម្រេចបាន* និង បន្ទាប់មកទី២ *តើគ្រូបង្រៀនបានធ្វើអ្វីខ្លះ?* ដូនេះផ្នែកសំខាន់នៃការឆ្លុះបញ្ចាំងគឺជាផ្នែកផ្សេងៗនៃកាបង្រៀនរបស់ពួកគាត់ និង អ្វីៗដែលជាការផ្លាស់ប្តូរ ដើម្បីជួយជំរុញឱ្យការសិក្សារបស់សិស្សទទួលបានជោគជ័យ ។ ហេតុដូចនេះ ភាគច្រើនបំផុតនៃការវាយតម្លៃគឺជាស្វ័យវាយតម្លៃដែលធ្វើឡើងដោយគ្រូបង្រៀនផ្ទាល់ ។

ការវាយតម្លៃការបង្រៀន/គ្រូបង្រៀនគឺ ដោយ(ខ្លួនឯង) ដោយចោទសួរខ្លួនឯងថា-*តើខ្ញុំ**បានធ្វើផែនការ**អ្វីខ្លះ? តើខ្ញុំ**បានធ្វើ**អ្វីខ្លះ? តើខ្ញុំត្រូវ**ផ្លាស់ប្តូរ**វិធីអ្វីខ្លះដើម្បីពង្រីកលទ្ធផលការសិក្សារបស់សិស្ស?*

អ្នកសម្របសម្រួលផ្តល់**ឯកសារទី៧** អំពីការឆ្លុះបញ្ចាំងការបង្រៀន ឱ្យសិក្ខាកាមអាន និង ពិភាក្សាជាមួយដៃគូ។ អ្នកសម្របសម្រួលឱ្យសិក្ខាកាមសួរសំណួរនៅពេលអានចប់ ។ បើសិនជាគ្មានសំណួរ អ្នកសម្របសម្រួលសួរសំណួរមួយចំនួន ។ សំណួរដែលអាចសួរមានដូចខាងក្រោមៈ

សំណួរ	**ចម្លើយរំពឹងទុក**
បន្ទាប់ពីការឆ្លុះបញ្ចាំង តើលោកគ្រូ/អ្នកគ្រូមានផែនការផ្លាស់ប្តូរអ្វីខ្លះ (សំណួរទូទៅ)?	តាមការអនុវត្តការបង្រៀនផ្ទាល់របស់ពួកគាត់
បន្ទាប់ពីការបង្រៀន តើចំនុចដំបូងដែលគ្រូត្រូវគិតដើម្បីធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំងគឺអ្វី? បន្ទាប់មកអ្វីទៀត?	លទ្ធផលការសិក្សារបស់សិស្ស-តើមានបញ្ហាអ្វីឬទេ? តើសិស្សទាំងអស់រៀនបានល្អឬទេ? តាមការបង្រៀនផ្ទាល់របស់ពួកគាត់ និង ការផ្លាស់ប្តូរដែលពួកគាត់អាចធ្វើបាន។
នៅពេលគ្រូបង្រៀនសម្រេចចិត្តផ្លាស់ប្តូរការអនុវត្តរបស់ពួកគាត់ តើលទ្ធផលអ្វីខ្លះដែលពួកគាត់ចង់បាន (សំណួរទូទៅ)?	ការរីកចម្រើនលូតលាស់ ដែលសង្កេតឃើញលើលទ្ធផលការសិក្សារបស់សិស្ស (ឧ. តាមរយៈ ទឹកចិត្តចង់ធ្វើអ្វីមួយកើនឡើង កម្រិតចំណូលចិត្ត ការផ្តោតអារម្មណ៍ ការសប្បាយរីករាយ ការពន្យល់បានប្រសើរជាងមុន សកម្មភាពសិក្សា មានការប្រឹងប្រែងច្រើន ។ល។)
។ល។	។ល។

សរុប ៦ម៉ោង ៣០ នាទី

ថ្ងៃទី២

ប្រធានរឿងទី២-បំនិនសួរសំណួរ និង ការគិតកម្រិតខ្ពស់

ដំណាក់កាលបង្រៀនទី ២.១: បំនិនសួរសំណួរ...មូលហេតុដែលគ្រូបង្រៀនប្រើសំណួរ **១៥ នាទី**

សម្ភារៈ ចំណិតក្រដាសសម្រាប់សរសេរឧទាហរណ៍នៃសំណួរ

អ្នកសម្របសម្រួលសួរសំណួរបំផុសដល់សិក្ខាកាម ដើម្បីឱ្យពួកគាត់សង្ខេបគំនិតសំខាន់ៗអំពីការសួរសំណួរដែលបានរៀនរួចហើយនៅក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលរយៈពេល១០ថ្ងៃក្នុងឆ្នាំ២០០៥។ ចំនុចទាំងនេះរួមមាន

- *ហេតុអ្វីបានជាគ្រូបង្រៀនប្រើសំណួរ?* ចម្លើយរំពឹងទុកៈ *ដើម្បីត្រួតពិនិត្យការយល់ដឹង ដើម្បីជំរុញការគិត ដើម្បីឱ្យសិស្សពិភាក្សា/និយាយ ដើម្បីប្រមូលគំនិត និង បទពិសោធន៍ពីកុមារ ។ល។*
- *តើសំណួរទាំងអស់ដូចគ្នាឬទេ?* ចម្លើយរំពឹងទុកៈ *ទេ។* អ្នកសម្របសម្រួលបន្តសួរៈ *តើអ្នកអាចប្រាប់ខ្ញុំពីឈ្មោះសំណួរពីរប្រភេទដែលយើងធ្លាប់ដឹងជាទូទៅបានឬទេ?* ចម្លើយរំពឹងទុកៈ *សំណួរចងចាំ និង សំណួរវិះគិត។*
- *តើមានភាពខុសគ្នាដូចម្តេចរវាងសំណួរចងចាំ និង សំណួរវិះគិត?* ចម្លើយរំពឹងទុកៈ *សំណួរចងចាំ អាចឆ្លើយបានដោយការចងចាំពីអ្វីដែលគ្រូបាននិយាយប្រាប់ ចំណែកសំណួរវិះគិតគឺធ្វើឱ្យសិស្សគិតដោយខ្លួនរបស់ឯង មុននឹងផ្តល់ចម្លើយ។*

អ្នកសម្របសម្រួលផ្តល់ចំណិតក្រដាសពីរ ហើយឱ្យសិក្ខាកាមធ្វើការជាដៃគូ ដើម្បីសរសេរឧទាហរណ៍សំណួរចងចាំ និង ចំណិតក្រដាសមួយផ្សេងទៀតសម្រាប់សរសេរឧទាហរណ៍សំណួរវិះគិត។ អ្នកសម្របសម្រួលហៅសិក្ខាកាមមួយចំនួនឱ្យស្ម័គ្រចិត្តឡើងបង្ហាញឧទាហរណ៍សំណួររបស់ពួកគាត់ទៅកាន់សិក្ខាកាមទាំងឡាយ។ សិក្ខាកាមផ្សេងទៀតពិនិត្យមើលនឹងផ្តល់យោបល់យល់ស្របបើសិនជាមិនយល់ស្របជាមួយចម្លើយ ត្រូវផ្តល់មូលហេតុ។

ដំណាក់កាលបង្រៀនទី ២.២: តើអ្វីទៅដែលហៅថាតាក់សូណូមី? **៣០ នាទី**

សម្ភារៈ ឯកសារទី៨: ដ្យាក្រាមតាក់សូណូមីអំពីប្រទេស និង សត្វ

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថា ឥឡូវនេះសិក្ខាកាមត្រូវគិតឱ្យបានជ្រៅអំពីការសួរសំណួរ។ បន្ទាប់មកអ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថាជាតំបូងខ្ញុំចង់បង្ហាញថាអ្វីទៅជា "តាក់សូណូមី"។ អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថាៈ *តាក់សូណូមីគឺជាប្រព័ន្ធនៃការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ការរៀបចំអ្វីមួយទៅតាមប្រភេទ*។ វប្បធម៌ និង ភាសាផ្សេងៗគ្នាធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ពតិមាន ទៅតាមរបៀបផ្សេងៗគ្នា។ មនុស្សធ្វើតាក់សូណូមីទៅលើប្រភេទពតិមានផ្សេងៗគ្នា។ ហើយអ្វីដែលគេបានដឹងច្បាស់បំផុតគឺតាក់សូណូមីវិទ្យាសាស្ត្រលោកខាងលិចទៅលើប្រភេទសត្វ និង រុក្ខជាតិ។ តាក់សូណូមីជាទូទៅមានក្បួនស្មុគស្មាញក្នុងការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់អ្វីមួយទៅតាមក្រុមនេះ ឬក្រុមនោះ។

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថាៈ ដើម្បីយល់ថាអ្វីទៅជាតាក់សូណូមី ជាការល្អប្រសើរយើងត្រូវអនុវត្តដោយប្រើឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែង។ នៅខាងក្រោមនេះបង្ហាញពីក្រុមចំណាត់ថ្នាក់ពីរប្រភេទ។ ក្រុមទី១ ជាក្រុមប្រទេសនៅក្នុងពិភពលោក និង ក្រុមទី២

ជាប្រភេទសត្វ។ កិច្ចការរបស់សិក្ខាកាមគឺត្រូវសម្រេចចិត្តលើការបែងចែកវត្ថុក្នុងក្រុមទៅតាមប្រភេទរបស់វា ដាក់ឈ្មោះប្រភេទនីមួយៗ និង ត្រូវបង្ហាញក្បួនដែលជាមូលហេតុបញ្ជាក់ថាវត្ថុនេះគួរស្ថិតនៅតាមក្រុមផ្សេងៗគ្នា។

<table>
<tr><td colspan="4" align="center">ក្រុមទី១</td></tr>
<tr><td colspan="4" align="center">ប្រភេទៈ ប្រទេសក្នុងពិភពលោក
កម្ពុជា បារាំង វៀតណាម ចិន អាឡឺម៉ង់ អ៊ីតាលី ម៉ាឡេស៊ី ជប៉ុន ហ្វីលីពីន ស្រីលង្កា ឥណ្ឌា អេស្ប៉ាញ ឡាវ អៀរឡង់</td></tr>
<tr><td colspan="2" align="center">ប្រភេទៈ អាស៊ី
កម្ពុជា វៀតណាម ចិន ម៉ាឡេស៊ី ជប៉ុន ហ្វីលីពីន ស្រីលង្កា ឥណ្ឌា ឡាវ</td><td colspan="2" align="center">ប្រភេទៈ អឺរ៉ុប
បារាំង អាឡឺម៉ង់ អ៊ីតាលី អេស្ប៉ាញ ចក្រភពអង់គ្លេស ស៊ុយអែត អៀរឡង់</td></tr>
<tr><td align="center">ប្រភេទៈ អាស៊ាន
កម្ពុជា វៀតណាម ឡាវ ម៉ាឡេស៊ី ហ្វីលីពីន</td><td align="center">ប្រភេទៈ មិនមែនអាស៊ាន
ចិន ជប៉ុន ស្រីលង្កា ឥណ្ឌា</td><td align="center">ប្រភេទៈ អឺរ៉ុបទ្វីប
បារាំង អាឡឺម៉ង់ អ៊ីតាលី អេស្ប៉ាញ</td><td align="center">ប្រភេទៈ តំបន់កោះនៅអឺរ៉ុប
ចក្រភពអង់គ្លេស ស៊ុយអែត អៀរឡង់</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td colspan="4" align="center">ក្រុមទី២</td></tr>
<tr><td colspan="4" align="center">ប្រភេទៈ សត្វ
ឆ្កែ ឆ្មា បង្កង បង្គារ មាន់ ឆ្លាម ទា ខ្លា មឹក បាឡែន ខ្លាឃ្មុំ ឥន្ទ្រី ត្រីរ៉ស់ ត្រីក្រាញ់ ក្រៀល ក្ងាន ភេ ក្របី</td></tr>
<tr><td colspan="2" align="center">ប្រភេទៈ សត្វលើគោក
ឆ្កែ ឆ្មា មាន់ ខ្លា ខ្លាឃ្មុំ ឥន្ទ្រី ក្រៀល ក្ងាន អាកេងកង ក្របី</td><td colspan="2" align="center">ប្រភេទៈ សត្វក្នុងទឹក
បង្កង បង្គារ ឆ្លាម មឹក បាឡែន ត្រីរ៉ស់ ត្រីក្រាញ់ ភេ</td></tr>
<tr><td align="center">ប្រភេទៈ ថនិកសត្វ
ឆ្កែ ឆ្មា ខ្លា ខ្លាឃ្មុំ ក្របី</td><td align="center">ប្រភេទៈ បក្សី
មាន់ ទា ឥន្ទ្រី ក្រៀល ក្ងាន អាកេងកង</td><td align="center">ប្រភេទៈ ទឹកសាប
បង្កង ត្រីរ៉ស់ ភេ ត្រីក្រាញ់</td><td align="center">ប្រភេទៈ ទឹកប្រៃ
បង្គារ ឆ្លាម បាឡែន</td></tr>
</table>

អ្នកសម្របសម្រួលសួរសិក្ខាកាម ថាតើពួកគាត់អាចបែងចែកក្រុមថនិកសត្វឱ្យទៅជាពីរឬបីក្រុមផ្សេងទៀតបានឬទេ? (ចម្លើយរំពឹងទុកៈ *សត្វព្រៃ/សត្វស្រុក ស៊ីស្មៅ/ស៊ីសាច់*)។

ដំណាក់កាលបង្រៀនទី ២.៣ៈ ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ (តាក់សូណូមី) នៃសំណួរ **៦០ នាទី**

សម្ភារៈ ឯកសារទី៩ អត្ថបទ និង សំណួរ តារាងដែលបង្ហាញពីប្រភេទសំខាន់ៗបីនៃសំណួរ និង លក្ខណៈរបស់វា

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថា ឥឡូវនេះសិក្ខាកាមនឹងគិតបន្ថែមទៀតអំពីការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់សំណួរ។ យើងនឹងយកសំណួរចងចាំដាក់ជាប្រភេទទី១ ប៉ុន្តែយើងបំបែកសំណួររិះគិតជាពីរក្រុមគឺ សំណួរយល់ដឹង និង សំណួរគិតកម្រិតខ្ពស់។

ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ចាស់	សំណួរចងចាំ	សំណួររិះគិត	
ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ថ្មី	សំណួរចងចាំ	សំណួរយល់ដឹង	សំណួរគិតកម្រិតខ្ពស់

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថា ប្រព័ន្ធនៃការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ភាគច្រើនបំផុតផ្សេងទៀត គេបែងចែកប្រភេទច្រើនជាងនេះគឺរហូតដល់ ៦ ប្រភេទ។ ប្រភេទទី១ គឺសំណួរចងចាំ ដែលសំណួរនេះមានលក្ខណៈងាយជាងគេបំផុត។ បន្ទាប់មក មានសំណួរ៥ប្រភេទទៀត ដែលសំណួរនីមួយៗតម្រូវឱ្យមានការគិតច្រើនឡើងៗ រហូតដល់សំណួរកម្រិតទី៦ គឺសំណួរវាយតម្លៃ។ ប្រព័ន្ធនៃការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់សំណួរទៅជា៦កម្រិត ពីកម្រិតងាយជាងគេបំផុត (ទាបជាងគេបំផុត) ទៅកម្រិតស្មុគ្រស្មាញបំផុត (កម្រិតខ្ពស់បំផុត) ត្រូវបានគេហៅជាភាសាអង់គ្លេសថា សំណួរតាក់សូណូមី (Taxonomy of questions)។

កម្រិត	ក្រុម	ឈ្មោះកម្រិតសំណួរ	**អ្វីដែលតម្រូវឱ្យធ្វើ (លក្ខណៈ)**
១	**ចងចាំ**	ចងចាំ	នឹកឃើញឡើងវិញនូវព័ត៌មានណាមួយ
២	**យល់ដឹង**	យល់ដឹង	ពន្យល់នូវអត្ថន័យនៃព័ត៌មានណាមួយ
៣	**គិតកម្រិតខ្ពស់**	អនុវត្ត	អនុវត្តព័ត៌មានអ្វីមួយដែលបានយល់ ទៅក្នុងស្ថានការណ៍មួយផ្សេងទៀត ដើម្បីបង្កើតជាលទ្ធផលមួយ។
		វិភាគ	គិតអំពីព័ត៌មានមួយឬច្រើន ហើយបកប្រែព័ត៌មាននោះ ដើម្បីបង្កើតគំនិតថ្មី ឬ ការសន្និដ្ឋានថ្មី ខុសពីព័ត៌មានដែលបានផ្តល់រួចហើយ
		សំយោគ	យកគំនិតពីព័ត៌មានផ្សេងគ្នាចំនួនពីរ ឬ ច្រើន មកបញ្ចូលគ្នា ដើម្បីបង្កើតជាគំនិតថ្មីមួយ។
		វាយតម្លៃ	ថ្លឹងថ្លែងទិន្នន័យច្រើនដើម្បីបង្កើតជាមតិយោបល់ ឬ ឈានទៅរកការសន្និដ្ឋានមួយ និង ពន្យល់ហេតុផលសម្រាប់ការថ្លឹងថ្លែងនោះ។

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថា នៅក្នុងសិក្ខាសាលានេះយើងពុំមានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីសិក្សាឱ្យបានល្អិតល្អន់នូវសំណួរកម្រិតទាំង៦នោះទេ ដូច្នោះយើងនឹងជជែកគ្នាតែអំពីៈ

ប្រភេទទី១ៈ សំណួរចងចាំ

ប្រភេទទី២: សំណួរយល់ដឹង

ប្រភេទទី៣: សំណួរគិតកម្រិតខ្ពស់ (បន្ទាប់មកយើងបញ្ចូលសំណួរកម្រិតខ្ពស់ជាងគេទាំង៤ទៅក្នុងប្រភេទនេះតែម្តង)

កម្រិតនៃសំណួរគិតកម្រិតខ្ពស់រួមបញ្ចូលសំណួរដូចជា សំណួរអនុវត្ត វិភាគ សំយោគ និង វាយតម្លៃ។ សំណួរទាំងអស់នេះមានលក្ខណៈខុសប្លែកពីសំណួរចងចាំ និង សំណួរយល់ដឹង ពីព្រោះអ្នកត្រូវតែបង្កើតគំនិតថ្មី ឬ ព័ត៌មានថ្មីដើម្បីឆ្លើយនឹងសំណួរទាំងនេះ។ នៅពេលអ្នកគិតឱ្យបានច្រើនអំពីការប្រើប្រាស់សំណួរ ហើយព្យាយាមអនុវត្តនៅក្នុងថ្នាក់រៀនរបស់អ្នក អ្នកនឹងចាប់ផ្តើមស្គាល់ភាពខុសគ្នារវាងសំណួរកម្រិតទាំង៤នេះ។ នៅពេលចាប់ផ្តើម វាជាការលំបាកមួយ ដូច្នេះយើងមិនព្យាយាមធ្វើនៅក្នុងសិក្ខាសាលានេះទេ ពីព្រោះយើងពុំមានពេលគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីអនុវត្ត។

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថា: ដើម្បីបញ្ជាក់ឱ្យកាន់តែច្បាស់ យើងនឹងអនុវត្តទៅលើឧទាហរណ៍មួយរួមគ្នា។ អ្នកសម្របសម្រួលចែក**ឯកសារទី៩** (នៅខាងក្រោម)។

អ្នកសម្របសម្រួលឱ្យសិក្ខាកាមអានអត្ថបទ បន្ទាប់មកមើលសំណួរ។ អ្នកសម្របសម្រួលប្រាប់ឱ្យសិក្ខាកាមព្យាយាមឆ្លើយសំណួរ។ អ្នកសម្របសម្រួលប្រាប់ឱ្យពួកគាត់និយាយទៅកាន់អ្នកដទៃទៀតដើម្បីផ្លាស់ប្តូរយោបល់គ្នា។ អ្នកសម្របសម្រួលប្រាប់ថា នៅពេលនេះសូមកុំទាន់អាលសរសេរពីប្រភេទសំណួរ។

នៅពេលសិក្ខាកាមបានសរសេរចម្លើយរួចហើយ អ្នកសម្របសម្រួលសួរពួកគាត់ពីអ្វីដែលបានសរសេរ សម្រាប់សំណួរទី១ និង បន្ទាប់មកទៀត សំណួរទី២។ អ្នកសម្របសម្រួលសួរ: *តើអ្នកដឹងចម្លើយចំពោះសំណួរទាំងនោះដោយរបៀបណា?* ចម្លើយរំពឹងទុក: *ដោយសារព័ត៌មាន មាននៅក្នុងអត្ថបទ-ខ្ញុំបានចងចាំ ឬខ្ញុំបានអាន*។ អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថា "ត្រឹមត្រូវ" ហើយសួរសិក្ខាកាមបន្តទៀតថា *តើសំណួរទាំងនេះជាសំណួរប្រភេទអ្វី?* ចម្លើយរំពឹងទុក: *ចំណួរចងចាំ*។

បន្ទាប់មក អ្នកសម្របសម្រួលសួរសិក្ខាកាមចំពោះសំណួរទី៣ និង ទី៤ ដោយសួរថា: *តើអ្នកដឹងចម្លើយចំពោះសំណួរទាំងនោះដោយរបៀបណា?* ចម្លើយរំពឹងទុក: *តាមរយៈអត្ថបទ*។ អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថា: *ត្រឹមត្រូវ ប៉ុន្តែព័ត៌មាននោះមិនបានបង្ហាញនៅក្នុងអត្ថបទទេ គឺទាល់តែអ្នកបានយល់អត្ថបទសិន ទើបអ្នកអាចរកចម្លើយឃើញ*។ បន្ទាប់មកអ្នកសម្របសម្រួលបន្តសួរតទៅទៀតថា តើសំណួរទាំងនេះជាសំណួរប្រភេទអ្វី? ចម្លើយរំពឹងទុក: *សំណួរយល់ដឹង*។

បន្ទាប់មកទៀតអ្នកសម្របសម្រួល សួរសិក្ខាកាមនូវសំណួរទី៥ និង ទី៦។ អ្នកសម្របសម្រួលសួរ: *តើអ្នកដឹងចម្លើយចំពោះសំណួរទាំងនោះដោយរបៀបណា?* ចម្លើយរំពឹងទុក: *វាគឺជាគំនិតរបស់ខ្ញុំ ដោយផ្អែកលើអ្វីៗនៅក្នុងអត្ថបទ*។ អ្នកសម្របសម្រួលសួរថា: *បើដូច្នោះ តើអ្នកត្រូវធ្វើអ្វីខ្លះ?* ចម្លើយរំពឹងទុក: *យើងត្រូវអានអត្ថបទ ស្វែងយល់អត្ថបទ បន្ទាប់មកប្រើគំនិតផ្ទាល់របស់យើង*

ដើម្បីឆ្លើយសំណួរ។ អ្នកសម្របសម្រួលសួរថា: *ត្រឹមត្រូវ បើដូច្នោះតើអ្នកគិតថាសំណួរទី៥ និង ទី៦ ជាសំណួរប្រភេទណាដែរ?* ចម្លើយរំពឹងទុក: *សំណួរគិតកម្រិតខ្ពស់។*

ឯកសារទី៩

គ្រូបង្រៀនអានអត្ថបទខ្លីនេះទៅកាន់សិស្សថ្នាក់ទី៥ ឬ សរសេរនៅលើចំណិតក្រដាស រួចហើយផ្តល់ឱ្យសិស្សក្នុងក្រុមតូច ដើម្បីអាន និង ពិភាក្សា...

> *មានម៉ូតូ ឡាន និង យានយន្តជាច្រើន កំពុងធ្វើចរាចរ នៅលើដងផ្លូវដីហុយ នៅខាងមុខផ្ទះរបស់ខ្ញុំ ដែលមានកុមារតូចៗតែងតែលេងនៅទីនោះ ។ យានយន្តមួយចំនួនបើកក្នុងល្បឿនលឿន ដែលបញ្ហានេះវាអាចបង្កឱ្យរងរបួសធ្ងន់ធ្ងរដល់កុមារ និង អាចបណ្តាលឱ្យកុមារស្លាប់បាត់បង់ជីវិតទៀតផង ។ ខ្ញុំមិនអាចដឹងពីរបៀបដោះស្រាយបញ្ហានេះបានទេ ។*

ភាពជាគ្រូបង្រៀន តើអ្នកអាចប្រើប្រាស់សំណួរប្រភេទអ្វីដើម្បីសួរកុមារទៅលើអត្ថបទនេះ? មានឧទាហរណ៍មួយចំនួន សរសេរបង្ហាញនៅខាងក្រោម ។ ចូរអាន និង ពិភាក្សាជាមួយដៃគូ ហើយធ្វើការសម្រេចចិត្ត ថាតើសំណួរទាំងនេះស្ថិតនៅក្នុងសំណួរប្រភេទណា (សំណួរចងចាំ សំណួរយល់ដឹង ឬ សំណួរគិតកម្រិតខ្ពស់)

សំណួរ	ចម្លើយដែលអាចកើតឡើង	ប្រភេទសំណួរ
តើមានយានយន្តអ្វីខ្លះ កំពុងចរាចរនៅលើផ្លូវ?	ម៉ូតូ ឡាន និង យានយន្តផ្សេងៗ ទៀត	ចងចាំ
តើផ្លូវនេះស្ថិតនៅឯណា?	នៅខាងមុខផ្ទះរបស់ខ្ញុំ	ចងចាំ
ហេតុអ្វីកុមារត្រូវប្រឈមមុខនឹងការរងរបួស?	ពីព្រោះពួកគេ កំពុងលេងនៅក្បែរផ្លូវ ពីព្រោះផ្លូវនោះហុយ ដែលពិបាកមើល ឃើញកុមារ ពីព្រោះចរាចរតាមផ្លូវ មានល្បឿនលឿន	យល់ដឹង
តើអ្នកគិតថា ហេតុអ្វីបានជាកុមារលេងនៅក្បែរផ្លូវ?	ពីព្រោះកុមារតែងតែលេងនៅទីនោះ ពីព្រោះពុំមានទីធ្លាផ្សេងសម្រាប់កុមារលេង ពីព្រោះឪពុកម្តាយរបស់ពួកគេមិនការពារ	សំណួរគិតកម្រិតខ្ពស់
តើអ្វីទៅដែលអ្នកនិពន្ធព្រួយបារម្ភជាងគេបំផុត?	កុមារកំពុងលេងលើផ្លូវដែលគ្រោះថ្នាក់ យានយន្តបើកបរក្នុងល្បឿនលឿន	យល់ដឹង
តើអ្នកគិតថា មនុស្សដែលរស់នៅក្បែរដងផ្លូវត្រូវធ្វើអ្វីខ្លះ ដើម្បីការពារកុមារកុំឱ្យរងរបួស ឬ អាចនឹងស្លាប់?	សំអាត ឬ ស្រោចទឹកកុំឱ្យផ្លូវហុយ បញ្ឈប់យានយន្តធំៗដែលចរាចរលើផ្លូវនេះ ដាក់ផ្លាកសញ្ញាបង្ហាញថា "កុមារកំពុងលេង" កសាងទំនប់កាត់ផ្លូវដើម្បីបន្ថយល្បឿន កសាងទីធ្លាដែលមានសុវត្ថិភាពឱ្យកុមារលេង	សំណួរគិតកម្រិតខ្ពស់

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថាៈ នេះជាតារាងដែលសង្ខេបសំណួរប្រភេទទាំងបី។ ចូរពិនិត្យមើល និង ពិភាក្សាជាមួយអ្នកដែលអង្គុយក្បែរ។ យើងនឹងប្រើតារាងនេះនៅក្នុងសកម្មភាពបន្ទាប់ ហើយអ្នកអាចអនុវត្តក្នុងការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់សំណួរ ទៅជាប្រភេទទាំងបីដោយខ្លួនឯង។

ប្រភេទសំណួរ	ដើម្បីឆ្លើយសំណួរ គេត្រូវ...	ប្រភេទនៃការគិត/សកម្មភាពដែលចាំបាច់ដើម្បីឆ្លើយ
ចងចាំ	**ចងចាំ និង និយាយ**អ្វីមួយដែលបានរៀនរួចហើយ	នឹកឃើញ ចងចាំ
យល់ដឹង	**យល់ដឹង និង ពន្យល់**ទៅតាមរបៀបផ្សេងនូវគំនិត ឬ ព័ត៌មានដែលបានផ្តល់រួចហើយ	យល់ដឹង ពន្យល់
គិតកម្រិតខ្ពស់	**យល់ដឹង និង បង្កើតគំនិតថ្មី** ចេញពីគំនិត ឬ ព័ត៌មានដែលមាន និង **អាចពន្យល់**គំនិតនោះបាន...	ប្រៀបធៀប បង្ហាញភាពផ្ទុយគ្នា បកស្រាយ អនុវត្ត ស្រាវជ្រាវរកហេតុផល វិភាគ ធ្វើសម្មតិកម្ម វាយតម្លៃ កំណត់អទិភាព

ដំណាក់កាលបង្រៀនទី ២.៤: កិច្ចការស្វែងរកប្រភេទទាំងបីនៃសំណួរ **៤៥ នាទី**

សម្ភារៈ ឯកសារទី១០ អំពីឧទាហរណ៍នៃសកម្មភាពសិក្សា និង សំណួរសម្រាប់វិភាគជាក្រុមតូច **ឯកសារទី១១** សម្រាប់គ្រូបង្រៀនដែលបង្ហាញពីការសួរសំណួរ និង ការគិតកម្រិតខ្ពស់

អ្នកសម្របសម្រួលប្រាប់សិក្ខាកាមថាឥឡូវនេះពួកគាត់ត្រូវបំបែកទៅជាក្រុមតូចៗ។ កិច្ចការដែលត្រូវធ្វើគឺត្រូវអាន និង ពិភាក្សាលើការពិពណ៌នាចំនួនពីរអំពីសកម្មភាពសិក្សា និង កម្រងសំណួរបន្ទាប់ពីការអានចប់ការពិពណ៌នានីមួយៗ។ ការពិពណ៌នាទី១គឺជាសកម្មភាពមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ និង ទី២ ក្នុងមុខវិជ្ជាគណិតវិទ្យា។ ពួកគេត្រូវយល់ស្របគ្នាលើចម្លើយចំពោះសំណួរដែលគ្រូកំពុងប្រើនៅក្នុងសកម្មភាពសិក្សានីមួយៗ ហើយធ្វើការសម្រេចចិត្តថា សំណួរនីមួយៗចូលទៅក្នុងប្រភេទមួយណា-ចងចាំ យល់ដឹង ឬ ការគិតកម្រិតខ្ពស់...។

ឧទាហរណ៍ទី១: មុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ

គ្រូបង្រៀន និង កូនសិស្សដាំគ្រាប់ផ្កាតូចៗនៅក្នុងសួនច្បារខាងក្រៅថ្នាក់រៀន។ សិស្សទាំងអស់គ្រូបែងចែកជា៦ក្រុមតូច។ កុមារនៅក្នុងក្រុមត្រូវមានតួនាទីថែរក្សាផ្កានោះ (ស្រោចទឹក។ល។)។ កុមារសង្កេតមើលផ្កាចំនួនម្ដងក្នុងមួយសប្ដាហ៍ ហើយគ្រូបង្រៀនសួរពួកគេឱ្យរៀបរាប់ពីអ្វីដែលបានសង្កេតឃើញ។ នៅលើកដំបូងពុំឃើញមានអ្វីកើតឡើងទេ តែក្រោយមកកូនរុក្ខជាតិក៏ដុះឡើង។ បន្ទាប់ពីរយៈពេលមួយខែដែលកុមារបានដាំ គេឃើញផ្កាទីមួយដុះឡើង។ បន្ទាប់ពីរយៈពេលពីរខែផ្ការបស់ក្រុមមួយបានងាប់។ មួយថ្ងៃបន្ទាប់ពីផ្កានោះងាប់ គ្រូបង្រៀនធ្វើផែនការមេរៀនអំពីផ្កា និង សួនច្បារ។ គាត់បានផ្ដល់សំណួរចំនួន៦ឱ្យកុមារដើម្បីពិភាក្សាជាក្រុមតូច។

សំណួរ	ចម្លើយរំពឹងទុក	ប្រភេទសំណួរ
តើផ្កាមានឈ្មោះអ្វី?	ឈ្មោះ	ចងចាំ
តើយើងបានដាំគ្រាប់ផ្កានៅពេលណា?	២ ខែកន្លងមកហើយ	ចងចាំ
តើផ្កាមានពណ៌អ្វី?	ពណ៌ស ។ល។	ចងចាំ
តើផ្កាត្រូវការអ្វីដើម្បីលូតលាស់?	ទឹក ដី ពន្លឺព្រះអាទិត្យ	យល់ដឹង
ហេតុអ្វីបានជាផ្កាមួយចំនួនងាប់?	ទឹកច្រើនពេក ពន្លឺច្រើនពេក ទឹកមិនគ្រប់គ្រាន់ ផ្កាចាស់ ផ្កាមានជំងឺ	គិតកម្រិតខ្ពស់
តើអ្នកគិតថា ហេតុអ្វីបានជាដើមផ្កាមួយចំនួនដុះលូតលាស់បានខ្ពស់ និង មានផ្កាច្រើនជាងដើមផ្កាផ្សេងៗទៀត?	ដាំនៅលើដីដែលមានជីជាតិល្អ ពូជមានគុណភាពល្អ ផ្កាមានសុខភាពល្អ គ្មានជំងឺ កុមារនៅក្នុងក្រុមយកចិត្តទុកដាក់ថែរក្សាបានល្អ ផ្កាទទួលបានពន្លឺព្រះអាទិត្យ	គិតកម្រិតខ្ពស់

កុមារអាចឆ្លើយសំណួរបីដំបូងដោយការចងចាំ។ សំណួរទី៤ត្រូវការការយល់ដឹងខ្លះពីស្ថានភាពនៃការដាំផ្កា។ សំណួរពីរចុងក្រោយតម្រូវឱ្យកុមារប្រើប្រាស់ការយល់ដឹងរបស់ពួកគេ និង បទពិសោធន៍ បូករួមនឹងគំនិតថ្មីៗផ្ទាល់ខ្លួន ដើម្បីឆ្លើយសំណួរ។

ឧទាហរណ៍ទី២

គ្រូបង្រៀនផ្ដល់គ្រាប់ឈើគូសចំនួន២០ទៅក្រុមតូចនីមួយៗនៅក្នុងថ្នាក់ទី២។ បន្ទាប់មកគ្រូប្រាប់ឱ្យសិស្សធ្វើការរួមគ្នា ដើម្បីយល់ស្រប គ្នាទៅនឹងសំណួរដែលគ្រូនឹងសួរពួកគេ...

សំណួរ	ចម្លើយរំពឹងទុក	ប្រភេទសំណួរ
តើមានគ្រាប់ឈើគូសចំនួនប៉ុន្មាន?	២០	ចងចាំ
ក្នុងចំណោមគ្រាប់ឈើគូសចំនួន២០នេះ បើយើងបែងចែកមួយក្រុម៥ដើម តើមានប៉ុន្មានក្រុម?	៤	ចងចាំ
កុមារម្នាក់មានកូនឃ្លី២០ នៅក្នុងហោប៉ៅខោ។ ហោប៉ៅខោនោះមានប្រហោង ហើយនៅពេលវាមកដល់សាលារៀន ឃើញនៅសល់តែកូនឃ្លី១៣។ តើកូនឃ្លីបាត់ចំនួនប៉ុន្មាននៅតាមផ្លូវ?	៧	ចងចាំ?? យល់ដឹង
កុមារម្នាក់មានកូនឃ្លី២០ ហើយវាបានឱ្យកូនឃ្លីទៅមិត្តរបស់វាម្នាក់ៗចំនួន៤។ តើកុមារនេះមានមិត្តប៉ុន្មាននាក់?	៥	ចងចាំ?? យល់ដឹង
តើអ្នកអាចបង្កើតការ៉េឱ្យបានធំបំផុត ដោយរបៀបណា? តើអ្នកនៅសល់គ្រាប់ឈើគូសឬទេ? តើអ្នកអាចបង្កើតការ៉េដោយប្រើគ្រាប់ឈើគូសនោះឬទេ?	៥×៥ គ្រាប់ឈើគូស	គិតកម្រិតខ្ពស់
តើអ្នកអាចបង្កើចតុកោណឱ្យបានវែងបំផុត ដោយប្រើគ្រាប់ឈើគូសចំនួន២០ បានដោយរបៀបណា? តើអ្នកអាចបង្កើតចតុកោណដែលមានរូបផ្សេងៗទៀតឬទេ?	៩×១ គ្រាប់ឈើគូស ៨×២ គ្រាប់ឈើគូស ៧×៣ គ្រាប់ឈើគូស ។ល។	គិតកម្រិតខ្ពស់

កុមារអាចឆ្លើយសំណួរពីរដំបូងដោយ**ការរាប់**។ កុមារត្រូវស្តាប់រឿងពីរអំពីចំនួនដើម្បី **ស្វែងយល់អត្ថន័យ** ហើយបន្ទាប់មកធ្វើតាមអ្វីដែលកើតឡើងនៅក្នុងរឿង ដើម្បីឆ្លើយសំណួរ។ នៅក្នុងសំណួរគិតកម្រិតខ្ពស់ទាំងពីរ កុមារត្រូវ**ស្តាប់ ស្វែងយល់** និង **ប្រើប្រាស់ការយល់ដឹង**របស់ពួកគេ អំពីអ្វីដែលជារូបការ៉េ និង ចតុកោណ ទៅក្នុងការពិសោធន៍ ដើម្បីរកចម្លើយ។

នៅពេលសិក្ខាកាមបំពេញកិច្ចការចប់ អ្នកសម្របសម្រួលសុំឱ្យក្រុមចំនួនពីរឡើងស្ម័គ្រចិត្តបង្ហាញការរកឃើញរបស់ពួកគេសម្រាប់ឧទាហរណ៍ទី១ និង ឧទាហរណ៍ទី២។ នៅក្នុងខណៈក្រុមឡើងបង្ហាញ អ្នកសម្របសម្រួលសួរសិក្ខាកាមផ្សេងទៀត ថាតើពួកគេយល់ស្របទៅនឹងកាបង្ហាញនេះឬទេ។ បន្ទាប់មក អ្នកសម្របសម្រួលចែកឯកសារទី១១ អំពីការសួរសំណួរ និង ការគិតកម្រិតខ្ពស់។

ដំណាក់កាលបង្រៀនទី ២.៥: រចនាសម្ព័ន្ធនៃភាសាដែលប្រើប្រាស់ដើម្បីសួរសំណួរទៅតាមកម្រិតផ្សេងៗ **៦០ នាទី**

សម្ភារៈ

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថា សិក្ខាកាមអាចកត់សម្គាល់ថាប្រភេទនៃភាសាដែលប្រើប្រាស់ក្នុងការសួរសំណួរ គឺជាញឹកញាប់ស្រដៀងគ្នាទៅនឹងប្រភេទទាំងបីនេះ។

ដំណាក់កាលបង្រៀនទី ២.៦: ការសរសេរសំណួរដែលមានកម្រិតខ្ពស់ **៦០ នាទី**

សម្ភារៈ សៀវភៅសិក្សាគ្រប់កម្រិតថ្នាក់

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថា ឥឡូវនេះសិក្ខាកាមត្រូវអនុវត្តសរសេរសំណួរនៅក្នុងប្រភេទទាំងបីដោយខ្លួនឯង ដោយផ្អែកលើមេរៀន ពីសៀវភៅសិក្សាសង្គមរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា ទៅតាមកម្រិតថ្នាក់របស់ខ្លួន។

សម្រាប់កិច្ចការនេះ សិក្ខាកាមជាតំបូងត្រូវជ្រើសរើសមេរៀន។ បន្ទាប់មកត្រូវជ្រើសរើសសកម្មភាពសិក្សា។ សកម្មភាពនេះអាចជាសកម្មភាពសិក្សាដែលផ្អែកលើអត្ថបទ (ដូចជាអត្ថបទមួយដំបូងនៅក្នុងសិក្ខាសាលា) ឬ សកម្មភាពសិក្សាអ្វីក៏ដោយ ឱ្យតែសិក្ខាកាមយល់ស្របគ្នា។ បន្ទាប់មកសិក្ខាកាមគួរសរសេរការពណ៌នាខ្លីមួយអំពីមេរៀន និង សកម្មភាពសិក្សារបស់កុមារ (៣-៥ បន្ទាត់) រួចហើយសរសេរសំណួរចំនួន៦ដែលអាចប្រើប្រាស់ក្នុងកំឡុង ឬ បន្ទាប់សកម្មភាព។ សំណួរពីរស្ថិតក្នុងកម្រិតចងចាំ សំណួរពីរទៀតកម្រិតយល់ដឹង និង សំណួរពីរផ្សេងទៀតជាប្រភេទគិតកម្រិតខ្ពស់។ សិក្ខាកាមត្រូវបង្ហាញលទ្ធផលរបស់ពួកគេនៅលើក្រដាសរ៉ាមធំ ទៅតាមគំរូខាងក្រោម...

<table>
<tr><td colspan="2">ចំណងជើងមេរៀន
(ឯកសារយោងរបស់សៀវភៅ ទំព័រទី...)
ការពិពណ៌នាមេរៀន និងសកម្មភាពសិក្សារបស់សិស្ស

---</td></tr>
<tr><td>សំណួរចងចាំទី១</td><td></td></tr>
<tr><td>សំណួរចងចាំទី២</td><td></td></tr>
<tr><td>សំណួរយល់ដឹងទី១</td><td></td></tr>
<tr><td>សំណួរយល់ដឹងទី២</td><td></td></tr>
<tr><td>សំណួរគិតកម្រិតខ្ពស់ទី១</td><td></td></tr>
<tr><td>សំណួរគិតកម្រិតខ្ពស់ទី២</td><td></td></tr>
</table>

ដំណាក់កាលបង្រៀនទី ២.៧: សកម្មភាពសិក្សាដើម្បីជួយសិស្សឱ្យគិតកម្រិតខ្ពស់ ៦០ នាទី

១.ការស្រាវជ្រាវដោយសិស្ស (ការប្រមូលភស្តុតាង/ទិន្នន័យ...រួចទាញការសន្និដ្ឋានពីវត្ថុទាំងនោះ)

សម្ភារៈ ឯកសារទី១២ ឧទាហរណ៍អំពីកិច្ចការស្រាវជ្រាវ សម្រាប់ថ្នាក់ទី១ ៣ និង ទី៥

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថា: ការរៀបចំសកម្មភាពសិក្សាងាយៗសម្រាប់សិស្សគឺជារបៀបមួយប្រសើរណាស់ក្នុងការជំរុញការគិតកម្រិតខ្ពស់។ ដោយសារសកម្មភាពនេះ កុមារ "កំពុងបង្កើត" ចំណេះដឹងសម្រាប់ខ្លួនពួកគេ តាមរយៈការស្រាវជ្រាវរបស់ពួកគេ មិនមែនគ្រាន់តែចាំស្តាប់ និង អានអ្វីមួយប៉ុណ្ណោះទេ។

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថា: ទោះបីជាយើងស្តាប់ទៅវាហាក់ដូចជាស្មុគ្រស្មាញ និង លំបាក ការងារស្រាវជ្រាវងាយៗនេះគឺកុមារគ្រប់អាយុទាំងអស់អាចធ្វើបាន។ គ្រូបង្រៀនគួរសួរសំណួរ និង ផ្តល់នូវសេចក្តីណែនាំឱ្យបានច្បាស់ (ឬ គំរោង) អំពីរបៀបធ្វើកិច្ចការនោះ។ នៅពេលកុមារបានធ្វើការងារស្រាវជ្រាវរួចហើយ គ្រូបង្រៀនគួររៀបចំសំណួរ ឬ សំណួរដែលអាចជួយសិស្សគិតឱ្យបានជ្រៅអំពីព័ត៌មានដែលពួកគេបានប្រមូល និង ព្យាយាមទាញការសន្និដ្ឋានពីព័ត៌មាននោះ។

នៅទីនេះគឺជាឧទាហរណ៍មួយចំនួន...

ថ្នាក់ទី	កិច្ចការស្រាវជ្រាវ	សំណួរស្រាវជ្រាវ ដំណើរការ និងសំណួរគិតកម្រិតខ្ពស់
១	ការស្រាវជ្រាវពីអាហារពេលព្រឹក	**តើយើងបានអ្វីបរិភោគសម្រាប់អាហារពេលព្រឹកកាលពីព្រឹកមិញ?** កុមារបង្កើតជាក្រុមទៅតាមប្រភេទអាហារ ដែលពួកគេបរិភោគកាលពីព្រឹក (បាយ មី គ្មាន ។ល។)។ អ្នកដឹកនាំក្រុមរាប់ក្រុមរបស់ពួកគេ។ កុមារសរសេរចំនួនក្រុមនីមួយៗនៅលើក្តារខៀន។ គ្រូបង្រៀនសួរសំណួរបន្ថែម...អាហារដែលពេញនិយមបំផុត ។ល។ **តើយើងបានរៀនអ្វីខ្លះពីការសិក្សាស្រាវជ្រាវរបស់ពួកយើង?** • កុមារភាគច្រើននៅក្នុងថ្នាក់បរិភោគបាយកកនៅពេលព្រឹក • កុមារមួយចំនួនបរិភោគមី • កុមារមួយចំនួនទៀតមិនបរិភោគអ្វីទេនៅពេលព្រឹក មុនមកមកសាលារៀន
៣	ការស្រាវជ្រាវពីកូនរុក្ខជាតិ	តើប្រភេទរុក្ខជាតិដែលមានផ្កាអ្វីខ្លះដែលដាំនៅផ្ទះរបស់ពួកយើង?

		សម្រាប់កិច្ចការធ្វើនៅផ្ទះ កុមារទាំងអស់ត្រូវនាំយកឧទាហរណ៍មួយនៃផ្កា និង ស្លឹកពីកូនរុក្ខជាតិ ដែលដុះនៅក្បែរ ឬ ក្នុងផ្ទះ។ នៅឯសាលារៀនពួកគេជួបជុំជាក្រុមដើម្បីពិនិត្យមើល រាប់ និង ប្រាប់ឈ្មោះ រាល់ផ្កាដែលសមាជិកក្រុមនាំយកមក។ ក្រុមនីមួយបង្ហាញលទ្ធផលរបស់ខ្លួន។ **តើយើងបានរៀនអ្វីខ្លះពីការសិក្សាស្រាវជ្រាវរបស់ពួកយើង?** • សិស្សជាច្រើនដាំផ្កាស្បៃរឿង • សិស្សជាច្រើនចូលចិត្តផ្កាពណ៌លឿង និង ក្រហម • យើងបានដឹងថា មានផ្កាពីរប្រភេទដែលគេមិនស្គាល់ឈ្មោះ
៥	ការស្រាវជ្រាវពីចរាចរ	**តើផ្លូវនៅក្រៅរបងសាលារៀនរបស់ មានភាពមមាញឹកយ៉ាងណា? តើឡានធំនិងកូនឡានបន្ថយល្បឿនឬទេ នៅពេលឆ្លងកាត់សាលារៀន?** បើសិនជាសាលារៀននៅជាប់នឹងផ្លូវដែលមានចរាចរមមាញឹក សិស្សអាចរាប់ និង ធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ប្រភេទឡាន (ឡានក្រុង ឡានទីសាន់ កូនឡាន ម៉ូតូ រម៉ក រទេះគោ កង់ ។ល។ ដែលឆ្លងកាត់សាលារៀន ចន្លោះម៉ោង៧ និង ម៉ោង៧:៣០នាទី។ សិស្សអាចធ្វើកំណត់សម្គាល់ អំពីឡានធំ និង ឡានតូចដែលបើកក្នុងល្បឿនលឿនផងដែរ។ **តើយើងបានរៀនអ្វីខ្លះពីការសិក្សាស្រាវជ្រាវរបស់ពួកយើង?** • ឡានធំចំនួន៣០ និង កូនឡាន៦០ បានឆ្លងកាត់ក្នុងរយៈពេល ៣០នាទី • យានយន្តមួយចំនួនបើកបរយ៉ាងលឿន។ ចំនួនពាក់កណ្តាលនៃឡានធំ និង ឡានតូចមិនបានបន្ថយល្បឿនទេនៅពេលបើកបរឆ្លងកាត់សាលារៀន។ • យើងគួរបង្កើតផ្លាកសញ្ញាថ្មី និងមានទំហំធំ ជាសញ្ញាឱ្យយានយន្តបន្ថយល្បឿន ដើម្បីឱ្យមានសុវត្ថិភាពដល់កុមារនៅពេលចូលសាលារៀន។

កិច្ចការស្រាវជ្រាវជាច្រើនទាក់ទងនឹងជំហានចំនួនបីសំខាន់ៗខាងក្រោម

ធ្វើ សិស្សធ្វើអ្វីមួយរួមគ្នា

ពិភាក្សា សិស្សពិភាក្សាអំពីអ្វីដែលពួកគេបានរកឃើញ និង អត្ថន័យរបស់វា

កត់ត្រា/បង្ហាញ សិស្សកត់ត្រាពីលទ្ធផលរបស់ពួកគេ ទៅតាមរបៀបណាមួយ

កិច្ចការរបស់សិក្ខាកាមៈ ធ្វើការជាក្រុមតូចដើម្បីជ្រើសរើសសកម្មភាពស្រាវជ្រាវងាយៗសម្រាប់កុមារថ្នាក់ទី២ ទី៤ និង ទី៦ ទៅតាមរបៀបដែលខ្ញុំបានបង្ហាញ សម្រាប់ថ្នាក់ទី១ ទី៣ និង ទី៥

ដំណាក់កាលបង្រៀនទី ២.៨: សកម្មភាពសិក្សាដើម្បីជួយសិស្សឱ្យគិតកម្រិតខ្ពស់ ៦០ នាទី

ល្បែងសិក្សាដើម្បីជំរុញការគិតកម្រិតខ្ពស់...ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់

សម្ភារៈ គំរូល្បែងសិក្សា

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថាៈ សិក្ខាកាមបានដឹងហើយពីល្បែងសិក្សាក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលគ្រូសហគមន៍កាលពីឆ្នាំមុន។ មានគ្រូសហគមន៍ជាច្រើនប្រើប្រាស់ល្បែងសិក្សានៅក្នុងឆ្នាំសិក្សាកន្លងមក។ យើងបានដឹងរួចមកហើយថា ល្បែងមានប្រយោជន៍ណាស់ក្នុងការជំរុញការសិក្សា និង ធ្វើឱ្យការសិក្សាកាន់តែមានភាពសប្បាយរីករាយ។ នៅក្នុងដំណាក់កាលបង្រៀននាពេលនេះ យើងនឹងបង្ហាញថាល្បែងសិក្សាក៏ជាមធ្យោបាយមួយល្អក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ការគិតកម្រិតខ្ពស់។

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថាៈ កាលពីព្រឹកមិញ យើងពិភាក្សាពី "តាក់សូណូមី" ដែលយើងបកស្រាយថាជា "ប្រព័ន្ធមួយនៃការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់" ។ ប្រភេទមួយក្នុងចំណោមប្រភេទទូទៅទាំងឡាយនៃល្បែងសិក្សាគឺ **ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់**។ នៅពេលនេះ យើងដឹងហើយថាគ្រូសហគមន៍មានបទពិសោធន៍ និង គំនិតច្រើន ពីការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់នេះ។ នៅក្នុងឆ្នាំនេះ (២០០៦-២០០៧) គ្រូឧទ្ទេសរបស់អេស្កាប់នឹងធ្វើការជាមួយអ្នក អំពីរបៀបដែលគ្រូសហគមន៍អាចបង្កើតល្បែងសិក្សាដើម្បីលើកទឹកចិត្តសិស្សឱ្យគិតកម្រិតខ្ពស់។ សិស្សអាចបង្ហាញការយល់ដឹងរបស់ពួកគេតាមរយៈការលេងល្បែងសិក្សាដែលបានជោគជ័យ។ គ្រូបង្រៀនគួរតែឱ្យសិស្សពន្យល់ពីអ្វីដែលពួកគេបានធ្វើ ដើម្បីជួយឱ្យពួកគេបានយល់កាន់តែច្បាស់ថែមទៀត។

បន្ទាប់មកអ្នកសម្របសម្រួល បកស្រាយបង្ហាញ **ល្បែងចំណាត់ថ្នាក់** ពីរដោយប្រើប្រាស់ប័ណ្ណធំ និង រៀបចំប័ណ្ណនោះជាក្រុមនៅលើក្តារខៀន។ អ្នកសម្របសម្រួលពន្យល់ពីល្បែងសិក្សាទៅកាន់សិក្ខាកាមជាមុនសិន និង អនុញ្ញាតឱ្យពួកគាត់ជ្រើសរើសកន្លែងដែលអាចដាក់ប័ណ្ណនោះ។ នៅពេលប័ណ្ណទាំងត្រូវបានរៀបចំរួចហើយ អ្នកសម្របសម្រួលសួរសិក្ខាកាមថា តើពួកគាត់យល់ស្របលើការរៀបចំនេះឬទេ។ បើសិនជាពួកគេនិយាយថា "បាទ" អ្នកសម្របសម្រួលសួរសំណួរអំពីប័ណ្ណនីមួយៗ និង ហេតុអ្វីបានជាដាក់ប័ណ្ណទៅតាមកន្លែងនេះ ឬ នោះ។ សិក្ខាកាមស្ម័គ្រចិត្តឡើងនិយាយ។

ល្បែងទី១ គណិតវិទ្យា

ចូរធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ចតុរង្ស (មុខបួន) ជាពីរក្រុម និង ដាក់ឈ្មោះក្រុមនីមួយៗ។ បន្ទាប់មក ធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ក្រុមនីមួយៗ ជាអនុក្រុមពីរទៀត ព្រមទាំងដាក់ឈ្មោះក្រុម។

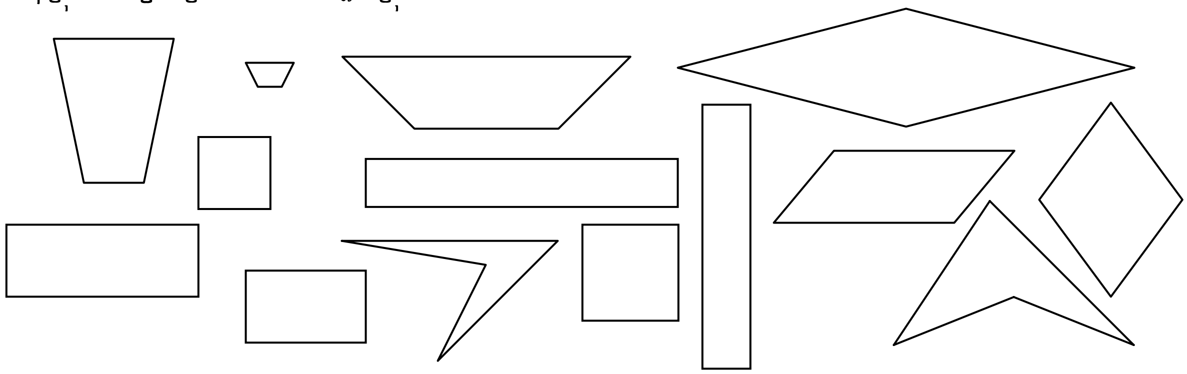

ល្បែងទី២ សិក្សាសង្គម

ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ មានន័យថាជាការដាក់អ្វីមួយជាពីរក្រុម បន្ទាប់មកធ្វើការបែងចែកជាអនុក្រុម ព្រមទាំងដាក់ឈ្មោះឱ្យក្រុមនីមួយៗនោះ។

សាឡាង ឡានធំ កូនឡាន ម៉ូតូ កង់ រទេះគោ រមកម៉ូតូ ទូកចែវ ទូកល្បឿន កប៉ាល់ ឡានសណ្តោង រម៉កកង់បី រទេះរុញអាហារ

ការបែងចែកទី១ *លើគោក-លើទឹក ឬ មានម៉ាស៊ីន-គ្មានម៉ាស៊ីន ឬ លើផ្លូវ-ក្រៅផ្លូវ*

ការបែងចែកទី២ *ធ្វើដូចខាងលើ ឬ ក៏អាចរៀបចំផ្សេងទៀតទៅតាមការពិភាក្សាគ្នា*

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថា ការផលិតល្បែងសិក្សាដើម្បីជំរុញការគិតកម្រិតខ្ពស់ នឹងត្រូវបានពង្រីកបន្ថែមនៅក្នុងការប្រជុំនៅក្នុងឆ្នាំសិក្សានេះ។

សរុប ៦ម៉ោង ៣០នាទី

ថ្ងៃទី៣

ប្រធានរឿងទី៣: ការអភិវឌ្ឍន៍បំនិនភាសា-ការអាន និង ការសរសេរ

ដំណាក់កាលបង្រៀនទី ៣.១: ការបង្កើតបរិស្ថានបន្ទប់រៀន ដើម្បីជួយអភិវឌ្ឍភាសា ២០ នាទី

សម្ភារៈ ឯកសារទី១៣ ការបង្កើតបរិស្ថានថ្នាក់រៀនសំបូរបែប

អ្នកសម្របសម្រួលពន្យលថាៈ គ្រូបង្រៀនគឺជាអ្នកគ្រប់គ្រងថ្នាក់រៀន។ ការទទួលខុសត្រូវរបស់គ្រូបង្រៀនគឺធ្វើការជាមួយសិស្ស ដើម្បីបង្កើតបរិស្ថាន "សំបូរបែប" សម្រាប់ការសិក្សា។ នេះមានន័យថាបន្ទប់រៀនគួរមានផាសុខភាព (ស្អាត) ទាក់ទាញទឹកចិត្ត និង ជាកន្លែងជំរុញឱ្យមានការរៀនសូត្រ។ គោលបំណងគឺចង់ឱ្យកុមារមានការសប្បាយរីករាយមកសាលារៀនជារៀងរាល់ថ្ងៃ និង អាចស្វែងរកអ្វីៗដែលថ្មី ដើម្បីមើល និង ស្រាវជ្រាវ។

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថាៈ បរិស្ថាន "សំបូរបែប" មិនមែនមានន័យថា គ្រូបង្រៀនត្រូវតែចំណាយលុយច្រើនទៅលើការតុបតែងនោះទេ។ បន្ទប់រៀនគួរមានសម្ភារៈដែលជំរុញការសិក្សា "សំបូរបែប"។ សម្ភារៈមួយចំនួនអាចទិញដោយប្រើប្រាក់ PAP (ឧ.តារាងអក្ខរក្រម តារាងចំនួន ផែនទី ។ល។)។ សម្ភារមួយចំនួនទៀតអាចផ្តល់ដោយក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា ឬ តាមរយៈកម្មវិធីផ្សេងៗរបស់រដ្ឋាភិបាល (ឧ. អេស្កាប់ ការអប់រំពីមីន ហ៊ីវ/អេដស៍ អាហាររូបត្ថម្ភ ការអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា ។ល។) និង សម្ភារផ្សេងៗទៀតអាចរៀបចំដោយគ្រូបង្រៀន និង សិស្ស។ សម្ភារទាំងនេះរួមមាន

- ឧទាហរណ៍ ឬ កាតាំងបង្ហាញការសរសេររបស់សិស្ស គំនូរ ឬ ហត្ថកម្ម
- ការងារដែលផលិតនៅក្នុងមូលដ្ឋាន និង គ្រឿងសម្ភារផ្ទះបាយ (សំណាញ់ ឧបករណ៍ផ្សេងៗ កន្ត្រក...)
- សម្ភារពីបរិស្ថានដូចជា ការបង្ហាញពីស្លឹកឈើ ផ្កា សត្វល្អិត...
- ការពិសោធន៍ងាយៗដើម្បីឱ្យកុមារសង្កេត និង ចងក្រងជាឯកសារ (ការបណ្តុះគ្រាប់ ឬ ការដាំកូនរុក្ខជាតិនៅក្នុងទឹក និង ក្នុងផើង កូនក្អុក សួនសត្វល្អិត ផ្លែឈើដែលពុកផុយ...)

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថាៈ គ្រូបង្រៀនអាចស្វែងរកធនធានគ្រប់ទីកន្លែង។ ទស្សនាវដ្តី និង កាសែតចាស់ៗ ដែលសម្ភារនេះ តែងតែជាការចាប់អារម្មណ៍មួយ។ តារាងប៉ូស្ទ័រដែលផុតកាលបរិច្ឆេទ ឬ ឈប់ប្រើប្រាស់របស់ការប្រជុំ និង ព្រឹត្តិការណ៍ ឬ យុទ្ធនាការបង្កើនការយល់ដឹងរបស់រដ្ឋាភិបាល ដែលមានរូបភាព និង អត្ថបទពិតជាក់ស្តែង គួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍ សម្រាប់យកមក ធ្វើការពិភាក្សា និង ការវិភាគ។ គ្រូបង្រៀនអាចធ្វើការជាមួយសិស្ស ដើម្បីបន្ថែមតម្លៃទៅលើតារាងផ្សេងៗ និង ប៉ូស្ទ័រចាស់ៗ ដោយការដាក់ស្លាក ដាក់ចំណងជើង ។ល។

គ្រូបង្រៀន និងសិស្សមិនគួររៀបចំតាំងបង្ហាញ រួចហើយបំភ្លេចចោលសម្ភារនោះទេ។ សម្ភារទាំងនោះអាចប្រើប្រាស់សម្រាប់ការ បង្រៀន និង រៀន នៅក្នុងមេរៀនទាំងឡាយ។ សម្ភារទាំងនេះគួរតែមានការផ្លាស់ប្តូរនៅពេលតាំងបានរយៈពេលមួយ ឬ ពីរខែ

ដើម្បីរក្សាចំណាប់អារម្មណ៍របស់សិស្ស។

អ្នកសម្របសម្រួលបែងចែក **ឯកសារទី១៣** អំពីការបង្កើតបរិស្ថានបន្ទប់រៀនសំបូរបែប។

ដំណាក់កាលបង្រៀនទី ៣.២៖ ភាសានៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សា **១៥ នាទី**

សម្ភារៈ តារាងបង្ហាញពីរបៀបបីយ៉ាងនៃការរៀនភាសា

អ្នកសម្របសម្រួលសួរសិក្ខាកាមៈ *នៅសាលារៀន តើមានមុខវិជ្ជាអ្វីខ្លះដែលសិស្សរៀនដោយប្រើភាសា?* ចម្លើយរំពឹងទុកៈ *គ្រប់មុខវិជ្ជាទាំងអស់*។ អ្នកសម្របសម្រួលយល់ស្រប និង និយាយថា គ្រប់មេរៀនទាំងអស់ ទោះបីមុខវិជ្ជាណាក៏ដោយ គឺសុទ្ធតែជាមេរៀនភាសា។

បន្ទាប់មកអ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថា អ្នកអប់រំហៅគ្រប់មេរៀនដែលប្រើភាសានេះថា-"ភាសានៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សា"។

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថាៈ តាមរបៀបមួយផ្សេងទៀត អ្នកអប់រំកំណត់ថារាល់មេរៀនទាំងអស់សិស្ស

កំពុងរៀនភាសា

កំពុងរៀន អំពី ភាសា

កំពុងរៀនតាមរយៈភាសា

តើអ្នកគិតថាចំនុចខាងលើនេះមានន័យដូចម្ដេច?

ការរៀនភាសាមាន ៣របៀប	**អត្ថន័យ**
ការរៀនភាសា	ការរៀនពាក្យថ្មីៗ
ការរៀនអំពីភាសា	ការរៀនពីរចនាសម្ព័ន្ធភាសា ក្បួន វេយ្យាករណ៍ របៀបប្រើប្រាស់ភាសាដើម្បីបង្ហាញពីអត្ថន័យ
ការរៀនតាមរយៈភាសា	ការប្រើភាសាជាមធ្យោបាយក្នុងការពន្យល់ និង ការស្វែងយល់គំនិត និង ព័ត៌មាន ពីមុខវិជ្ជាផ្សេងៗជាច្រើនទៀត។

ដំណាក់កាលបង្រៀនទី ៣.៣៖ ការប្រើប្រាស់ប៉ូស្ទ័រ និង រូបភាព...បំនិនស្ដាប់ និង និយាយ **៤៥ នាទី**

សម្ភារៈ ឧទាហរណ៍បី ឬ បួន នៃប៉ូស្ទ័រដែលអាចរកបាននៅក្នុងថ្នាក់រៀនសាលាបឋមសិក្សា (ឧ. ការអប់រំពីគ្រោះថ្នាក់ដោយមីន (របស់ក្រសួងអប់រំ-អង្គការអប់រំពិភពលោក) ការចុះឈ្មោះចូលរៀន (របស់ក្រសួងអប់រំ) ។ល។)

ការប្រើប្រាស់ប៉ូស្ទ័រសម្រាប់ការបង្រៀន

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថាៈ ប៉ូស្ទ័រដែលមានរូបភាព និង/ឬអត្ថបទគឺជាសម្ភារបង្រៀនដ៏មានប្រយោជន៍។ វាមានការងាយស្រួលដល់គ្រូបង្រៀនក្នុងការសួរសំណួរអំពីសម្ភារនេះ ដែលជាឱកាសមួយសម្រាប់កុមារអនុវត្តបំនិនស្តាប់ និង និយាយ។ ចំពោះសំណួរគ្រូអាចសួរបានគ្រប់កម្រិត ដូចឧទាហរណ៍បង្ហាញជូនខាងក្រោម...

ឧទាហរណ៍សំណួរ	ឧទាហរណ៍ចម្លើយ	កម្រិតសំណួរ
តើអ្នកឃើញអ្វីខ្លះនៅក្នុងរូបភាព	ខ្ញុំអាចមើលឃើញ...	ចងចាំ
តើប៉ូស្ទ័រនេះបង្ហាញពីអ្វី?	បង្ហាញពី...	យល់ដឹង
តើអ្នកគិតថាហេតុអ្វី...?	ខ្ញុំគិតថា...ពីព្រោះ...	គិតកម្រិតខ្ពស់
តើអ្វីដែលអ្នកចូលចិត្តបំផុតអំពី...?	ខ្ញុំចូលចិត្ត...ពីព្រោះ...	គិតកម្រិតខ្ពស់

បន្ទាប់មកអ្នកសម្របសម្រួលបែងចែកសិក្ខាកាមជាចំនួនក្រុមដូចៗគ្នា ទៅនឹងចំនួនប៉ូស្ទ័រ។ ហើយផ្តល់ចំណិតក្រដាសចំនួនបីទៅឱ្យសិក្ខាកាមនីមួយៗនៅក្នុងក្រុម ដើម្បីសរសេរសំណួបីអំពីប៉ូស្ទ័រនោះ។ ប្រធានក្រុមត្រូវប្រមូលសំណួរទាំងអស់ រើសចេញនូវសំណួរដែលដូចគ្នា រួចហើយបង្ហាញសំណួរផ្សេងៗទៅកាន់ថ្នាក់ទាំងមូល។

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថាៈ គ្រូបង្រៀនក៏អាចប្រើប៉ូស្ទ័រ សម្រាប់ល្បែងសិក្សាដូចជា

- តើអ្នកអាចមើលឃើញអ្វីមួយនៅក្នុងប៉ូស្ទ័រដែលចាប់ផ្តើមដោយអក្សរ...?
- តើអ្នកអាចបិទស្លាកនេះនៅលើកន្លែងដែលត្រឹមត្រូវនៅលើប៉ូស្ទ័របានឬទេ?
- តើអ្នកអាចមើលឃើញវត្ថុអ្វីខ្លះដែលធំបំផុតចំនួន៥នៅក្នុងប៉ូស្ទ័រ? ចូរដាក់ចំនួន ១ ២ ៣ ៤ និង ៥ នៅលើវត្ថុដែលអ្នករកឃើញ។
- តើអ្នកអាចរកឃើញវត្ថុចំនួនប៉ុន្មាននៅក្នុងប៉ុស្ទ័រដែលមានពណ៌បៃតង/ក្រហម/ស...?

អ្នកសម្របសម្របសន្និដ្ឋានដោយនិយាយថាៈ ល្បែងទាំងអស់នេះគឺមានប្រយោជន៍សម្រាប់ផ្តល់អ្វីមួយឱ្យសិស្សធ្វើ បើសិនជាពួកបញ្ចប់មេរៀនមុនម៉ោង ឬក៏ បើសិនជាសិស្សមួយចំនួនបញ្ចប់កិច្ចការមុនអ្នកដទៃ។

ដំណាក់កាលបង្រៀនទី ៣.៤ៈ ការប្រើប្រាស់ផែនទី...ការអភិវឌ្ឍន៍ភាសាដោយផ្ទាល់មាត់ ៤៥ នាទី

សម្ភារៈ ឧទាហរណ៍នៃផែនទីដែលសមស្របតាមកម្រិតថ្នាក់នីមួយៗ (ភូមិ ឃុំ ស្រុក ប្រទេសកម្ពុជា តំបន់ ពិភពលោក)

ការប្រើប្រាស់ផែនទីសម្រាប់ការបង្រៀន

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថាៈ ផែនទីគឺជាសម្ភារបង្រៀនដែលមានប្រយោជន៍ណាស់។ គ្រូបង្រៀនអាចប្រើប្រាស់ផែនទីជាប្រភពធនធានសម្រាប់ការសិក្សារបស់សិស្ស ក្នុងមុខវិជ្ជាភាសា គណិត និង សិក្សាសង្គម។ ក្នុងខណៈពេលដែលសិស្សលូតលាស់ធំឡើងៗ

ការយល់ឃើញរបស់ពួកគេក៏រីកលូតលាស់ផងដែរ។ នៅក្នុងថ្នាក់ទី១ កុមារផ្តោតទៅលើខ្លួនឯង គ្រួសារ និង លំនៅដ្ឋានរបស់ពួកគេ។ នៅថ្នាក់ទី២ និង ទី៣ ពួកគេចាប់ផ្តើមគិត និង រៀនពីភូមិ ឃុំ និង អាចរហូតដល់ខេត្តរបស់ពួកគេ។ នៅក្នុងថ្នាក់កម្រិតខ្ពស់ជាងនេះ ពួកគេរៀនអំពីខេត្ត ប្រទេស តំបន់ របស់ពួកគេ និង ពិភពលោក។

ថ្នាក់ទី	សិស្សផ្តោតទៅលើ	ផែនទី
១	ផ្ទះរបស់ខ្ញុំ សាលារៀនរបស់ខ្ញុំ ការធ្វើដំណើរទៅសាលារៀន	បន្ទប់រៀន
២	ភូមិរបស់ខ្ញុំ ឃុំរបស់ខ្ញុំ	តំបន់នៅក្នុងមូលដ្ឋាន ប្រទេសកម្ពុជា
៣	ឃុំរបស់ខ្ញុំ ខេត្តរបស់ខ្ញុំ	ខេត្ត ប្រទេសកម្ពុជា
៤	ខេត្តរបស់ខ្ញុំ ប្រទេសរបស់ខ្ញុំ	ប្រទេសកម្ពុជា ឬ អាស៊ីអាគ្នេយ៍
៥	ប្រទេសរបស់ខ្ញុំ តំបន់របស់ខ្ញុំ ពិភពលោក	អាស៊ីអាគ្នេយ៍ ពិភពលោក
៦	ពិភពលោក	ពិភពលោក

គ្រូបង្រៀនអាចសួរសំណួរ ដែលសំណួរនោះកុមារត្រូវតែស្តាប់ដោយប្រុងប្រយ័ត្ន និង ពន្យល់បានច្បាស់ដោយប្រើភាសាផ្ទាល់របស់ពួកគេ។ គ្រូអាចសួរសំណួរដែលតម្រូវឱ្យសិស្ស...

ស្វែងរកទីកន្លែងនៅលើផែនទី	និយាយអំពីមាត់សមុទ្រ និង កោះ
ពណ៌នាទីតាំង (ដោយប្រើពាក្យ ខាងជើង ខាងត្បូង ខាងកើត ខាងលិច)	និយាយអំពីផ្លូវ នឹងទន្លេ
ពិពណ៌នាទីតាំងនៃកន្លែងមួយដែលទាក់ទងកន្លែងមួយផ្សេងទៀត	និយាយ និង ប្រៀបធៀបចំងាយ
និយាយអំពីព្រំដែន	និយាយអំពីការធ្វើដំណើរពី A ទៅ B
ស្វែងរក និង ដាក់ឈ្មោះស្រុក/ខេត្ត/ប្រទេសដែលនៅជាប់ព្រំដែន	

បន្ទាប់មកអ្នកសម្របសម្រួលបែងចែកសិក្ខាកាមទៅតាមចំនួនស្មើគ្នានឹងចំនួនផែនទី។ ហើយផ្តល់ចំណិតក្រដាសចំនួនបីទៅឱ្យសិក្ខាកាមនីមួយៗនៅក្នុងក្រុម ដើម្បីសរសេរសំណួរបីអំពីប៉ូស្ទ័រនោះ។ ប្រធានក្រុមត្រូវប្រមូលសំណួរទាំងអស់ រើសចេញនូវសំណួរដែលដូចគ្នា រួចហើយបង្ហាញសំណួរផ្សេងៗទៅកាន់ថ្នាក់ទាំងមូល។

ដូចគ្នាទៅនឹងប៉ូស្ទ័ និង រូបភាព ផែនទីក៏មានប្រយោជន៍សម្រាប់ផ្តល់អ្វីមួយឱ្យសិស្សធ្វើ បើសិនជាពួកគេ បញ្ចប់មេរៀនមុនម៉ោង ឬក៏ បើសិនជាសិស្សមួយចំនួនបញ្ចប់កិច្ចការមុនអ្នកដទៃផងដែរ។

ដំណាក់កាលបង្រៀនទី ៣.៥: បច្ចេកទេសបង្រៀនជាក់ស្តែងសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍បំនិនអាន ៤៥ នាទី

អំនានឮដោយគ្រូ និង សិស្ស

សម្ភារៈ ប៉ូស្ទ័រដែលបង្ហាញពីបែបបទនៃការអានអក្សរ (ការអាន) សៀវភៅរឿង (មានរូបភាព) ដែលសមស្របសម្រាប់ថ្នាក់ទី១ និង ទី២

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថាៈ គ្រូបង្រៀននៅបឋមសិក្សាជាច្រើន មានក្តីបារម្ភថាកុមារកម្ពុជាមានការអភិវឌ្ឍន៍បំនិនសរសេរ និង អានយឺតណាស់។ គ្រូដែលបង្រៀននៅថ្នាក់ខ្ពស់ត្អូញត្អែថាសិស្សដែលឡើងមកថ្នាក់របស់គាត់មានចំណេះដឹងអន់។ មានហេតុផលមួយក្នុងចំណោមហេតុផលផ្សេងៗគឺដោយសារ កុមារកម្ពុជាភាគច្រើនធំដឹងក្តីឡើងនៅក្នុងផ្ទះ ដែលមិនមានសៀវភៅច្រើន ទស្សនាវដ្តី និង សារព័ត៌មាន។ កុមារជាញឹកញាប់មិនបានឃើញបងប្អូនបង្កើត ឬ មនុស្សចាស់អានសៀវភៅ។ នេះមានន័យថា កុមារជាច្រើនមកសាលារៀនដោយពុំមានការយល់ដឹងផ្នែកមូលដ្ឋានអំពីអក្សរ ឬ ចំណេះដឹង ដែលមានសភាពខុសៗគ្នា និង គោលបំណងផ្សេងៗនៃប្រភេទអត្ថបទ។

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថាៈ មុននឹងកុមារអាចអានដោយខ្លួនឯង គ្រូអាចជួយពួកគេរៀនក្បួនជាមូលដ្ឋានមួយចំនួនអំពីការអាន ដោយការបង្ហាញ និង និយាយអំពីពួកគេ។ ក្បួនទាំងអស់នេះ អ្នកអប់រំហៅថា **បែបបទនៃការអានអក្សរ** (conventions of print)។ បែបបទនៃការអានអក្សរមួយចំនួនមានលក្ខណៈជាក់ស្តែងណាស់ រហូតដល់គ្រូបង្រៀនអាចនឹងភ្លេចថាកុមារអាចនឹងមិនដឹងអំពីបែបបទនោះ។ ឧទាហរណ៍មួយចំនួនអំពីបែបបទនៃការអានអក្សរសម្រាប់ភាសាខ្មែរគឺ...

- ត្រូវអានអត្ថបទ តាមលំដាប់លំដោយទំព័រនៃសៀវភៅ
- ត្រូវចាប់ផ្តើមអានពីផ្នែកខាងលើនៃទំព័រ
- ត្រូវអានអត្ថបទពីឆ្វេងទៅស្តាំតាមបន្ទាត់នីមួយៗ
- ត្រូវអានដោយពុំមានការដកឃ្លាឡើយ នៅចន្លោះពាក្យជាច្រើន
- ត្រូវអានដោយមានការដកឃ្លានៅចន្លោះឃ្លា អនុប្រយោគ និងប្រយោគមួយចំនួន

បែបបទនៃការអានអក្សរ**មិន**មានលក្ខណៈដូចគ្នាទេ សម្រាប់ភាសាទាំងអស់។

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថាៈ គ្រូបង្រៀនអាចជួយឱ្យសិស្សយល់ពីបែបបទនៃការអានអក្សរ និង អភិវឌ្ឍន៍បំនិនអានដោយការប្រើបច្ចេកទេសងាយៗមួយចំនួន។ គ្រូបង្រៀនគួរប្រើបច្ចេកទេសទាំងនេះ នៅពេលកំពុងអានអត្ថបទណាមួយទៅឱ្យ ឬ ជាមួយសិស្ស។ ភាគច្រើននៃបច្ចេកទេសទាំងនេះ មានលក្ខណៈសមស្របសម្រាប់សិស្សថ្នាក់ទី១-៣។ គ្រូបង្រៀនអាចប្រើប្រាស់បច្ចេកទេសខ្លះ ក្នុងចំណោម បច្ចេកទេសផ្សេងទៀត ដូចជា ការទស្សន៍ទាយ សម្រាប់គ្រប់កម្រិតថ្នាក់។

អ្នកសម្របសម្រួលសួរថ្នាក់ទាំងមូលៈ តើមានបច្ចេកទេសងាយៗអ្វីខ្លះដែលគ្រូបង្រៀនអាចប្រើនៅពេលអានអត្ថបទ/រឿងទៅ

កាន់សិស្សដែលអាចជួយពួកគេឱ្យរៀនអាន? អ្នកស្ម័គ្រចិត្តម្នាក់ឡើងសរសេរគំនិតនៅលើក្តារខៀន ក្នុងខណៈសិក្ខាកាមផ្សេងៗទៀតឆ្លើយ ។

ចម្លើយរំពឹងទុកៈ

- *មុននឹងគ្រូអាន គាត់បង្ហាញរូបភាព និង សួរសិស្សថាតើពួកគេអាចទស្សន៍ទាយថា អត្ថបទនេះនឹងនិយាយអំពីអ្វី ។*
- *គ្រូអានអត្ថបទមួយលើកសិន ដោយឱ្យសិស្សស្តាប់តែប៉ុណ្ណោះ*
- *បន្ទាប់មកគ្រូអានដោយកាន់សៀវភៅ ដូច្នេះសិស្សទាំងអស់អាចមើលឃើញ*
- *នៅពេលគ្រូអាន គាត់អានតាមអត្ថបទដោយយកម្រាមដៃដាក់លើកន្លែងអានពីឆ្វេងទៅស្តាំ*
- *នៅពេលគ្រូអាន គ្រូបង្ហាញពីរបៀបនៅពេលដល់ចុងបន្ទាត់មួយ ភ្នែក/ម្រាមដៃរបស់គាត់ត្រឡប់ទៅរកជួរបន្ទាប់ទៀត និងចាប់ពីឆ្វេងទៅ ស្តាំ*
- *គ្រូបង្រៀនប្រាប់សិស្សឱ្យធ្វើតាមដោយមើលអត្ថបទនៅក្នុងសៀវភៅរបស់ពួកគេ ដោយប្រើម្រាមដៃ ក្នុងពេលគ្រូអាន*
- *គ្រូបង្រៀនឈរនៅគ្រប់កន្លែងក្នុងបន្ទប់ដើម្បីត្រួតពិនិត្យមើល ថាតើកុមារកំពុងធ្វើតាមឬទេ*
- *គ្រូបង្រៀនបញ្ឈប់ការអានក្នុងខណៈពេលណាមួយៗ ហើយសួរសិស្សថាតើពួកគេអាចទស្សន៍ទាយពាក្យឬឃ្លាបន្ទាប់បានឬទេ តាមរយៈការយល់ដឹងអត្ថន័យនៃរឿង ។*

អ្នកសម្របសម្រួលហៅសិក្ខាកាមម្នាក់ឱ្យឡើងបង្ហាញពីបច្ចេកទេសនេះក្នុងខណៈពេលអានអត្ថបទរឿង ។

ដំណាក់កាលបង្រៀនទី ៣.៦ៈ បច្ចេកទេសបង្រៀនជាក់ស្តែងសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍បំនិនអាន **៦០ នាទី**

ការអភិវឌ្ឍន៍ចំណេះដឹងរបស់កុមារអំពីរចនាសម្ព័ន្ធនៃអត្ថបទ "ពេញលេញ"

សម្ភារៈ តារាងបង្ហាញពីសំណួររបស់គ្រូ និង លក្ខណៈនៃអត្ថបទពេញលេញ

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថាៈ នៅក្នុងការបង្រៀនសរសេរ គ្រូភាគច្រើនផ្តោតអារម្មណ៍យ៉ាងខ្លាំងទៅលើអក្សរ និង ពាក្យច្រើនជាងទៅលើអត្ថបទទាំងមូល ។ ជាលទ្ធផលនោះគឺថា កុមារមិនមានឱកាសច្រើនដើម្បីគិតអំពីអត្ថន័យ និង អ្វីដែលបង្កើតជាអត្ថបទមួយ "ពេញលេញ" ។ វាធ្វើឱ្យកុមារជួបការលំបាកដើម្បីក្លាយជាអ្នកដែលមានជំនាញក្នុងការអាន និង ការសរសេរ បើសិនជាពួកគេពុំមានឱកាសគិតអំពីអត្ថបទទាំងមូល ។ ទោះបីជាកុមារតូច ក៏ពួកគេចេះវិភាគអត្ថបទទៅតាមរបៀបងាយណាមួយផងដែរ បើសិនជាគ្រូសួរសំណួរបានត្រឹមត្រូវ ។ កុមារនឹងទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍យ៉ាងច្រើន នៅក្នុងឆ្នាំបន្ទាប់លើការយល់ដឹងទាំងអស់នេះ នៅពេលពួកគេចាប់ផ្តើមសរសេរអត្ថបទផ្ទាល់ខ្លួន ។

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថាៈ នៅពេលគ្រូ និង សិស្សអានចប់ គ្រូបង្រៀនគួរសួរសំណួរដល់សិស្សអំពីអត្ថបទទាំងមូល ។

អ្នកសម្របសម្រួលសួរសិក្ខាកាមៈ *តើអ្នកអាចផ្តល់ឧទាហរណ៍ពីសំណួរមួយចំនួន ដែលគ្រូអាចសួរដើម្បីជួយសិស្សអភិវឌ្ឍន៍ការយល់ដឹងថាអ្វីជាអត្ថបទពេញលេញបានឬទេ?* អ្នកស្ម័គ្រចិត្តម្នាក់ឡើងសរសេរលើក្តារខៀន ក្នុងខណៈពេលសិក្ខាកាមផ្សេងទៀតផ្តល់ចម្លើយ ។

ចម្លើយរំពឹងទុក

- *តើនរណាជាតួអង្គសំខាន់នៅក្នុងរឿង?*
- *តើអ្វីបានកើតឡើងនៅក្នុងអត្ថបទ (ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់) ?*
- *តើព្រឹត្តិការណ៍ក្នុងរឿងកើតឡើងនៅឯណា?*
- *តើព្រឹត្តិការណ៍ក្នុងរឿងកើតឡើងនៅពេលណា?*
- *តើរឿងនេះចាប់ផ្តើមដោយរបៀបណា?*
- *តើអ្វីបានកើតឡើងនៅពេលបន្ទាប់... (ឱ្យកុមារនិយាយរឿងឡើងវិញដោយប្រើពាក្យផ្ទាល់របស់ពួកគេ) ?*
- *តើអ្វីកើតឡើងនៅពេលបញ្ចប់រឿង?*

សំណួររបស់គ្រូបង្រៀន	**លក្ខណៈនៃអត្ថបទពេញលេញ**
តើនរណាជាតួអង្គសំខាន់នៅក្នុងរឿង?	តួអង្គ
តើអ្វីបានកើតឡើងនៅក្នុងអត្ថបទ (ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់) ?	ព្រឹត្តិការណ៍
តើព្រឹត្តិការណ៍ក្នុងរឿងកើតឡើងនៅឯណា?	ទីកន្លែង
តើព្រឹត្តិការណ៍ក្នុងរឿងកើតឡើងនៅពេលណា?	ពេលវេលា
តើរឿងនេះចាប់ផ្តើមដោយរបៀបណា?	សេចក្តីផ្តើម
តើអ្វីបានកើតឡើងនៅពេលបន្ទាប់... (ឱ្យកុមារនិយាយរឿងឡើងវិញដោយប្រើពាក្យផ្ទាល់របស់ពួកគេ) ?	តួសេចក្តី សាច់រឿងទាំងមូល
តើអ្វីកើតឡើងនៅពេលបញ្ចប់រឿង?	សេចក្តីបញ្ចប់
នៅក្នុងអត្ថបទរឿងនេះ តើអ្នកចូលចិត្តផ្នែកណា? ហេតុអ្វី?	គិតកម្រិតខ្ពស់
តើតួអង្គណាមួយក្នុងរឿងដែលអ្នកចូលចិត្ត?	គិតកម្រិតខ្ពស់

អ្នកសម្របសម្រួលហៅអ្នកស្ម័គ្រចិត្តម្នាក់ឱ្យអានរឿងនៅក្នុងដំណាក់កាលបង្រៀនមុន ហើយសួរសំណួរទៅក្រុមធំអំពីរឿងនោះ... សិក្ខាកាមផ្សេងទៀតឆ្លើយ ។

ដំណាក់កាលបង្រៀនទី ៣.៧៖ បច្ចេកទេសបង្រៀនជាក់ស្តែងសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍បំនិនសរសេរ ៤៥ នាទី

សំណេរដើម និង អត្ថបទចរចា

សម្ភារៈ តារាងសង្ខេបពីលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវអំពីការសរសេរដែលល្អ

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថាៈ មនុស្សមួយចំនួនដែលមិនបានធ្វើការនៅក្នុងសាលារៀនគិតថា"បំនិនសរសេរ" គឺមានលក្ខណៈដូចគ្នានឹង "បំនិនសរសេរដៃ"។ ពួកគេគិតថាបើសិនជា មនុស្សចេះតួអក្សរ ហើយអាចសរសេរអក្សរដោយប្រើខ្មៅដៃបាន នោះពួកគេចេះសរសេរហើយ។

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថាៈ ជាការពិតណាស់ការរៀនសរសេរអក្សរ និង ពាក្យគឺជាផ្នែកមួយសំខាន់ណាស់នៅក្នុងការងាររបស់សិស្សនៅក្នុងថ្នាក់ទី១ ២ និង ទី៣។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ នៅថ្នាក់ទី៤ សិស្សគួរតែចាប់ផ្តើមអភិវឌ្ឍបំនិនផ្សេងទៀត ព្រមទាំងសមត្ថភាពសរសេរបានស្អាត និង ប្រកបបានត្រឹមត្រូវ។

អ្នកសម្រសម្រួលសួរៈ បើសិនជាការសរសេរបានល្អ ប្រសើរជាងការសរសេរដៃបានស្អាត និង ប្រកបបានត្រឹមត្រូវនោះ តើការសរសេរបានល្អនោះមានន័យដូចម្តេច? អ្នកសម្របសម្រួលផ្តល់ចំណិតក្រដាសទៅសិក្ខាកាមដើម្បីធ្វើការជាក្រុមដែលមានសមាជិក៥នាក់ ហើយព្យាយាមសរសេរនិយមន័យខ្លីមួយអំពី ការសរសេរល្អ។ ក្រុមទាំងឡាយឡើងបិទប័ណ្ណ និង តំណាងក្រុមឡើងអាន។

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថាៈ អ្នកអប់រំជាច្រើនយល់ស្របថា **អ្នកនិពន្ធល្អគឺជាអ្នកដែលអាចបញ្ចូលអត្ថន័យបានច្បាស់លាស់ និង ប្រើប្រាស់អក្សរដោយសន្សំសំចៃ។**

អ្នកសម្របសម្រួលបិទតារាងនៅលើក្តារខៀនហើយនិយាយថាៈ មានការសិក្សាពីការសរសេរជាច្រើននៅក្នុងភាសាផ្សេងៗគ្នាលើពិភពលោកយើងនេះ។ ការសិក្សាទាំងអស់យល់ស្របថា

- មធ្យោបាយល្អដើម្បីក្លាយជាអ្នកសរសេរគឺត្រូវសរសេរអត្ថបទផ្ទាល់ខ្លួនឯង (ពោលគឺ ដោយការអនុវត្ត)
- ការចម្លងសំណេរពីអ្នកដទៃទៃមិនមែនជាមធ្យោបាយល្អបំផុតដើម្បីបង្កើនបំណិនសរសេរនោះទេ (លើកលែងតែកុមារដែលនៅក្មេងពេក និង មិនទាន់ហ្វឹកហាត់សរសេរដៃនៅឡើយ)
- ការសរសេរគឺជាដំណើរការមួយដែលអ្នកសរសេរត្រូវតែសរសេរអ្វីមួយជាច្រើនដង (សរសេរពង្រាងច្រើនដង) មុននឹងបានជាអត្ថបទពេញលេញមួយ។

- វាជាការល្អគឺត្រូវពិភាក្សាអត្ថបទសរសេរជាមួយអ្នកដទៃមុននឹងបញ្ចប់
- អត្ថបទទាំងឡាយត្រូវបែងចែកទៅជាច្រើនប្រភេទ ហើយប្រភេទនីមួយៗមានចរិកលក្ខណៈផ្ទាល់របស់វា
- សិស្សដែលបានយល់ពីរចនាសម្ព័ន្ធមូលដ្ឋាន និង លក្ខណៈប្រភេទផ្សេងៗនៃការសរសេរ គឺជាអ្នកសរសេរដ៏ល្អ

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថាៈ វាជាការសំខាន់ចំពោះគ្រូបង្រៀនដែលត្រូវផ្តល់ឱកាសឱ្យសិស្ស ទោះបីជាកុមារតូចៗក៏ដោយ ឱ្យបង្កើតសំណេរដើមរបស់ខ្លួន។ នេះមានន័យថាការសរសេរមានផ្ទុកនូវគំនិតផ្ទាល់របស់កុមារ វាមិនមែនជាការចម្លងពីក្តារខៀន ឬ សៀវភៅទេ។ កុមារដែលសរសេរផ្ទាល់ខ្លួន នឹងលូតលាស់ឡើងដោយមានជំនឿចិត្ត ក្នុងខណៈដែលពួកគេអនុវត្ត... ប្រយោគមួយនឹងក្លាយទៅជាប្រយោគពីរ បន្ទាប់មកក្លាយទៅជាប្រយោគបី... នឹងបន្ទាប់មកទៀតក្លាយទៅជាកថាខណ្ឌមួយ...ចំនុចនីមួយៗក្លាយជាអត្ថបទពេញលេញ។ វាជាការសំខាន់ផងដែរថា គ្រូបង្រៀនត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យកុមារមើលឧទាហរណ៍នៃសំណេរដើមរបស់គេដែលតាំងបង្ហាញនៅលើជញ្ជាំងថ្នាក់រៀន គៀបភ្ជាប់នឹងខ្សែរនៅខាងលើតុសិស្ស ឬ សរសេរបង្ហាញនៅលើក្តារខៀន។

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថាៈ ប៉ុន្តែចំពោះកុមារដែលមិនទាន់ចេះសរសេរនៅឡើយ តើពួកគេអាចបង្កើតសំណេរដើមរបស់ខ្លួនដោយរបៀបណា? ពួកគេអាចធ្វើបាន តាមដំណើរការមួយដែលហៅថា "អត្ថបទចរចា"។ នេះមានន័យថា គ្រូបង្រៀន និងកុមារត្រូវពិភាក្សាគ្នាអំពីអ្វីដែលកុមារចង់និយាយ ហើយនៅពេលកុមារយល់ព្រម គ្រូបង្រៀនសរសេរឱ្យពួកគេ។ គ្រូបង្រៀន និងកុមារអានអត្ថបទនោះជាមួយគ្នា។ ទោះបីជាពួកគេមិនបានសរសេរដោយខ្លួនពួកគេក៏ដោយ កុមារមានអារម្មណ៍ជាកម្មសិទ្ធិទៅលើអត្ថបទ ពីព្រោះវាជាគំនិតរបស់ពួកគេ។ ដំណើរការដូចគ្នានេះ អាចប្រើប្រាស់រនៅពេលកុមារគូរគំនូរ។ គ្រូបង្រៀនអាចសួរពីអ្វីដែលកុមារចង់សរសេរនៅខាងក្រោមគំនូរ បន្ទាប់មកគ្រូសរសេរអ្វីដែលពួកគេនិយាយនោះ។

គ្រូបង្រៀនអាចប្រើប្រាស់វិធីចរចាអត្ថបទប្រកបដោយជោគជ័យបាន ជាមួយសិស្សថ្នាក់ខ្ពស់ដែលអាចពិភាក្សាក្នុងក្រុមនូវអ្វីដែលពួកគេនិយាយ (ការចរចា) បន្ទាប់មកសមាជិកម្នាក់អាចសរសេរគំនិតរបស់ក្រុមនោះ។

បន្ទាប់មកអ្នកសម្របសម្រួលធ្វើការបង្ហាញពីដំណើរការ ដោយការចរចាអត្ថបទជាមួយក្រុមមួយដែលមានអ្នកស្ម័គ្រចិត្ត៦នាក់ចំណែកអ្នកផ្សេងទៀតសង្កេតមើល។

ដំណាក់កាលបង្រៀនទី ៣.៨ៈ បច្ចេកទេសបង្រៀនជាក់ស្តែងដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍បំនិនសរសេរ ៤៥ នាទី

ដំណើរការសរសេរ (ការធ្វើពង្រាង និង ការប្រជុំពិភាក្សា- Drafting and Conferencing)

សម្ភារៈ

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថាៈ មានអ្នកសរសេរមួយចំនួនតូច ដែលអាចសរសេរអត្ថបទល្អឥតខ្ចោះក្នុងរយៈពេលតែមួយលើក។ ការសរសេរភាគច្រើនត្រូវឆ្លងកាត់ដំណើរការ**ពង្រាង**មួយ ពីរ ឬច្រើនមុននឹងអ្នកសរសេរពេញចិត្តនឹងអត្ថបទនោះ។ នៅពេល

បច្ចុប្បន្ននេះមានការងាយស្រួលណាស់ ដោយប្រើកុំព្យូទ័រជាអ្នកកែរតម្រូវ ដែលគេអាចធ្វើបានគ្រប់ពេលវេលា។ បើសរសេរដៃវាមានការលំបាកច្រើន ហើយមានភាពរញ៉េរញ៉ៃទៀតផង។ ការគូសខ្វែងចោល ការបញ្ចូលព័ត៌មានថ្មី និង ការកែតម្រូវផ្សេងទៀតគឺត្រូវធ្វើនៅលើក្រដាស ឬ ក្តារឆ្នួន ឬ លើក្តារខៀន។ ភាពជាអ្នកសរសេរមិនត្រូវរិះគន់ចំពោះពង្រាងដែលគ្មានសណ្តាប់ធ្នាប់នេះឡើយ-ការផ្លាស់ប្តូរច្រើនបង្ហាញថាអ្នកសរសេរយកចិត្តទុកដាក់ខ្លាំងអំពីការបង្កើត**ពង្រាងចុងក្រោយ**ដែលមានគុណភាពខ្ពស់។

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថា: អ្នកសរសេរជាច្រើនទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីការដែលឱ្យអ្នកផ្សេងអាន និង ផ្តល់នូវគំនិតយោបល់លើពង្រាងសំណេររបស់ពួកគេ។ ការធ្វើបែបនេះ គេហៅថា **ការប្រជុំពិភាក្សា**។ នៅក្នុងសន្និសិទប្រជុំ អ្នកដែលអានពង្រាងគួរផ្តោតជាសំខាន់ទៅលើអត្ថន័យ-តើវាច្បាស់លាស់ឬទេ? តើវាគួរឱ្យច្រឡំបល់ឬទេ? តើផ្នែកដែលល្អ អាចធ្វើឱ្យកាន់តែល្អថែមទៀតឬទេ? កំហុសនៅក្នុងការប្រកបមិនសំខាន់ទេ (ពីព្រោះវាមិនមែនជាពង្រាងចុងក្រោយ) នៅក្នុងការប្រជុំពិភាក្សា។ នៅក្នុង **ពង្រាងចុងក្រោយ** អត្ថន័យគួរតែមានលក្ខណៈច្បាស់លាស់ ហើយរាល់កំហុសទាំងឡាយ រួមមាន ការប្រកប និង សញ្ញាវណ្ណយុត្តិត្រូវកែតម្រូវ។

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថា: ពង្រាងទាំងឡាយអាចធ្វើនៅលើក្រដាសចោលចាស់ៗ លើក្តារឆ្នួន ឬ លើក្តារខៀនតូច។ ការសរសេរនៅលើក្តារខៀនតូច អាចធ្វើការកែតម្រូវងាយជាង។ វាក៏មានលក្ខណៈប្រសើរផងដែរ បើសិនជាក្រុមតូចកំពុងធ្វើការរួមគ្នានៅលើអត្ថបទមួយ ពីព្រោះពួកគេទាំងអស់អាចនៅជុំគ្នា និង ពិនិត្យមើលអត្ថបទរួមគ្នា។

ដំណាក់កាលបង្រៀនទី ៣.៩: ការផ្លាស់ប្តូរធាតុនៃអត្ថបទ-ការប្រើប្រាស់អត្ថបទជាក់ស្តែង (Authentic texts) ៤៥ នាទី

សម្ភារៈ ឯកសារទី១៥ អំពីប្រភពនៃអត្ថបទជាក់ស្តែង

អត្ថបទជាក់ស្តែង (សម្រាប់សិស្សថ្នាក់ខ្ពស់)

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថា: សិស្សជាច្រើនគ្រាន់តែអានអត្ថបទដែលមាននៅក្នុងសៀវភៅសិក្សា ឬ នៅក្នុងសៀវភៅរឿងដែលបានពីបណ្ណាល័យប៉ុណ្ណោះ។ គ្រូបង្រៀនអាចជួយពង្រីកបទពិសោធន៍របស់កុមារក្នុងភាពជាអ្នកអាន ដោយបង្ហាញពួកគេនូវប្រភេទអត្ថបទផ្សេងទៀត។ អត្ថបទភាគច្រើនគឺជួបប្រទះនៅក្នុងជីវិតប្រចាំថ្ងៃ ប៉ុន្តែកម្រយកមកប្រើនៅក្នុងការសិក្សាណាស់។ អត្ថបទទូទៅបំផុតត្រូវបានគេប្រើនៅក្នុងការផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម និង លើផលិតផល។ អត្ថបទទាំងនេះអាចមានលក្ខណៈងាយ (ប្រទេសរបស់ខ្ញុំ ស្រាបៀរខ្ញុំ) ឬ មានលក្ខណៈស្មុគ្រស្មាញ (ធាតុផ្សំគីមីនៅក្នុងកំប៉ុងភេសជ្ជៈ)។ ដូចគ្នានោះផងដែរ គេអាចអាន និង ស្វែងយល់ អត្ថន័យអត្ថបទទាំងអស់នេះនៅលើផ្ទៃកំប៉ុង និងគ្រូអាចសួរសំណួរលើកទឹកចិត្តឱ្យកុមារគិតអំពីមូលហេតុដែលគេសរសេរអត្ថបទទាំងនេះ (គោលបំណង) និង ថាតើគេសរសេរសម្រាប់នរណា (ទស្សនិកជន)។

អ្នកសម្របសម្រួលបែងចែកសិក្ខាកាមជាក្រុមតូចដើម្បីពិភាក្សា និង ធ្វើបញ្ជីពី អត្ថបទជាក់ស្តែង នៅក្នុងសហគមន៍ និង សាលារៀនរបស់ពួកគាត់។ នៅពេលពួកគាត់ធ្វើចប់ តំណាងក្រុមតាមក្រុមនីមួយៗឡើងរាយការណ៍អ្វីដែលបានរកឃើញ។

តំណាងក្រុមផ្សេងៗទៀតអាចបន្ថែមគំនិតដែលខុសប្លែកគ្នា ។

ចម្លើយរំពឹងទុក

អត្ថបទជាក់ស្តែង	**ឧទាហរណ៍**	**គោលបំណង**	**ទស្សនិកជន**
ការផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម	គ្រប់ផលិតផល	ដើម្បីលក់ផលិតផល	គ្រប់គ្នាដែលចង់ទិញផលិតផល
សេចក្តីណែនាំពីរបៀបប្រើ	ម៉ាស៊ីនចាក់វីស៊ីឌី	ជម្រាបជូន ការពារការខូចខាត	គ្រប់គ្នាដែលទិញ និង ប្រើប្រាស់ផលិតផល
រូបមន្តធ្វើម្ហូប	ផលិតផលអាហារ	បង្ហាញពីសេចក្តីណែនាំសម្រាប់ចម្អិន	គ្រប់គ្នាដែលចង់ចម្អិនអាហារនោះ
ព័ត៌មាន	ប៉ូស្ទ័រអំពីការបោះឆ្នោត	បញ្ចុះបញ្ចូលប្រជាជនឱ្យបោះឆ្នោតជូនគណបក្សណាមួយ	គ្រប់គ្នាដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត
ព័ត៌មាន	ប៉ូស្ទ័រយល់ដឹងពីសុខភាព	បង្ហាញពីរបៀបដែលធ្វើឱ្យមានសុខភាពល្អ ឬ ការប្រថុយគ្រោះថ្នាក់	គ្រប់គ្នាដែលចេះអាន
ព័ត៌មាន	សញ្ញាបម្រាមតាមផ្លូវ	បង្កើនការពិចារណា ប្រាប់ដំណឹង បញ្ចុះបញ្ចូល	គ្រប់គ្នាដែលចេះអាន និង យល់

ដំណាក់កាលបង្រៀនទី ៣.១០: ការបែងចែកកញ្ចប់សម្ភារៈ **២០ នាទី**

សម្ភារៈ បញ្ជីសម្ភារ

អ្នកសម្របសម្រួលបែងចែកកាតាបដែលមានសម្ភារ ព្រមទាំងបញ្ជីសម្ភារដែលសិក្ខាកាមអាចគូសប្រៀបធៀបចំនួនសម្ភារ ។

សរុប ៦ម៉ោង ១០ នាទី

កម្មវិធីគាំទ្រវិស័យអប់រំកុមារដែលរស់នៅតំបន់ដាច់ស្រយាល

(អេស្កាប់)

EQUIP1
Educational Quality Improvement Program
Classrooms • Schools • Communities

វគ្គបណ្តុះបណ្តាលបន្ថែមសម្រាប់គ្រូសហគមន៍

រយៈពេល ៣ ថ្ងៃ

ឯកសារសិក្ខាកាម

ខេត្តកំពង់ចាម ប្រទេសកម្ពុជា

ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៦

វគ្គបណ្តុះបណ្តាល៣ថ្ងៃសម្រាប់គ្រូសហគមន៍

ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៦

ឯកសាររបស់សិក្ខាកាម

លរ	ចំណងជើងឯកសារ	ទំព័រ
១	ផែនការបណ្តុះបណ្តាល និង តារាងពេលវេលា	
២	គំរូកិច្ចតែងការបង្រៀនដោយប្រើប្រាស់ប្លង់របស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា	
៣	ករណីសិក្សា អំពីមេរៀនចំនួនបី	
៤	តារាងវិភាគករណីសិក្សា	
៥	ដ្យាក្រាម/រូបថតអំពីសកម្មភាពសិក្សាក្រុមតូចពីរ	
៦	ការវាយតម្លៃ	
៧	ការឆ្លុះបញ្ចាំងរបស់គ្រូបង្រៀន	
៨	ដ្យាក្រាមតាក់សូណូមីអំពីឈ្មោះប្រទេស និង សត្វ	
៩	ករណីសិក្សាអំពីកម្រិតនៃការសួរសំណួរ និង ការគិត	
១០	សកម្មភាពសិក្សាពីរ និង សំណួរសម្រាប់វិភាគ	
១១	ការសួរសំណួរ និង ការគិតកម្រិតខ្ពស់	
១២	ការប្រើកិច្ចការស្រាវជ្រាវដើម្បីជួយសិស្សឱ្យគិតកម្រិតខ្ពស់	
១៣	ការបង្កើតភាសា-បរិស្ថានថ្នាក់រៀនសំបូរបែប	
១៤	គំនិតជាក់ស្តែងសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍បំនិនភាសាទាំងបួន	
១៥	អត្ថបទជាក់ស្តែងៈ ប្រភព ឧទាហរណ៍ គោលបំណង ទស្សនិកជន	
១៦	បញ្ជីសម្ភារ	

ឯកសារទី១

ផែនការបណ្តុះបណ្តាល និង តារាងពេលវេលា

ខ្លឹមសារសំខាន់ៗ

ថ្ងៃទី១ សេចក្តីផ្តើម និង ការឆ្លុះបញ្ចាំងការបង្រៀន	**រយៈពេល**
ការស្វាគមន៍ និង ការបង្ហាញពីកម្មវិធីសិក្ខាសាលារយៈពេលបីថ្ងៃ	១៥ នាទី
ការបង្ហាញពីស្ថានភាពនៃកម្មវិធីអេស្កាប់	២០ នាទី
ផែនការគាំទ្រគ្រូសហគមន៍ក្នុងកម្មវិធីអេស្កាប់សម្រាប់ឆ្នាំសិក្សា ២០០៦-២០០៧	១០ នាទី
ខ្លឹមសារសំខាន់ៗដែលគ្រូសហគមន៍លើកឡើងសម្រាប់វគ្គបណ្តុះបណ្តាលបន្ថែមរយៈពេល៣ថ្ងៃ...(១) ការធ្វើកិច្ចតែងការបង្រៀន (២) ការគ្រប់គ្រងថ្នាក់រៀន (៣) ការផលិតសម្ភារសម្រាប់ការបង្រៀន និង រៀន (៤) សម្ភារសម្រាប់ការបង្រៀន និង រៀន	១៥ នាទី
ការធ្វើផែនការ ការបង្រៀន/រៀន ការឆ្លុះបញ្ចាំង (វដ្តបង្រៀន)	
ការធ្វើកិច្ចតែងការបង្រៀន...ធាតុនៃកិច្ចតែងការបង្រៀន និង កិច្ចតែងការគំរូរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា	៦០ នាទី
ការរៀបចំសកម្មភាពសិក្សាក្រុមតូច	១២០ នាទី
ការវាយតម្លៃសិស្ស...បែបជាដំណាក់ និង បែបបូកសរុប...យុទ្ធសាស្ត្រចម្រុះ	៦០ នាទី
ការឆ្លុះបញ្ចាំងរបស់គ្រូ (ស្វ័យវាយតម្លៃ) ទៅលើការរីកចម្រើនតាមរយៈការផ្លាស់ប្តូរការអនុវត្តផ្ទាល់	៦០ នាទី
សរុប	**៦ម៉ោង**
ថ្ងៃទី២ វិធីសាស្ត្រទំនាក់ទំនង-បំនិននៃការសួរសំណួរ និង ការគិតកម្រិតខ្ពស់	
បំនិននៃការសួរសំណួរ...មូលហេតុដែលគ្រូបង្រៀនសួរសំណួរ	១៥ នាទី
សំណួរតាក់សូណូមី: សំណួរចងចាំ យល់ដឹង រិះគិត (រួមទាំង សំណួរអនុវត្ត វិភាគ សំយោគ និង វាយតម្លៃ)	៦០ នាទី
វចនាសម្ព័ន្ធនៃភាសា និង កម្រិតនៃការសួរសំណួរ	៦០ នាទី
ការសរសេរសំណួរដែលមានកម្រិតខ្ពស់ជាង-កិច្ចការសិក្ខាកាម	៦០ នាទី
ការគិតកម្រិតខ្ពស់-ការគិតដែលទាក់ទងនឹងសំណួរកម្រិតខ្ពស់ទាំង៤	៤៥ នាទី
សកម្មភាពសិក្សាពីរប្រភេទដែលជួយឱ្យសិស្សគិតកម្រិតខ្ពស់: ១. ការស្រាវជ្រាវ	៦០ នាទី
សកម្មភាពសិក្សាពីរប្រភេទដែលជួយឱ្យសិស្សគិតកម្រិតខ្ពស់: ២. ការលេងល្បែងសិក្សា	៦០ នាទី
សរុប	**៦ម៉ោង**

ថ្ងៃទី៣ ការរៀបចំថ្នាក់កុមារមេត្រី ដើម្បីបង្កើនការអភិវឌ្ឍន៍ភាសា	
ភាសាក្នុងកម្មវិធីសិក្សា...កុមាររៀនភាសា ការរៀនអំពីភាសា ការរៀនតាមរយៈការប្រើភាសាលើគ្រប់មុខវិជ្ជា	៣០ នាទី
ការបង្កើតបរិស្ថានថ្នាក់កុមារមេត្រីដែលជំរុញការអភិវឌ្ឍន៍ភាសា	៣០ នាទី
បច្ចេកទេសជាក់ស្តែងទី១: ការប្រើប៉ូស្ទ័រ ផែនទី រូបភាព...ភាសាផ្ទាល់មាត់	៤៥ នាទី
បច្ចេកទេសជាក់ស្តែងទី២: ធនាគារពាក្យ	៤៥ នាទី
បច្ចេកទេសជាក់ស្តែងទី៣: ពាក្យសំណួរ "សំណួរអំពីថ្ងៃ" "សៀវភៅសំណួរ"	៤៥ នាទី
បច្ចេកទេសជាក់ស្តែងទី៤: អំនានឮដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍បំនិនស្តាប់ និង ការយល់ដឹងសាច់រឿង	៤៥ នាទី
បច្ចេកទេសជាក់ស្តែងទី៥: ការលើកទឹកចិត្តឱ្យកុមារសរសេរ....អត្ថបទចចារ	៤៥ នាទី
បច្ចេកទេសជាក់ស្តែងទី៦: ការប្រើប្រាស់អត្ថបទពិតជាក់ស្តែង បំនិនជីវិត ភាពមានទំនាក់ទំនងគ្នា	៤៥ នាទី
លំដាប់លំដោយនៃការសរសេរសកម្មភាព ពីថ្នាក់ទី១-៦ (កិច្ចការ) ដែលបង្ហាញពីលក្ខណៈ ការរៀបចំលំដាប់លំដោយតាមកម្រិតថ្នាក់	៦០ នាទី
ការបែងចែកកញ្ចប់សម្ភារ	២០ នាទី
សរុប	**៦ម៉ោង ០៥នាទី**

ឯកសារទី២

គំរូកិច្ចតែងការបង្រៀនដោយប្រើប្រាស់ប្លង់របស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា

កិច្ចតែងការបង្រៀន

មុខវិជ្ជាភាសាខ្មែរ (លំហាត់សរសេរ ការសិក្សាកថាខណ្ឌគំរូ និង ការប្រមូលគំនិត)

ចំណងជើងមេរៀន: ការរៀបរាប់ពីមនុស្សល្អ មេរៀនទី១ ជំពូកទី២

រយៈពេល ២ម៉ោង

ថ្នាក់ទី៦

ដកស្រង់ពី: សៀវភៅសិស្សទំព័រទី ៥១ បោះពុម្ព ឆ្នាំ២០០១

សៀវភៅគ្រូទំព័រទី៧៧ បោះពុម្ព ឆ្នាំ២០០១

I. វត្ថុបំណង

ចំណេះដឹង: -សិស្សប្រាប់ពីសេចក្តីលំអិតរបស់អត្ថបទគំរូបានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការអានអត្ថបទគំរូ និង សំណួររបស់គ្រូ។

ចំណេះដឹង: -សិស្សប្រមូលគំនិតទាក់ទងនឹងមនុស្សល្អម្នាក់បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈសំណួររបស់គ្រូ និង ការផ្តល់គំនិតរួមគ្នា។

ឥរិយាបថ: -សិស្សខិតខំកសាងខ្លួនជាមនុស្សល្អតាមរយៈការអនុវត្តជាក់ស្តែង។

II. សម្ភារ

ចំពោះគ្រូ: សៀវភៅសិស្ស និង សៀវភៅគ្រូ ថ្នាក់ទី៦។

ចំពោះសិស្ស: សៀវភៅសិស្ស ថ្នាក់ទី៦។

III. ដំណើរការបង្រៀន

សកម្មភាពគ្រូ	ខ្លឹមសារមេរៀន	សកម្មភាពសិស្ស
	ជំហានទី១	
-ពិនិត្យអវត្តមាន និង អនាម័យសិស្ស។ -បំពេញតារាងវត្តមានលើក្តារខៀន។	ជំហានទី២ ១. កែកិច្ចការចាស់	-ប្រធានថ្នាក់រាយការណ៍ពីវត្តមានសិស្ស
	២. រំលឹកមេរៀនចាស់ -លំហាត់សរសេរ ការរៀបរាប់ពីបទពិសោធល្អក្នុងការសិក្សា	
គ្រូសួរ: -តើលំហាត់សរសេរនៅក្នុងមេរៀនមុនឱ្យប្អូនសរសេរអំពីអ្វី?	៣. ទំនាក់ទំនងមេរៀន	-សិស្សឆ្លើយនឹងសំណួររបស់គ្រូ។

	<u>ជំហានទី៣</u>	
-តើប្អូនធ្លាប់ពេញចិត្តមនុស្សបែបណា?	១. ការសិក្សាអត្ថបទគំរូៈ មនុស្សដែលខ្ញុំពេញចិត្ត	-សិស្សឆ្លើយជាបុគ្គល។
គ្រូឱ្យសិស្សម្នាក់ៗអានអត្ថបទគំរូក្នុងសៀវភៅសិស្សទំព័រ៩១ ដោយស្ងៀមស្ងាត់។		-សិស្សម្នាក់ៗអានអត្ថបទដោយស្ងៀមស្ងាត់។
គ្រូសួរៈ		
-តើមនុស្សដែលគេពេញចិត្តឈ្មោះអ្វី?	-ឈ្មោះចាន់	-សិស្សឆ្លើយតាមខ្លឹមសារអត្ថបទ។
-តើពូចាន់មានរូបរាងដូចម្តេច?	-ពិការជើង	
-តើពូចាន់ប្រកបរបរអ្វី?	-ធ្វើប៉ោត	
-ក្រៅពីរបរធ្វើប៉ោត តើគាត់ធ្វើអ្វីទៀត?	-ដាំបន្លែ និង ចិញ្ចឹមត្រី	
-តើគ្រួសារពូចាន់មានជីវភាពដូចម្តេច?	-ជីវភាពសមរម្យ	
-តើពូចាន់មានទំនាក់ទំនងដូចម្តេចជាមួយអ្នកជិតខាង និង អ្នកដទៃ?	-មានទំនាក់ទំនងល្អ	
-តើអ្នកជិតខាងមានទឹកចិត្តដូចម្តេចចំពោះគាត់?	-ស្រលាញ់រាប់អានគាត់ដូចបងប្អូន។	
-តើគាត់អប់រំកូនដូចម្តេចខ្លះ?	-ខំរៀនសូត្រ ស្រលាញ់ពលកម្ម គោរព ស្រលាញ់ញាតិសន្តាន មានអធ្យាស្រ័យល្អ	
-តើកថាខណ្ឌទី១ គេរៀបរាប់ពីអ្វី?	-ពូចាន់ជាមនុស្សឧស្សាហ៍ព្យាយាមក្នុងការងារ	
-តើកថាខណ្ឌទី២ គេរៀបរាប់ពីអ្វី?	-ពូចាន់មានទំនាក់ទំនងល្អជាមួយអ្នកដទៃ និង គ្រប់គ្រងគ្រួសារបានល្អ។	
-តើក្នុងអត្ថបទនេះគេរៀបរាប់អ្វីខ្លះពីមនុស្សដែលគេពេញចិត្ត?	-ឈ្មោះ រូបរាង មុខរបរ ជីវភាព ចរិតឧស្សាហ៍ព្យាយាម ទំនាក់ទំនងល្អ អធ្យាស្រ័យល្អ ការអត់អោន ការជួយធុរៈអ្នកដទៃ ការរាប់អានញាតិ ការអប់រំកូន។	
	២. ការប្រមូលគំនិត លំហាត់ៈចូរអ្នកសរសេរកថាខណ្ឌរៀបរាប់ពីមនុស្សល្អម្នាក់ដែលអ្នកពេញចិត្ត។	

គ្រូឱ្យសិស្សអានលំហាត់ក្នុងសៀវភៅសិស្សទំព័រ៩១ ដោយស្ងៀមស្ងាត់ ។ គ្រូនាំសិស្សប្រមូលគំនិតដោយចោទសួរៈ -ដើម្បីរៀបរាប់ពីមនុស្សល្អ តើអ្នកគិតថាអ្នកត្រូវរៀបរាប់ពីអ្វីខ្លះ? ឬ តើមនុស្សដែលអ្នកពេញចិត្តជាមនុស្សដូចម្តេច? -គ្រូសរសេរគំនិតដែលសិស្សផ្តល់ជាហូរហែពីលើចុះមកក្រោម ។	ឧទាហរណ៍ៈ គំនិតដែលសិស្សផ្តល់ -ចិត្តល្អ -ជីវភាព -មុខរបរ -ឈ្មោះ -គ្រប់គ្រងគ្រួសារល្អ -ស្លូតបូត -ឧស្សាហ៍ -ជួយអ្នកដទៃ -រាប់អានញាតិ -មាឌ -ទៀងត្រង់ -ចេះអធ្យាស្រ័យ -មានទំនាក់ទំនងល្អ	-សិស្សម្នាក់ៗអានលំហាត់ដោយយកចិត្តទុកដាក់ ។ -សិស្សម្នាក់ៗផ្តល់គំនិតមួយជាបន្តបន្ទាប់ ។ -សិស្សម្នាក់ៗសង្កេតគំនិតដែលគ្រូបានសរសេរ ។
-តើគំនិតទាំងនេះគ្រប់គ្រាន់ ឬ នៅ? តើមានគំនិតត្រូវបន្ថែមទៀត ឬទេ? -ឱ្យសិស្សម្នាក់អានគំនិតទាំងអស់ឡើងវិញ?		-សិស្សឆ្លើយតាមការជាក់ស្តែង ។ -សិស្សម្នាក់អានតាមការណែនាំរបស់គ្រូ ។
- ដើម្បីរៀបរាប់ពីមនុស្ស តើគេត្រូវរៀបរាប់គំនិតធំៗអ្វីខ្លះ?	<u>ជំហានទី៤</u> -ឈ្មោះ -រូបរាង -អាកប្បកិរិយា (ខ្ជិល ឧស្សាហ៍ ស្លូត...) -សីលធម៌ (អធ្យាស្រ័យ អត់អោនចិត្តល្អ រាប់អានអ្នកដទៃ... ។	-សិស្សឆ្លើយ ។

-ចូរប្អូនកត់គំនិតទាំងអស់ដាក់ក្នុងក្រដាសព្រាង រួចយកទៅពិនិត្យមើលថាតើត្រូវដាក់គំនិតណាមុន? គំនិតណាបន្ទាប់?	<u>ជំហានទី៥</u>	-សិស្សធ្វើតាមលំណែនាំរបស់គ្រូ។

ឯកសារទី៣

ករណីសិក្សាអំពីការបង្រៀនមេរៀនបី

នៅក្នុងមេរៀនទីមួយៗ គ្រូបង្រៀនមេរៀនគណិតវិទ្យាអំពីប្រភាគ។ បន្ទាប់ពីបង្ហាញប្រធានបទ គ្រូគូរដ្យាក្រាមមួយចំនួននៅលើក្តារខៀន និង ពន្យល់សិស្សអំពីរបៀបបូកប្រភាគដែលមានភាគបែងដូចគ្នា។ បន្ទាប់ពីគូរដ្យាក្រាម គ្រូបង្ហាញកុមារពីរបៀបដែលប្រភាគនៅក្នុងដ្យាក្រាមអាចសរសេរទៅជាលេខបាន ដោយដាក់ភាគយកនៅផ្នែកខាងលើ និង ភាគបែងនៅផ្នែកខាងក្រោម។

ករណីសិក្សាទី១: គ្រូឱ្យសិស្សធ្វើការជាក្រុមតូច។ គ្រូសរសេរលំហាត់ផលបូកប្រភាគចំនួន៥នៅលើក្តារខៀន ហើយឱ្យសិស្សធ្វើលំហាត់នោះនៅក្នុងសៀវភៅសរសេររៀងៗខ្លួន។ លំហាត់ទាំងនេះ កុមារត្រូវបូកប្រភាគដែលមានភាគបែងដូចគ្នា (ឧ.១/៤+២/៤=? ២/១០+៥/១០=?...)។ នៅពេលកុមារធ្វើលំហាត់ចប់ គ្រូប្រាប់ឱ្យពួកគេផ្តល់សៀវភៅកិច្ចការនោះទៅអ្នកផ្សេងទៀត។ បន្ទាប់មកគ្រូសរសេរចម្លើយត្រឹមត្រូវនៅលើក្តារខៀន ហើយប្រាប់សិស្សឱ្យកែកិច្ចការនោះ (ខុស និង ត្រូវ) ដោយដាក់ពិន្ទុខ្ពស់បំផុតស្មើ១០។ បន្ទាប់មកទៀត ពួកគេផ្តល់សៀវភៅកិច្ចការទៅម្ចាស់ដើមវិញ។ គ្រូបង្រៀនសួរសិស្សទាំងអស់ថា តើនរណាខ្លះបានពិន្ទុតិចជាង៥ ដោយឱ្យលើកដៃឡើង។ នៅពេលនោះសិស្សជាងពាក់កណ្តាលថ្នាក់លើកដៃឡើង។

ករណីសិក្សាទី២: គ្រូឱ្យសិស្សធ្វើការជាក្រុមតូច។ គ្រូឱ្យក្រុមនីមួយៗនូវក្រដាសមួយសន្លឹក។ គ្រូសរសេរលំហាត់ផលបូកប្រភាគចំនួន១០នៅលើក្តារខៀន ហើយឱ្យសិស្សជ្រើសរើសសមាជិកម្នាក់ៗពីក្រុមនីមួយៗដើម្បីកត់ត្រាលំហាត់នោះទៅក្នុងក្រដាស។ លំហាត់ផលបូកនោះតម្រូវឱ្យសិស្សបូកប្រភាគដែលមានភាគបែងដូចគ្នា (ឧ.១/៤+២/៤=? ២/១០+៥/១០=?.....)។ បន្ទាប់មកគ្រូប្រាប់ឱ្យសិស្សនៅក្នុងក្រុមនីមួយៗពិភាក្សាគ្នាដើម្បីរកចម្លើយ។ នៅពេលក្រុមនីមួយធ្វើលំហាត់ចប់ គ្រូបានឱ្យពួកគេផ្តល់ក្រដាសកិច្ចការទៅកាន់ក្រុមផ្សេង។ បន្ទាប់មកគ្រូសរសេរចម្លើយត្រឹមត្រូវនៅលើក្តារខៀន ហើយឱ្យក្រុមនីមួយៗកែកិច្ចការនោះព្រមទាំងដាក់ពិន្ទុដែលពិន្ទុខ្ពស់បំផុតស្មើ១០។ បន្ទាប់ពីកែហើយ ក្រុមនីមួយៗផ្តល់ក្រដាសកិច្ចការទៅឱ្យក្រុមដើមវិញ។ គ្រូសួរក្រុមទាំងអស់ថា តើក្រុមណា ខ្លះដែលបានពិន្ទុច្រើនជាង៥ ឱ្យលើកដៃឡើង។ នៅពេលនោះ ក្រុមទាំងអស់លើកដៃឡើង។

ករណីសិក្សាទី៣: គ្រូឱ្យសិស្សធ្វើការជាក្រុមតូច។ គ្រូឱ្យក្រុមនីមួយៗនូវក្រដាសមួយសន្លឹក។ គ្រូសរសេរលំហាត់ផលបូកចំនួន១០នៅលើក្តារខៀន ហើយឱ្យសិស្សជ្រើសរើសសមាជិកម្នាក់ៗពីក្រុមនីមួយៗដើម្បីកត់ត្រាលំហាត់នោះទៅក្នុងក្រដាស។ លំហាត់ផលបូកនោះតម្រូវឱ្យសិស្សបូកប្រភាគដែលមានភាគបែងដូចគ្នា (ឧ.១/៤+២/៤=? ២/១០+៥/១០=?.....)។ បន្ទាប់មកគ្រូប្រាប់ឱ្យសិស្សនៅក្នុងក្រុមនីមួយៗគូរដ្យាក្រាមសម្រាប់ផលបូកប្រភាគនីមួយៗ និង ពិភាក្សារួមគ្នាលើផលបូកប្រភាគផ្សេងទៀតដើម្បីរកចម្លើយ។ នៅពេលពួកគេធ្វើកិច្ចការចប់ គ្រូហៅអ្នកស្ម័គ្រចិត្តឱ្យឡើងមកគូរដ្យាក្រាមនៅលើក្តារខៀនព្រមទាំងពន្យល់ចម្លើយសម្រាប់លំហាត់ផលបូកទី១។ សិស្សផ្សេងៗទៀតឡើងមកគូរដ្យាក្រាម និង ធ្វើការពន្យល់រាល់លំហាត់ផលបូកនីមួយៗដូចគ្នា។ បន្ទាប់មកគ្រូឱ្យក្រុមនីមួយៗកែលំហាត់ក្នុងក្រុមរបស់ពួកគេ។ គ្រូសួរក្រុមទាំងអស់ថាតើក្រុមណាខ្លះដែលបានពិន្ទុច្រើនជាង៥ ឱ្យលើកដៃឡើង។ នៅពេលនោះសិស្សទាំងអស់នៅក្នុងក្រុមនីមួយៗលើកដៃឡើង។

ឯកសារទី៤

តារាងវិភាគករណីសិក្សាទាំងបី

ចំនុចប្រៀបធៀប	ករណីសិក្សាទី១	ករណីសិក្សាទី២	ករណីសិក្សាទី៣
តើកិច្ចការនេះ តម្រូវឱ្យសិស្សគ្រាន់តែចងចាំប៉ុណ្ណោះ ឬក៏ តម្រូវឱ្យសិស្សធ្វើការគិតឱ្យបានច្រើន?			
តើកិច្ចការតម្រូវឱ្យមានសកម្មភាពក្រុម(ការពិភាក្សា ការយល់ស្របគ្នា) ឬទេ?			
តើក្រុមសិស្សត្រូវតែបង្កើតអ្វីមួយដើម្បីបំពេញកិច្ចការនោះឬទេ?			
តើសិស្សមានឱកាសពិភាក្សាកិច្ចការជាមួយសិស្សផ្សេងទៀតឬទេ?			
តើសិស្សមានឱកាសពន្យល់ការគិតរបស់ពួកគេទៅកាន់គ្រូ និង សិស្សទាំងអស់ឬទេ?			
តើមានចម្លើយត្រឹមត្រូវមួយសម្រាប់សកម្មភាពសិក្សានេះឬទេ? តើជានិច្ចកាលត្រូវមានចម្លើយតែមួយបែបនេះឬ?			
ចូររៀបលំដាប់លំដោយសកម្មភាពសិក្សាទៅតាមកម្រិតប្រសិទ្ធភាព (១ ២ និង ៣)។ ចូរសរសេរហេតុផលចំពោះមូលហេតុរបស់អ្នក។			

ឯកសារទី៥

រូបថតអំពីសកម្មភាពសិក្សាក្រុមតូចពីរ

រូបថតទី១

រូបថតទី២

ឯកសារទី៦

ការវាយតម្លៃ

តើគ្រូបង្រៀនត្រូវធ្វើដោយរបៀបណាដើម្បីឱ្យដឹងថាការងាររបស់ខ្លួនមានប្រសិទ្ធភាពជាមួយកុមារ ឬ មិនមាននោះ? មធ្យោបាយមួយគឺដោយធ្វើការវាយតម្លៃ-គឺធ្វើការវាយតម្លៃពីអ្វីដែលកុមារបានរៀន និង ការវាយតម្លៃអំពីការងាររបស់ខ្លួន ក្នុងភាពជាគ្រូបង្រៀនម្នាក់។

តើគ្រូបង្រៀនអាចវាយតម្លៃការសិក្សារបស់កុមារតាមរបៀបអ្វីខ្លះ? មានមធ្យោបាយផ្សេងៗជាច្រើនដែលគ្រូនៅជុំវិញពិភពលោកធ្វើការវាយតម្លៃ ដែលរួមមាន

- ការសួរសំណួរ
- ការសង្កេតអាកប្បកិរិយារបស់កុមារ
- ការពិនិត្យកិច្ចការ (ការសរសេរ...) របស់កុមារ
- ការសួរដើម្បីឱ្យកុមារពន្យល់ពីអ្វីមួយ
- ការធ្វើតេស្តផ្ទាល់មាត់ និង ការចោទសួរ
- រៀបចំ និង កែតេស្ត/កិច្ចការសិស្ស

គ្រូបង្រៀនល្អធ្វើការវាយតម្លៃដោយប្រើប្រភេទមួយចំនួនខាងលើ ជាផ្នែកនៃទម្លាប់ការងារប្រចាំថ្ងៃដូចជា ការសួរសំណួរ ការសង្កេតអាកប្បកិរិយា និង ពិនិត្យមើលកិច្ចការរបស់សិស្ស។ ការវាយតម្លៃប្រភេទទាំងនេះគេហៅថា **ការវាយតម្លៃក្រៅផ្លូវការ** ពីព្រោះពួកគេមិនបានធ្វើផែនការ និង អាចកើតឡើងគ្រប់ពេលវេលា។ ការរៀបចំការដាក់ឱ្យសិស្សអនុវត្ត និង ការកែតេស្ត ជាធម្មតាគេហៅថា **ការវាយតម្លៃផ្លូវការ** ពីព្រោះពួកគេបានធ្វើផែនការដោយយកចិត្តទុកដាក់ និង រៀបចំជាសកម្មភាពពិសេសៗទៅតាមពេលវេលាជាក់លាក់ណាមួយក្នុងឆ្នាំសិក្សា។

ប្រភេទនៃការវាយតម្លៃមួយចំនួនត្រូវបានធ្វើនៅក្នុងកំឡុងវគ្គសិក្សា ដែលគេហៅថា **ការវាយតម្លៃជាដំណាក់ៗ**។ ការវាយតម្លៃប្រភេទផ្សេងៗទៀតគេធ្វើនៅចុងបញ្ចប់វគ្គសិក្សា ដែលគេហៅថា **ការវាយតម្លៃបូកសរុប**។ ការវាយតម្លៃជាដំណាក់ មានប្រយោជន៍ណាស់សម្រាប់គ្រូបង្រៀន និង កុមារ ពីព្រោះវាបង្ហាញពីបញ្ហា ឬ អ្វីមួយដែលកុមារកំពុងជួបប្រទះក្នុងការសិក្សា។ ដូចនេះគ្រូ និង កុមារអាចព្យាយាមដោះស្រាយបញ្ហានោះ។ បើសិនជាយើង យកតែការវាយតម្លៃបូកសរុប នោះវាអាចជាការយឺត ពេលក្នុងការជួយកុមារ។

រាល់ប្រភេទវាយតម្លៃទាំងអស់សុទ្ធតែមានប្រយោជន៍សម្រាប់គ្រូបង្រៀន ក្នុងការកសាងការយល់ដឹងរបស់គាត់អំពីដំណើរការនៃការសិក្សារបស់កុមារនីមួយៗក្នុងថ្នាក់រៀន។ កុមារទាំងអស់ត្រូវការការយកចិត្តទុកដាក់ ប៉ុន្តែមានកុមារជាច្រើនមាន ជំនឿចិត្ត និង ភាពឯករាជ្យ។ ពួកគេរៀនចេះបានឆាប់រហ័ស និង រីករាយក្នុងការធ្វើការដោយខ្លួនឯង ឬ ជាមួយកុមារផ្សេង ទៀត។

កុមារមួយចំនួនមិនអាចរៀនចេះដោយងាយស្រួលនោះទេ ហើយត្រូវការការគាំទ្រដឹកនាំច្រើន ព្រមទាំងការលើកទឹកចិត្តពីគ្រូរបស់គេទៀតផង។ គ្រូបង្រៀនអាចប្រើការវាយតម្លៃដើម្បីស្វែងរកកុមារណាខ្លះដែលត្រូវការជំនួយ និង ត្រូវជួយដោយ របៀបណាទើបមានប្រយោជន៍បំផុតដល់កុមារ។

នៅចុងឆ្នាំនីមួយៗ គ្រូផ្តល់អនុសាសន៍ ថាតើកុមារណាខ្លះត្រូវឡើងថ្នាក់ និង កុមារណាខ្លះត្រូវត្រួតថ្នាក់។ នេះគឺជាការសម្រេចចិត្តដ៏សំខាន់បំផុត។ កុមារណាដែលអាចគ្រប់គ្រងនៅថ្នាក់បន្ទាប់បានគួរតែឱ្យឡើងថ្នាក់ ពីព្រោះការរៀនត្រួតថ្នាក់គឺជា បុព្វហេតុចម្បងនៃការបោះបង់ពីសាលារៀន។ ប៉ុន្តែបើកុមារពិតជាមិនមានការយល់ដឹងពីការងារដែលខ្លួនបានធ្វើនៅក្នុងថ្នាក់ក្នុង ពេលបច្ចុប្បន្ននេះទេ គឺមិនមានសារៈប្រយោជន៍ក្នុងការឱ្យឡើងថ្នាក់ឡើយ ពីព្រោះពួកគេនឹងមិនអាចទទួលជោគជ័យលើការសិក្សានៅថ្នាក់ខ្ពស់ឡើយ។

គ្រូបង្រៀនដែលបានធ្វើការវាយតម្លៃក្រៅផ្លូវការ និង ការវាយតម្លៃជាដំណាក់ក្នុងកំឡុងឆ្នាំសិក្សារួចហើយ កុមារនឹងមានចំណេះល្អនិងអាចសម្រេចបានជោគជ័យ។

គ្រូបង្រៀនអាចនឹងធ្វើការបង្រៀនកែលំអកុមារទាំងនេះដើម្បីជួយពួកគេឱ្យអភិវឌ្ឍ បំនិនទាំងឡាយ។ គ្រូបង្រៀនគួរប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងអំពីការសិក្សាដែលសម្រេចបានរបស់កុមារក្នុងកំឡុងឆ្នាំសិក្សា នៅពេលធ្វើការវាយតម្លៃការសិក្សារបស់កុមារនៅចុងឆ្នាំ។ **គ្រូបង្រៀនមិនគួរពឹងផ្អែកតែលទ្ធផលការសិក្សានៅចុងឆ្នាំដើម្បីធ្វើការសម្រេចចិត្តឱ្យឡើងថ្នាក់នោះទេ**។ ជួនកាលកុមារធ្វើតេស្តមិនទទួលបានពិន្ទុល្អទេ ទោះបីជាពួកគេមានបំនិនល្អក៏ដោយ។ ប្រហែល ជានៅពេលដែលពួកគេធ្វើតេស្ត ពួកគេមានអារម្មណ៍មិនល្អ (ឈឺ) ឬ ពួកគេមានអារម្មណ៍ភ័យ រំភើប ឬ ពួកគេមានកំហុសមួយ ចំនួនដោយការធ្វេសប្រហែស។ បើសិនជាគ្រូបង្រៀនបានដឹងពីការវាយតម្លៃផ្សេងទៀតថាការសិក្សារបស់កុមារមានលទ្ធផលល្អ នោះគ្រូអាចសម្រេចចិត្តឱ្យកុមារឡើងថ្នាក់បាន។ ពីព្រោះចំនុចនេះមានសារៈសំខាន់ណាស់សម្រាប់កុមារ និង គ្រួសារ។

ឯកសារទី៧

ការឆ្លុះបញ្ចាំងរបស់គ្រូបង្រៀន

ការឆ្លុះបញ្ចាំងគឺជាការអនុវត្តមួយដែលគ្រូល្អៗជាច្រើនធ្វើជាទម្លាប់ ។ វាមានន័យថា ពួកគេជាញឹកញាប់គិតអំពីដំណើរការសិស្សនៅក្នុងថ្នាក់ ថាតើពួកគេកំពុងធ្វើជាអ្នកសិក្សាមួយឬទេ ។ គ្រូប្រភេទនោះតែងតែសួរសំណួរខ្លួនឯងថា...

តើកុមារគ្រប់រូបរៀនបានចេះឬទេ?

តើកុមារណាខ្លះមានការតស៊ូ? តើអ្វីដែលជាបុព្វហេតុនៃការលំបាករបស់ពួកគេ?

តើអ្នកគ្រប់គ្នានៅក្នុងថ្នាក់ចូលចិត្តកម្មវិធីសិក្សាឬទេ?

តើកុមារទាំងអស់មករៀនទៀងទាត់ និង រីករាយនឹងអ្វីដែលពួកគេធ្វើឬទេ?

ជាធម្មតាតែងតែមានកុមារមួយចំនួនដែលត្រូវការយកចិត្តទុកដាក់បន្ថែម ។

ការឆ្លុះបញ្ចាំងរបស់គ្រូ គឺជាស្វ័យវាយតម្លៃ ។ គោលបំណងសំខាន់នៃការឆ្លុះបញ្ចាំងរបស់គ្រូបង្រៀនគឺ...

តើខ្ញុំអាចផ្លាស់ប្តូរការបង្រៀនអ្វីខ្លះដើម្បីឱ្យសិស្សនៅក្នុងថ្នាក់របស់ខ្ញុំមានការរីកចម្រើនឡើង?

ចំនុចសំខាន់គឺស្ថិតនៅលើការផ្លាស់ប្តូរការអនុវត្តការបង្រៀនរបស់គ្រូ ដើម្បីបង្កើនលទ្ធផលការសិក្សាឱ្យប្រសើរឡើង ។

នៅពេលគ្រូបង្រៀនសម្រេចចិត្តថានឹងត្រូវធ្វើអ្វីមួយឱ្យមានលក្ខណៈខុសប្លែកពីមុន នោះគាត់នឹងធ្វើផែនការដើម្បីអនុវត្ត ។ គ្រូបង្រៀនអាចធ្វើផែនការរៀបចំសកម្មភាពសិក្សាក្រុមតូចឱ្យបានច្រើន (យ៉ាងហោចណាស់ម្តង ឬ ពីរក្នុងមួយសប្តាហ៍) ឬ ប្រមូល និង តាំងគំនូររបស់សិស្ស ។ នៅពេលគ្រូបង្រៀនបានសាកល្បងនូវគំនិតថ្មី គាត់គួរតែធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំងម្តងទៀត ហើយគិតថា តើវាមានដំណើរការឬទេ? តើកុមាររីករាយឬទេ? តើវាជួយឱ្យកុមារអភិវឌ្ឍន៍ការយល់ដឹង និង បំនិនឬទេ? បើសិនជាកុមារ ទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីគំនិតថ្មីនេះ នោះគ្រូអាចយកធ្វើជាចំណែកមួយក្នុងការអនុវត្តការបង្រៀនទៀងទាត់ ។ ជួនកាលនៅ ពេលគ្រូបង្រៀនព្យាយាមសាកល្បងគំនិតថ្មី គាត់នឹងគិតទៅដល់គំនិតថ្មីផ្សេងៗទៀត ។ ដូច្នេះគ្រូក៏អាចសាកល្បងនូវគំនិតទាំងនោះ ទៅតាមរបៀបដូចគ្នានេះផងដែរ ។

ដូច្នោះ គ្រូបង្រៀនបានចាប់ផ្តើមប្រើប្រាស់ដំណើរការដែលជួយពួកគាត់ក្នុងការផ្លាស់ប្តូរ និង រីកចម្រើន ។ ជំហានទាំងនេះមាន

- ឆ្លុះបញ្ចាំងពីបញ្ហាដែលកុមារជួបប្រទះនៅក្នុងថ្នាក់

- គិតពីរបៀបផ្លាស់ប្តូរការបង្រៀន ដែលជួយដល់ការដោះស្រាយបញ្ហា
- ធ្វើផែនការដើម្បីប្រើគំនិតថ្មីនោះ
- ប្រើប្រាស់គំនិតថ្មីនោះក្នុងការបង្រៀន
- គិតថាតើគំនិតមានជោគជ័យ ឬពុំមាន

ពេលខ្លះគេអាចគូសដំណើការខាងលើនេះជាដ្យាក្រាមមួយ ដែលឱ្យឈ្មោះថា **វដ្តនៃការឆ្លុះបញ្ចាំងការបង្រៀន។**

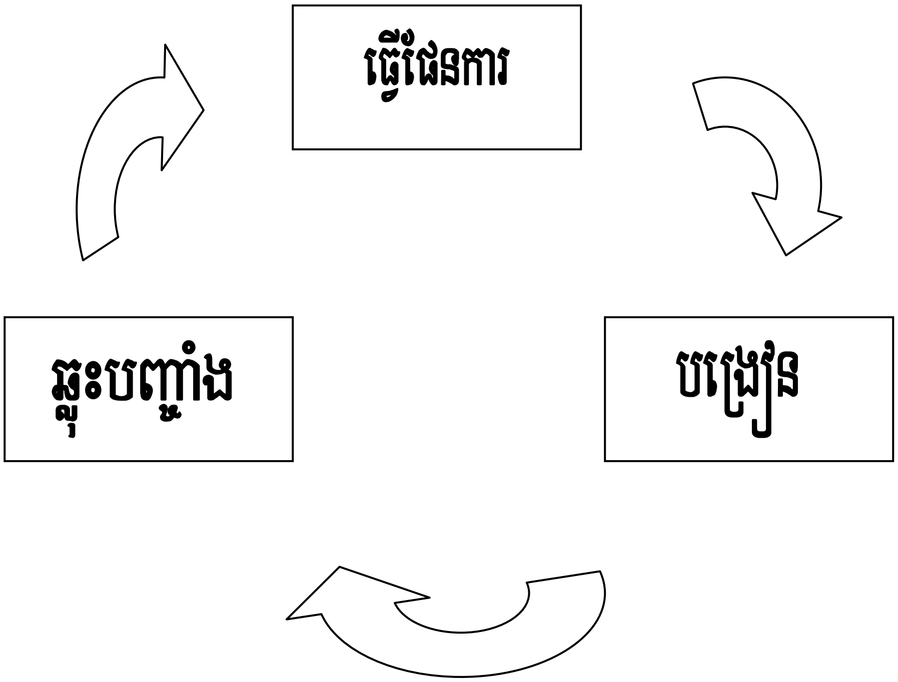

ហើយពេលខ្លះទៀតគេអាចគូសជាឬស័រ ដើម្បីបង្ហាញថាដំណើរការខាងលើមិនមែនមានតែមួយជុំ (វដ្ត)នេះទេ វាជាដំណើរការបន្តជានិរន្តរ៍ ដែលអាចក្លាយទៅជាផ្នែកមួយនៃទម្លាប់របស់គ្រូបង្រៀន។

ឯកសារទី៨

ដ្យាក្រាមតាក់សូណូមីអំពីឈ្មោះប្រទេស និង សត្វ

<table>
<tr><td colspan="4">ក្រុមទី១</td></tr>
<tr><td colspan="4">ប្រភេទៈ ប្រទេសក្នុងពិភពលោក
កម្ពុជា បារាំង វៀតណាម ចិន អាឡឺម៉ង់ អ៊ីតាលី ម៉ាឡេស៊ី ជប៉ុន ហ្វីលីពីន ស្រីលង្កា ឥណ្ឌា អេស្ប៉ាញ ឡាវ អៀរឡង់</td></tr>
<tr><td colspan="2">ប្រភេទៈ អាស៊ី
កម្ពុជា វៀតណាម ចិន ម៉ាឡេស៊ី ជប៉ុន ហ្វីលីពីន ស្រីលង្កា ឥណ្ឌា ឡាវ</td><td colspan="2">ប្រភេទៈ អ៊ឺរ៉ុប
បារាំង អាឡឺម៉ង់ អ៊ីតាលី អេស្ប៉ាញ ចក្រភពអង់គ្លេស ស៊ុយអែត អៀរឡង់</td></tr>
<tr><td>ប្រភេទៈ អាស៊ាន
កម្ពុជា វៀតណាម ឡាវ ម៉ាឡេស៊ី ហ្វីលីពីន</td><td>ប្រភេទៈ មិនមែនអាស៊ាន
ចិន ជប៉ុន ស្រីលង្កា ឥណ្ឌា</td><td>ប្រភេទៈ អ៊ឺរ៉ុបទ្វីប
បារាំង អាឡឺម៉ង់ អ៊ីតាលី អេស្ប៉ាញ</td><td>ប្រភេទៈ តំបន់កោះនៅអ៊ឺរ៉ុប
ចក្រភពអង់គ្លេស ស៊ុយអែត អៀរឡង់</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td colspan="4">ក្រុមទី២</td></tr>
<tr><td colspan="4">ប្រភេទៈ សត្វ
ឆ្កែ ឆ្មា បង្កង បង្គារ មាន់ ឆ្លាម ទា ខ្លា មឹក បាឡែន ខ្លាឃ្មុំ ឥន្ទ្រី ត្រីរ៉ស់ ត្រីក្រាញ់ ក្រៀល ក្ងាន ភេ ក្របី</td></tr>
<tr><td colspan="2">ប្រភេទៈ សត្វលើគោក
ឆ្កែ ឆ្មា មាន់ ខ្លា ខ្លាឃ្មុំ ឥន្ទ្រី ក្រៀល ក្ងាន អាកេងកង ក្របី</td><td colspan="2">ប្រភេទៈ សត្វក្នុងទឹក
បង្កង បង្គារ ឆ្លាម មឹក បាឡែន ត្រីរ៉ស់ ត្រីក្រាញ់ ភេ</td></tr>
<tr><td>ប្រភេទៈ ថនិកសត្វ
ឆ្កែ ឆ្មា ខ្លា ខ្លាឃ្មុំ ក្របី</td><td>ប្រភេទៈ បក្សី
មាន់ ទា ឥន្ទ្រី ក្រៀល ក្ងាន អាកេងកង</td><td>ប្រភេទៈ ទឹកសាប
បង្កង ត្រីរ៉ស់ ភេ ត្រីក្រាញ់</td><td>ប្រភេទៈ ទឹកប្រៃ
បង្គារ ឆ្លាម បាឡែន</td></tr>
</table>

ឯកសារទី៩

ករណីសិក្សាអំពីកម្រិតនៃការសួរសំណួរ និង ការរិះគិត

គ្រូបង្រៀនអានអត្ថបទខ្លីនេះទៅកាន់សិស្សថ្នាក់ទី៥ ឬ សរសេរនៅលើចំណិតក្រដាស រួចហើយផ្តល់ឱ្យសិស្សក្នុងក្រុមតូច ដើម្បីអាន និង ពិភាក្សា...

មានម៉ូតូ ឡាន និង យានយន្តជាច្រើន កំពុងធ្វើចរាចរ នៅលើដងផ្លូវដីហុយ នៅខាង មុខផ្ទះរបស់ខ្ញុំ ដែលមានកុមារតូចៗ តែងតែលេងនៅទីនោះ ។ យានយន្តមួយចំនួនបើកក្នុង ល្បឿនលឿន ដែលបញ្ហានេះវាអាចបង្កឱ្យរងរបួសធ្ងន់ធ្ងរដល់កុមារ និង អាចបណ្តាលឱ្យ កុមារស្លាប់បាត់បង់ជីវិតទៀតផង ។ ខ្ញុំមិនអាចដឹងពីរបៀបដោះស្រាយបញ្ហានេះបានទេ ។

ភាពជាគ្រូបង្រៀន តើអ្នកអាចប្រើប្រាស់សំណួរប្រភេទអ្វីដើម្បីសួរកុមារទៅលើអត្ថបទនេះ? មានឧទាហរណ៍មួយចំនួន សរសេរបង្ហាញនៅខាងក្រោម ។ ចូរអាន និង ពិភាក្សាជាមួយដៃគូ ហើយធ្វើការសម្រេចចិត្ត ថាតើសំណួរទាំងនេះស្ថិតនៅក្នុងសំណួរប្រភេទណា (សំណួរចងចាំ សំណួរយល់ដឹង ឬ សំណួរគិតកម្រិតខ្ពស់)

សំណួរ	ចម្លើយដែលអាចកើតឡើង	ប្រភេទសំណួរ
តើមានយានយន្តអ្វីខ្លះ កំពុងចរាចរនៅលើផ្លូវ?		
តើផ្លូវនេះស្ថិតនៅឯណា?		
ហេតុអ្វីកុមារត្រូវប្រឈមមុខនិង ការរងរបួស?		
តើអ្នកគិតថា ហេតុអ្វីបានជាកុមារលេងនៅក្បែរផ្លូវ?		
តើអ្វីទៅដែលអ្នកនិពន្ធព្រួយបារម្ភជាងគេបំផុត?		
តើអ្នកគិតថា មនុស្សដែលរស់នៅក្បែរដងផ្លូវត្រូវធ្វើអ្វីខ្លះ ដើម្បីការពារកុមារកុំឱ្យរងរបួស ឬ អាចនឹងស្លាប់?		

ឯកសារទី១០

សកម្មភាពសិក្សាពីរ និង សំណួរសម្រាប់វិភាគ

ឧទាហរណ៍ទី១: មុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ

គ្រូបង្រៀន និង កូនសិស្សដាំគ្រាប់ផ្កាតូចៗនៅក្នុងសួនច្បារខាងក្រៅថ្នាក់រៀន។ សិស្សទាំងអស់ត្រូវបែងចែកជា៦ក្រុមតូច។ កុមារនៅក្នុងក្រុមត្រូវមានតួនាទីថែរក្សាផ្កានោះ (ស្រោចទឹក។ល។)។ កុមារសង្កេតមើលផ្កាចំនួនម្តងក្នុងមួយសប្តាហ៍ ហើយគ្រូបង្រៀនសួរពួកគេឱ្យរៀបរាប់ពីអ្វីដែលបានសង្កេតឃើញ។ នៅលើកដំបូងពុំឃើញមានអ្វីកើតឡើងទេ តែក្រោយមកកូនរុក្ខជាតិក៏ដុះឡើង។ បន្ទាប់ពីរយៈពេលមួយខែដែលកុមារបានដាំ គេឃើញផ្កាទីមួយដុះឡើង។ បន្ទាប់ពីរយៈពេលពីរខែផ្ការបស់ក្រុមមួយបានងាប់។ មួយថ្ងៃបន្ទាប់ពីផ្កានោះងាប់ គ្រូបង្រៀនធ្វើផែនការមេរៀនអំពីផ្កា និង សួនច្បារ។ គាត់បានផ្តល់សំណួរចំនួន៦ឱ្យកុមារដើម្បីពិភាក្សាជាក្រុមតូច។

សំណួរ	ចម្លើយរំពឹងទុក	ប្រភេទសំណួរ
តើផ្កាមានឈ្មោះអ្វី?		
តើយើងបានដាំគ្រាប់ផ្កានៅពេលណា?		
តើផ្កាមានពណ៌អ្វី?		
តើផ្កាត្រូវការអ្វីដើម្បីលូតលាស់?		
ហេតុអ្វីបានជាផ្កាមួយចំនួនងាប់?		
តើអ្នកគិតថា ហេតុអ្វីបានជាដើមផ្កាមួយចំនួនដុះលូតលាស់បានខ្ពស់ និង មានផ្កាច្រើនជាងដើមផ្កាផ្សេងៗទៀត?		

ឧទាហរណ៍ទី២: មុខវិជ្ជាគណិតវិទ្យា

គ្រូបង្រៀនផ្តល់គ្រាប់ឈើគូសចំនួន២០ទៅក្រុមតូចនីមួយៗនៅក្នុងថ្នាក់ទី២។ បន្ទាប់គ្រូប្រាប់ឱ្យសិស្សធ្វើការរួមគ្នា ដើម្បីយល់ស្រប គ្នាទៅនឹងសំណួរដែលគ្រូនឹងសួរពួកគេ...

សំណួរ	ចម្លើយរំពឹងទុក	ប្រភេទសំណួរ
តើមានគ្រាប់ឈើគូសចំនួនប៉ុន្មាន?		
ក្នុងចំណោមគ្រាប់ឈើគូសចំនួន២០នេះ បើយើងបែងចែកមួយក្រុម៥ដើម តើមានប៉ុន្មានក្រុម?		
កុមារម្នាក់មានកូនឃ្លី២០ នៅក្នុងហោប៉ៅខោ។ ហោប៉ៅខោនោះមានប្រហោង ហើយនៅពេលវាមកដល់សាលារៀន ឃើញនៅសល់តែកូនឃ្លី១៣។ តើកូនឃ្លីបាត់ចំនួនប៉ុន្មាននៅតាមផ្លូវ?		
កុមារម្នាក់មានកូនឃ្លី២០ ហើយវាបានឱ្យកូនឃ្លីទៅមិត្តរបស់វាម្នាក់ៗចំនួន៤។ តើកុមារនេះមានមិត្តប៉ុន្មាននាក់?		
តើអ្នកអាចបង្កើតការ៉េឱ្យបានធំបំផុត ដោយរបៀបណា? តើអ្នកនៅសល់គ្រាប់ឈើគូសឬទេ? តើអ្នកអាចបង្កើតការ៉េដោយប្រើគ្រាប់ឈើគូសនោះឬទេ?		
តើអ្នកអាចបង្កើតចតុកោណឱ្យបានវែងបំផុត ដោយប្រើគ្រាប់ឈើគូសចំនួន២០ បានដោយរបៀបណា? តើអ្នកអាចបង្កើតចតុកោណដែលមានរូបផ្សេងៗទៀតឬទេ?		

ឯកសារទី ១១
ការសួរសំណួរ និង ការគិតកម្រិតខ្ពស់

ការសួរសំណួរគឺឧបករណ៍ដ៏សំខាន់របស់គ្រូបង្រៀន។ ការសួរសំណួរគឺជាបំនិនមួយដែលគ្រូបង្រៀនទាំងឡាយអាចធ្វើឱ្យរីកចម្រើនលូតលាស់បានតាមរយៈការអនុវត្ត។ គ្រូបង្រៀនអាចប្រើសំណួរដើម្បី

- ស្វែងរកអ្វីដែលកុមារបានដឹងរួចហើយពីប្រធានបទណាមួយ (មុននឹងចាប់ផ្តើមបង្រៀនពួកគេ)
- ត្រួតពិនិត្យការយល់ដឹងរបស់សិស្សអំពីអ្វីដែលពួកគេបាននឹងកំពុងរៀន
- អភិវឌ្ឍបំនិនស្តាប់ និង និយាយរបស់កុមារ
- ឱ្យកុមារពិភាក្សាគ្នាពីបទពិសោធន៍របស់ពួកគេ
- ឱ្យកុមារបង្ហាញពីគំនិត និង យោបល់របស់ពួកគេ
- ជួយធ្វើឱ្យការបង្រៀនមានលក្ខណៈកាន់តែសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល

គ្រូបង្រៀនគួរលើកទឹកចិត្តឱ្យកុមារសួរសំណួរផងដែរ-អាចសួរទៅកាន់សិស្សផ្សេងៗទៀត និង គ្រូបង្រៀន។

គ្រូភាគច្រើននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាបានដឹងរួចហើយថា មានប្រភេទសំណួរខុសៗគ្នាជាច្រើន។ ឧទាហរណ៍ គ្រូបង្រៀនសួរសំណួរដើម្បីស្វែងរក ថាតើពួកគេចងចាំអ្វីមួយដែលពួកគេបានរៀនរួចហើយនៅសាលារៀនឬទេ។ សំណួរទាំងនេះគេហៅថា **សំណួរចងចាំ**។ ប៉ុន្តែគ្រូបង្រៀនក៏អាចសួរសំណួរដែលកុមារមិនអាចឆ្លើយដោយប្រើការចងចាំផងដែរ។ សំណួរទាំងនេះគេហៅថា **សំណួររិះគិត** ពីព្រោះត្រូវតែគិតមុននឹងឆ្លើយសំណួរ។

សំណួរបែបរិះគិតមានច្រើនប្រភេទខុសៗគ្នា។ សំណួររិះគិតមួយចំនួនតម្រូវឱ្យសិស្សពិនិត្យមើល ស្តាប់ រួចហើយបង្ហាញថាពួកគេយល់តាមរយៈការពន្យល់។ សំណួរទាំងនេះគេហៅថា **សំណួរយល់ដឹង**។ សំណួរផ្សេងៗទៀត មានលក្ខណៈកាន់តែលំបាកឡើង ពីព្រោះវាមានលក្ខណៈពាក់ព័ន្ធច្រើន។ ដើម្បីឆ្លើយសំណួរទាំងអស់នេះ ជាដំបូងកុមារត្រូវយល់ដឹង បន្ទាប់មកធ្វើការគិតឱ្យបានច្រើនដើម្បីបង្កើតជាចម្លើយមួយ។ សំណួររិះគិតផ្សេងទៀតតម្រូវឱ្យ

- យល់ដឹងពីក្បួន ឬ ច្បាប់ និង អនុវត្តក្បួនច្បាប់ទាំងនេះទៅក្នុងស្ថានភាពមួយផ្សេងទៀត (សំណួរអនុវត្ត)
- ចងភ្ជាប់គំនិតពីររួមគ្នាដើម្បីបង្កើតជាគំនិតទី៣ថ្មីមួយ (សំណួរសំយោគ)
- ពិនិត្យមើលបណ្តុំគំនិត ឬ ព័ត៌មាន ហើយស្វែងរកភាពដូច/ស្រដៀងគ្នា និង ខុសគ្នា ព្រមទាំងទំនាក់ទំនងរបស់វា (សំណួរវិភាគ)
- ត្រួតពិនិត្យបណ្តុំគំនិត និង ព័ត៌មាន និងផ្តល់ជាគំនិតផ្ទាល់ខ្លួនអំពីវត្ថុនោះដែលទាក់ទងនឹងគុណភាព (ចំនួន ទំហំ ប្រសិទ្ធភាព តម្លៃ។ល។) (វាយតម្លៃ)

សំណួរប្រភេទទាំងអស់នេះគេហៅថា **សំណួរគិតកម្រិតខ្ពស់** ពីព្រោះគេត្រូវតែគិតដោយខ្លួនឯង និង បង្កើតគំនិត ឬ ព័ត៌មានថ្មីដើម្បីឆ្លើយ។

តារាងខាងក្រោមនេះបង្ហាញពីប្រភេទសំណួរមូលដ្ឋានចំនួនបី និង លក្ខណៈរបស់វា

ប្រភេទសំណួរ	ដើម្បីឆ្លើយសំណួរ គេត្រូវ...	ប្រភេទនៃការគិត/សកម្មភាពដែលចាំបាច់ដើម្បីឆ្លើយ
ចងចាំ	**ចងចាំ និង និយាយ**អ្វីមួយដែលបានរៀនរួចហើយ	នឹកឃើញ ចងចាំ
យល់ដឹង	**យល់ដឹង និង ពន្យល់**ទៅតាមរបៀបផ្សេងនូវគំនិត ឬ ព័ត៌មានដែលបានផ្តល់រួចហើយ	យល់ដឹង ពន្យល់
គិតកម្រិតខ្ពស់	**យល់ដឹង និង បង្កើតគំនិតថ្មី** ចេញពីគំនិត ឬ ព័ត៌មានដែលមាន និង **អាចពន្យល់**គំនិតនោះបាន...	ប្រៀបធៀប បង្ហាញភាពផ្ទុយគ្នា បកស្រាយ អនុវត្ត ស្រាវជ្រាវរកហេតុផល វិភាគ ធ្វើសម្មតិកម្ម វាយតម្លៃ កំណត់អទិភាព

គ្រូបង្រៀនអាចប្រើសំណួរទាំងបីប្រភេទនេះនៅគ្រប់កម្រិតថ្នាក់ទាំងអស់។ វាមិនមែនជាបញ្ហាទេដែលគ្រូប្រើសំណួរចងចាំ និង យល់ដឹង ពីព្រោះសំណួរទាំងនេះមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការបង្កើតភាពរហ័ស ទោះបីជាកុមារមិនកំពុងរៀន ឬរៀនក៏ដោយ។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ នៅពេលកុមាររីកលូតលាស់ធំឡើងៗ វាជាការសំខាន់ណាស់ដែលគ្រូត្រូវផ្តល់សំណួរគិតកម្រិតខ្ពស់ឱ្យបានច្រើន និង បង្កើតសំណួរទាំងនេះប្រកបដោយភាពប្រកួតប្រជែង។ និយាយរួមសំណួរទាំងនេះតែងតែមានន័យ ថាជាការសួរកុមារដោយផ្ទាល់ ដើម្បីឱ្យពួកគេផ្តល់គំនិត និង ពន្យល់ហេតុផលទៅលើអ្វីមួយនោះ។

ឯកសារទី១២

ការប្រើប្រាស់កិច្ចការស្រាវជ្រាវដើម្បីជួយកុមារឱ្យគិតកម្រិតខ្ពស់

ថ្នាក់ទី	កិច្ចការស្រាវជ្រាវ	សំណួរស្រាវជ្រាវ ដំណើរការ និងសំណួរគិតកម្រិតខ្ពស់
១	ការស្រាវជ្រាវពីអាហារពេលព្រឹក	តើយើងបានអ្វីបរិភោគសម្រាប់អាហារពេលព្រឹកកាលពីព្រឹកមិញ? កុមារបង្កើតជាក្រុមទៅតាមប្រភេទអាហារ ដែលពួកគេបរិភោគកាលពីព្រឹក (បាយ មី គ្មាន ។ល។)។ អ្នកដឹកនាំក្រុមរាប់ក្រុមរបស់ពួកគេ។ កុមារសរសេរចំនួនក្រុមនីមួយៗនៅលើក្តារខៀន។ គ្រូបង្រៀនសួរសំណួរបន្ថែម...អាហារដែលពេញនិយមបំផុត ។ល។ តើយើងបានរៀនអ្វីខ្លះពីការសិក្សាស្រាវជ្រាវរបស់ពួកយើង? • កុមារភាគច្រើននៅក្នុងថ្នាក់បរិភោគបាយកកនៅពេលព្រឹក • កុមារមួយចំនួនបរិភោគមី • កុមារមួយចំនួនទៀតមិនបរិភោគអ្វីទេនៅពេលព្រឹក មុនមកមកសាលារៀន
៣	ការស្រាវជ្រាវពីកូនរុក្ខជាតិ	**តើប្រភេទរុក្ខជាតិដែលមានផ្កាអ្វីខ្លះដែលដាំនៅផ្ទះរបស់ពួកយើង?** សម្រាប់កិច្ចការធ្វើនៅផ្ទះ កុមារទាំងអស់ត្រូវនាំយកឧទាហរណ៍មួយនៃផ្កា និង ស្លឹកពីកូនរុក្ខជាតិ ដែលដុះនៅក្បែរ ឬ ក្នុងផ្ទះ។ នៅឯសាលារៀនពួកគេជួបជុំជាក្រុមដើម្បីពិនិត្យមើល រាប់ និង ប្រាប់ឈ្មោះ រាល់ផ្កាដែលសមាជិកក្រុមនាំយកមក។ ក្រុមនីមួយបង្ហាញលទ្ធផលរបស់ខ្លួន។ តើយើងបានរៀនអ្វីខ្លះពីការសិក្សាស្រាវជ្រាវរបស់ពួកយើង? • សិស្សជាច្រើនដាំផ្កាស្មៃរឿង • សិស្សជាច្រើនចូលចិត្តផ្កាពណ៌លឿង និង ក្រហម • យើងបានដឹងថា មានផ្កាពីរប្រភេទដែលគេមិនស្គាល់ឈ្មោះ
៥	ការស្រាវជ្រាវពីចរាចរ	តើផ្លូវនៅក្រៅរបងសាលារៀនរបស់ មានភាពមមាញឹកយ៉ាងណា? តើឡានធំនិងកូនឡានបន្ថយល្បឿនឬទេ នៅពេលឆ្លងកាត់សាលារៀន? **បើសិនជាសាលារៀននៅជាប់នឹងផ្លូវដែលមានចរាចរមមាញឹក សិស្ស**

		អាចរាប់ និង ធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ប្រភេទឡាន (ឡានក្រុង ឡានទីសាន់ កូនឡាន ម៉ូតូ រម៉ក រទេះគោ កង់ ។ល។ ដែលឆ្លងកាត់សាលារៀនរវាង ម៉ោង៧ និង ម៉ោង៧:៣០នាទី។ សិស្សអាចធ្វើកំណត់សម្គាល់អំពីឡាន ធំ និង ឡានតូចដែលបើកក្នុងល្បឿនលឿនផងដែរ។ តើយើងបានរៀនអ្វីខ្លះពីការសិក្សាស្រាវជ្រាវរបស់ពួកយើង? • ឡានធំចំនួន៣០ និង កូនឡាន៦០ បានឆ្លងកាត់ក្នុងរយៈពេល ៣០នាទី • យានយន្តមួយចំនួនបើកបរយ៉ាងលឿន។ ចំនួនពាក់កណ្តាល នៃឡានធំ និង ឡានតូចមិនបានបន្ថយល្បឿនទេនៅពេលបើក បរឆ្លងកាត់សាលារៀន។ • យើងគួរបង្កើតផ្លាកសញ្ញាថ្មី និងមានទំហំធំ ជាសញ្ញាឱ្យ យានយន្តបន្ថយល្បឿន ដើម្បីឱ្យមានសុវត្ថិភាពដល់កុមារនៅ ពេលចូលសាលារៀន។

ឯកសារទី១៣

ការបង្កើតភាសា-បរិស្ថានបន្ទប់រៀនសំបូរបែប

គ្រូបង្រៀនគឺជាអ្នកគ្រប់គ្រងថ្នាក់រៀន។ ការទទួលខុសត្រូវរបស់គ្រូបង្រៀនគឺធ្វើការជាមួយសិស្ស ដើម្បីបង្កើតបរិស្ថាន "សំបូរបែប" សម្រាប់ការសិក្សា។ នេះមានន័យថាបន្ទប់រៀនគួរមានផាសុខភាព (ស្អាត) ទាក់ទាញទឹកចិត្ត និង ជាកន្លែងជំរុញឱ្យមានការរៀនសូត្រ។ គោលបំណងគឺចង់ឱ្យកុមារមានការសប្បាយរីករាយមកសាលារៀនជារៀងរាល់ថ្ងៃ និង អាចស្វែងរកអ្វីៗដែលថ្មី ដើម្បីមើល និង ស្រាវជ្រាវ។

បរិស្ថាន "សំបូរបែប" មិនមែនមានន័យថា គ្រូបង្រៀនត្រូវតែចំណាយលុយច្រើនទៅលើការតុបតែងនោះទេ។ បន្ទប់រៀនគួរមានសម្ភារៈដែលជំរុញការសិក្សា "សំបូរបែប"។ សម្ភារៈមួយចំនួនអាចទិញដោយប្រើប្រាក់ PAP (ឧ.តារាងអក្ខរក្រម តារាងចំនួន ផែនទី ។ល។)។ សម្ភារមួយចំនួនទៀតអាចផ្តល់ដោយក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា ឬ តាមរយៈកម្មវិធីផ្សេងៗរបស់រដ្ឋាភិបាល (ឧ. អេស្កាប់ ការអប់រំពីមីន ហ៊ីវ/អេដស៍ អាហាររូបត្ថម្ភ ការអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា ។ល។) និង សម្ភារផ្សេងៗទៀតអាចរៀបចំដោយគ្រូបង្រៀន និង សិស្ស។ សម្ភារទាំងនេះរួមមាន

- ឧទាហរណ៍ ឬ កាតាំងបង្ហាញការសរសេររបស់សិស្ស គំនូរ ឬ ហត្ថកម្ម
- ការងារដែលផលិតនៅក្នុងមូលដ្ឋាន និង គ្រឿងសម្ភារផ្ទះបាយ (សំណាញ់ ឧបករណ៍ផ្សេងៗ កន្ត្រក...)
- សម្ភារពីបរិស្ថានដូចជា ការបង្ហាញពីស្លឹកឈើ ផ្កា សត្វល្អិត...
- ការពិសោធន៍ងាយៗដើម្បីឱ្យកុមារសង្កេត និង ចងក្រងជាឯកសារ (ការបណ្តុះគ្រាប់ ឬ ការដាំកូនរុក្ខជាតិនៅក្នុងទឹក និង ក្នុងផើង កូនក្អុក សួនសត្វល្អិត ផ្លែឈើដែលពុកផុយ...)

គ្រូបង្រៀនអាចស្វែងរកធនធានគ្រប់ទីកន្លែង។ ទស្សនាវដ្តី និង កាសែតចាស់ៗ ដែលសម្ភារនេះ តែងតែជាការចាប់អារម្មណ៍មួយ។ តារាងប៉ូស្ទ័រដែលផុតកាលបរិច្ឆេទ ឬ ឈប់ប្រើប្រាស់របស់ការប្រជុំ និង ព្រឹត្តិការណ៍ ឬ យុទ្ធនាការបង្កើនការយល់ដឹងរបស់រដ្ឋាភិបាល ដែលមានរូបភាព និង អត្ថបទពិតជាក់ស្តែង គួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍ សម្រាប់យកមក ធ្វើការពិភាក្សា និង ការវិភាគ។ គ្រូបង្រៀនអាចធ្វើការជាមួយសិស្ស ដើម្បីបន្ថែមតម្លៃទៅលើតារាងផ្សេងៗ និង ប៉ូស្ទ័រចាស់ៗ ដោយការដាក់ស្លាកដាក់ចំណងជើង ។ល។

គ្រូបង្រៀន និងសិស្សមិនគួររៀបចំតាំងបង្ហាញ រួចហើយបំភ្លេចចោលសម្ភារនោះទេ។ សម្ភារទាំងនោះអាចប្រើប្រាស់សម្រាប់ការបង្រៀន និង រៀន នៅក្នុងមេរៀនទាំងឡាយ។ សម្ភារទាំងនេះគួរតែមានការផ្លាស់ប្តូរនៅពេលតាំងបានរយៈពេលមួយ ឬ ពីរខែ ដើម្បីរក្សាចំណាប់អារម្មណ៍របស់សិស្ស។

ឯកសារទី១៤
គំនិតជាក់ស្តែងសម្រាប់អភិវឌ្ឍបំនិនភាសា-ស្តាប់ និយាយ អាន និង សរសេរ

គំនិតបង្រៀនទី១: ការប្រើប្រាស់ប៉ូស្ទ័រ/រូបភាព

ប៉ូស្ទ័រដែលមានរូបភាព និង/ឬអត្ថបទគឺជាសម្ភារបង្រៀនដ៏មានប្រយោជន៍។ វាមានការងាយស្រួល ដល់គ្រូបង្រៀនក្នុងការសួរសំណួរអំពីសម្ភារនេះ ដែលជាឱកាសមួយសម្រាប់កុមារអនុវត្តបំនិនស្តាប់ និង និយាយ។ ចំពោះសំណួរគ្រូអាចសួរបានគ្រប់កម្រិត ដូចឧទាហរណ៍បង្ហាញជូនខាងក្រោម...

ឧទាហរណ៍សំណួរ	ឧទាហរណ៍ចម្លើយ	កម្រិតសំណួរ
តើអ្នកឃើញអ្វីខ្លះនៅក្នុងរូបភាព	ខ្ញុំអាចមើលឃើញ...	ចងចាំ
តើប៉ូស្ទ័រនេះបង្ហាញពីអ្វី?	បង្ហាញពី...	យល់ដឹង
តើអ្នកគិតថាហេតុអ្វី...?	ខ្ញុំគិតថា...ពីព្រោះ...	គិតកម្រិតខ្ពស់
តើអ្វីដែលអ្នកចូលចិត្តបំផុតអំពី...?	ខ្ញុំចូលចិត្ត...ពីព្រោះ...	គិតកម្រិតខ្ពស់

គ្រូបង្រៀនក៏អាចប្រើប៉ូស្ទ័រ សម្រាប់ល្បែងសិក្សាដូចជា

- តើអ្នកអាចមើលឃើញអ្វីមួយនៅក្នុងប៉ូស្ទ័រដែលចាប់ផ្តើមដោយអក្សរ...?
- តើអ្នកអាចបិទស្លាកនេះនៅលើកន្លែងដែលត្រឹមត្រូវនៅលើប៉ូស្ទ័របានឬទេ?
- តើអ្នកអាចមើលឃើញវត្ថុអ្វីខ្លះដែលធំបំផុតចំនួន៥នៅក្នុងប៉ូស្ទ័រ? ចូរដាក់ចំនួន ១ ២ ៣ ៤ និង ៥ នៅលើវត្ថុដែលអ្នករកឃើញ។
- តើអ្នកអាចរកឃើញវត្ថុចំនួនប៉ុន្មាននៅក្នុងប៉ុស្ទ័រដែលមានពណ៌បៃតង/ក្រហម/ស...?

ល្បែងទាំងអស់នេះគឺមានប្រយោជន៍សម្រាប់ផ្តល់អ្វីមួយឱ្យសិស្សធ្វើ បើសិនជាពួក បញ្ចប់មេរៀនមុនម៉ោង ឬ បើសិនជាសិស្សមួយចំនួនបញ្ចប់កិច្ចការមុនអ្នកដទៃ។

គំនិតបង្រៀនទី២: ការប្រើប្រាស់ផែនទី

ផែនទីគឺជាសម្ភារបង្រៀនដែលមានប្រយោជន៍ណាស់។ គ្រូបង្រៀនអាចប្រើប្រាស់ផែនទីជាប្រភពធនធានសម្រាប់ការសិក្សារបស់សិស្ស ក្នុងមុខវិជ្ជាភាសា គណិត និង សិក្សាសង្គម។ ក្នុងខណៈពេលដែលសិស្សលូតលាស់ធំឡើង១ ការយល់ឃើញរបស់ពួកគេក៏រីកលូតលាស់ផងដែរ។ នៅក្នុងថ្នាក់ទី១ កុមារផ្តោតទៅលើខ្លួនឯង គ្រួសារ និង លំនៅដ្ឋានរបស់ពួកគេ។ នៅថ្នាក់ទី២

និង ទី៣ ពួកគេចាប់ផ្តើមគិត និង រៀនពីភូមិ ឃុំ និង អាចរហូតដល់ខេត្តរបស់ពួកគេ។ នៅក្នុងថ្នាក់កម្រិតខ្ពស់ជាងនេះ ពួកគេរៀនអំពីខេត្ត ប្រទេស តំបន់ របស់ពួកគេ និង ពិភពលោក។

ថ្នាក់ទី	សិស្សផ្តោតទៅលើ	ផែនទី
១	ផ្ទះរបស់ខ្ញុំ សាលារៀនរបស់ខ្ញុំ ការធ្វើដំណើរទៅសាលារៀន	បន្ទប់រៀន
២	ភូមិរបស់ខ្ញុំ ឃុំរបស់ខ្ញុំ	តំបន់នៅក្នុងមូលដ្ឋាន ប្រទេសកម្ពុជា
៣	ឃុំរបស់ខ្ញុំ ខេត្តរបស់ខ្ញុំ	ខេត្ត ប្រទេសកម្ពុជា
៤	ខេត្តរបស់ខ្ញុំ ប្រទេសរបស់ខ្ញុំ	ប្រទេសកម្ពុជា ឬ អាស៊ីអាគ្នេយ៍
៥	ប្រទេសរបស់ខ្ញុំ តំបន់របស់ខ្ញុំ ពិភពលោក	អាស៊ីអាគ្នេយ៍ ពិភពលោក
៦	ពិភពលោក	ពិភពលោក

ដូចគ្នាទៅនឹងប៉ូស្ទ័ និង រូបភាព ផែនទីក៏មានប្រយោជន៍សម្រាប់ផ្តល់អ្វីមួយឱ្យសិស្សធ្វើ បើសិនជាពួកគេបញ្ចប់មេរៀនមុនម៉ោង ឬ បើសិនជាសិស្សមួយចំនួនបញ្ចប់កិច្ចការមុនអ្នកដទៃផងដែរ។

គំនិតបង្រៀនទី៣: អំណានឮ និង ការបង្រៀនពីបែបបទនៃការអានអក្សរ (Conventions of print)

គ្រូបង្រៀននៅបឋមសិក្សាជាច្រើន មានក្តីបារម្ភថាកុមារកម្ពុជាមានការអភិវឌ្ឍន៍បំនិនសរសេរ និង អានយឺតណាស់។ គ្រូដែលបង្រៀននៅថ្នាក់ខ្ពស់តួញត្អែថាសិស្សដែលឡើងមកថ្នាក់របស់គាត់មានចំណេះដឹងអន់។ មានហេតុផលមួយក្នុងចំណោមហេតុផលផ្សេងៗគឺដោយសារ កុមារកម្ពុជាភាគច្រើនធំដឹងក្តីឡើងនៅក្នុងផ្ទះ ដែលមិនមានសៀវភៅ ទស្សនាវដ្តី និង សារព័ត៌មានច្រើន។ កុមារជាញឹកញាប់មិនបានឃើញបងប្អូនបង្កើត ឬ មនុស្សចាស់អានសៀវភៅទេ។ នេះមានន័យថា កុមារជាច្រើនមកសាលារៀនដោយពុំមានការយល់ដឹងផ្នែកមូលដ្ឋានអំពីអក្សរ ឬ ចំណេះដឹង ដែលមានសភាពខុសៗគ្នា និង គោលបំណងផ្សេងៗនៃប្រភេទអត្ថបទ។

មុននឹងកុមារអាចអានដោយខ្លួនឯង គ្រូអាចជួយពួកគេរៀនក្បួនជាមូលដ្ឋានមួយចំនួនអំពីការអាន ដោយការបង្ហាញ និង និយាយអំពីពួកគេ។ ក្បួនទាំងអស់នេះ អ្នកអប់រំហៅថា **បែបបទនៃការអានអក្សរ** (conventions of print)។ បែបបទនៃការអានអក្សរ មួយចំនួនគឺមានលក្ខណៈជាក់ស្តែងពេក រហូតដល់គ្រូបង្រៀនអាចនឹងភ្លេចថាកុមារអាចនឹងមិនដឹងអំពីបែបបទនោះ។ ឧទាហរណ៍មួយចំនួនអំពីបែបបទនៃការអានអក្សរសម្រាប់ភាសាខ្មែរគឺ...

- ត្រូវអានអត្ថបទតាមលំដាប់ទំព័រនៃសៀវភៅ
- ត្រូវចាប់ផ្តើមអានពីផ្នែកខាងលើនៃទំព័រ
- ត្រូវអានអត្ថបទពីឆ្វេងទៅស្តាំតាមបន្ទាត់នីមួយៗ
- ត្រូវអានដោយពុំមានការដកឃ្លាឡើយ នៅចន្លោះពាក្យជាច្រើន

- ត្រូវអានដោយមានការដកឃ្លានៅចន្លោះឃ្លា អនុប្រយោគ និងប្រយោគមួយចំនួន

បែបបទនៃការអានអក្សរមិនមានលក្ខណៈដូចគ្នាទេ សម្រាប់ភាសាទាំងអស់។

គ្រូបង្រៀនអាចជួយឱ្យសិស្សយល់ពីបែបបទនៃការអានអក្សរ និង អភិវឌ្ឍន៍បំនិនអានដោយការប្រើបច្ចេកទេសងាយៗមួយចំនួន។ គ្រូបង្រៀនគួរប្រើបច្ចេកទេសទាំងនេះ នៅពេលកំពុងអានអត្ថបទណាមួយទៅឱ្យ ឬ ជាមួយសិស្ស។ ភាគច្រើននៃបច្ចេកទេស ទាំងនេះមានលក្ខណៈសមស្របសម្រាប់សិស្សថ្នាក់ទី១-៣។ គ្រូបង្រៀនអាចប្រើប្រាស់បច្ចេកទេសខ្លះក្នុងចំណោមបច្ចេកទេសផ្សេងទៀត ដូចជា ការទស្សន៍ទាយ សម្រាប់គ្រប់កម្រិតថ្នាក់។

តើមានបច្ចេកទេសងាយៗអ្វីខ្លះ ដែលគ្រូបង្រៀនអាចប្រើនៅពេលអានអត្ថបទ/រឿងទៅកាន់សិស្សដែលអាចជួយពួកគេឱ្យរៀនអាន?

- មុននឹងគ្រូអាន គាត់បង្ហាញរូបភាព និង សួរសិស្សថាតើពួកគេអាចទស្សន៍ទាយថា អត្ថបទនេះនឹងនិយាយអំពីអ្វី។
- គ្រូអានអត្ថបទមួយលើកសិន ដោយឱ្យសិស្សស្តាប់តែប៉ុណ្ណោះ
- បន្ទាប់មកគ្រូអានដោយកាន់សៀវភៅ ដូច្នោះសិស្សទាំងអស់អាចមើលឃើញ
- នៅពេលគ្រូអាន គាត់អានតាមអត្ថបទដោយយកម្រាមដៃដាក់លើកន្លែងអានពីឆ្វេងទៅស្តាំ
- នៅពេលគ្រូអាន គ្រូបង្ហាញពីរបៀបនៅពេលដល់ចុងបន្ទាត់មួយ ភ្នែក/ម្រាមដៃរបស់គាត់ត្រឡប់ទៅរកជួរបន្ទាប់ទៀត និងចាប់ពីឆ្វេងទៅ ស្តាំ
- គ្រូបង្រៀនប្រាប់សិស្សឱ្យធ្វើតាមដោយមើលអត្ថបទនៅក្នុងសៀវភៅរបស់ពួកគេ ដោយប្រើម្រាមដៃ ក្នុងពេលគ្រូអាន
- គ្រូបង្រៀនឈរនៅគ្រប់កន្លែងក្នុងបន្ទប់ដើម្បីត្រួតពិនិត្យមើល ថាតើកុមារកំពុងធ្វើតាមឬទេ
- គ្រូបង្រៀនបញ្ឈប់ការអានក្នុងខណៈពេលណាមួយ ហើយសួរសិស្សថាតើពួកគេអាចទស្សន៍ទាយពាក្យឬឃ្លាបន្ទាប់បាន ឬទេ តាមរយៈការយល់ដឹងអត្ថន័យនៃរឿង។

គំនិតបង្រៀនទី៤: ការអភិវឌ្ឍន៍ការយល់ដឹងពី អត្ថបទ "ពេញលេញ"

នៅក្នុងការបង្រៀនសរសេរ គ្រូភាគច្រើនផ្តោតអារម្មណ៍យ៉ាងខ្លាំងទៅលើអក្សរ និង ពាក្យ ច្រើនជាងទៅលើអត្ថបទទាំងមូល។ ជាលទ្ធផលនោះគឺថា កុមារមិនមានឱកាសច្រើនដើម្បីគិតអំពីអត្ថន័យ និង អ្វីដែលបង្កើតជាអត្ថបទមួយ "ពេញលេញ"។ វាធ្វើឱ្យកុមារជួបការលំបាកដើម្បីក្លាយជាអ្នកដែលមានជំនាញក្នុងការអាន និង ការសរសេរ បើសិនជាពួកគេពុំមានឱកាសគិតអំពីអត្ថបទទាំងមូល។ ទោះបីជាកុមារតូច ក៏ពួកគេចេះវិភាគអត្ថបទទៅតាមរបៀបងាយណាមួយផងដែរ បើសិនជាគ្រូចេះសួរសំណួរបានត្រឹមត្រូវ។ កុមារនឹងទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍យ៉ាងច្រើន នៅក្នុងឆ្នាំបន្ទាប់លើការយល់ដឹងទាំងអស់នេះ នៅពេល ពួកគេចាប់ផ្តើមសរសេរអត្ថបទផ្ទាល់ខ្លួន។

នៅពេលគ្រូ និង សិស្សអានចប់ គ្រូបង្រៀនគួរសួរសំណួរដល់សិស្សអំពីអត្ថបទទាំងមូល។

ខាងក្រោមនេះគឺជាឧទាហរណ៍នៃសំណួរមួយចំនួន ដែលគ្រូអាចសួរដើម្បីជួយសិស្សអភិវឌ្ឍន៍ការយល់ដឹងថាអ្វីជាអត្ថបទពេញលេញ

- *តើនរណាជាតួអង្គសំខាន់នៅក្នុងរឿង?*
- *តើអ្វីបានកើតឡើងនៅក្នុងអត្ថបទ (ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់) ?*
- *តើព្រឹត្តិការណ៍ក្នុងរឿងកើតឡើងនៅឯណា?*
- *តើព្រឹត្តិការណ៍ក្នុងរឿងកើតឡើងនៅពេលណា?*
- *តើរឿងនេះចាប់ផ្តើមដោយរបៀបណា?*
- *តើអ្វីបានកើតឡើងនៅពេលបន្ទាប់... (ឱ្យកុមារនិយាយរឿងឡើងវិញដោយប្រើពាក្យផ្ទាល់របស់ពួកគេ) ?*
- *តើអ្វីកើតឡើងនៅពេលបញ្ចប់រឿង?*

សំណួររបស់គ្រូបង្រៀន	លក្ខណៈនៃអត្ថបទពេញលេញ
តើនរណាជាតួអង្គសំខាន់នៅក្នុងរឿង?	តួអង្គ
តើអ្វីបានកើតឡើងនៅក្នុងអត្ថបទ (ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់) ?	ព្រឹត្តិការណ៍
តើព្រឹត្តិការណ៍ក្នុងរឿងកើតឡើងនៅឯណា?	ទីកន្លែង
តើព្រឹត្តិការណ៍ក្នុងរឿងកើតឡើងនៅពេលណា?	ពេលវេលា
តើរឿងនេះចាប់ផ្តើមដោយរបៀបណា?	សេចក្តីផ្តើម
តើអ្វីបានកើតឡើងនៅពេលបន្ទាប់... (ឱ្យកុមារនិយាយរឿងឡើងវិញដោយប្រើពាក្យផ្ទាល់របស់ពួកគេ) ?	តួសេចក្តី សាច់រឿងទាំងមូល
តើអ្វីកើតឡើងនៅពេលបញ្ចប់រឿង?	សេចក្តីបញ្ចប់
នៅក្នុងអត្ថបទរឿងនេះ តើអ្នកចូលចិត្តផ្នែកណា? ហេតុអ្វី?	គិតកម្រិតខ្ពស់
តើតួអង្គណាមួយក្នុងរឿងដែលអ្នកចូលចិត្ត?	គិតកម្រិតខ្ពស់

គំនិតបង្រៀនទី៥: សំណេរដើម និង អត្ថបទចរចា

មនុស្សមួយចំនួនដែលមិនបានធ្វើការនៅក្នុងសាលារៀនគិតថា "បំនិនសរសេរ" គឺមានលក្ខណៈដូចគ្នានឹង "បំនិនសរសេរដៃ" ។ ពួកគេគិតថាបើសិនជាមនុស្សចេះតួអក្សរ ហើយអាចសរសេរដោយប្រើខ្មៅដៃបាន នោះពួកគេចេះសរសេរហើយ ។

ជាការពិតណាស់ការរៀនសរសេរអក្សរ និង ពាក្យគឺជាផ្នែកមួយសំខាន់ណាស់នៅក្នុងការងាររបស់សិស្សនៅក្នុងថ្នាក់ទី១ ២ និង ទី៣ ។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ នៅថ្នាក់ទី៤ សិស្សគួរតែចាប់ផ្តើមអភិវឌ្ឍបំនិនផ្សេងទៀត ព្រមទាំងសមត្ថភាពសរសេរឱ្យបានស្អាត និង ប្រកបបានត្រឹមត្រូវ ។

បើសិនជាការសរសេរបានល្អ ប្រសើរជាងការសរសេរដៃដែលស្អាត និង ប្រកបបានត្រឹមត្រូវនោះ តើការសរសេរបានល្អនោះមានន័យដូចម្តេច? អ្នកអប់រំជាច្រើនយល់ស្របថា ***អ្នកនិពន្ធល្អគឺជាអ្នកដែលអាចបញ្ចូលអត្ថន័យបានច្បាស់លាស់ និង ប្រើប្រាស់អក្សរដោយសន្សំសំចៃ។***

មានការសិក្សាពីការសរសេរជាច្រើននៅក្នុងភាសាផ្សេងៗគ្នា លើពិភពលោកយើងនេះ។ ការសិក្សាទាំងអស់យល់ស្របថា

- មធ្យោបាយល្អដើម្បីក្លាយជាអ្នកសរសេរគឺត្រូវសរសេរអត្ថបទផ្ទាល់ខ្លួនឯង (ពោលគឺ ដោយការអនុវត្ត)
- ការចម្លងសំណេរពីអ្នកដទៃមិនមែនជាមធ្យោបាយល្អបំផុតដើម្បីបង្កើនបំណិនសរសេរនោះទេ (លើកលែងតែកុមារដែលនៅក្មេងពេក និង មិនទាន់ហ្វឹកហាត់សរសេរដៃនៅឡើយ)
- ការសរសេរគឺជាដំណើរការមួយដែលអ្នកសរសេរត្រូវតែសរសេរអ្វីមួយជាច្រើនដង (សរសេរពង្រាងច្រើនដង) មុននឹងបានជាអត្ថបទពេញលេញមួយ។
- វាជាការល្អគឺត្រូវពិភាក្សាអត្ថបទសរសេរជាមួយអ្នកដទៃមុននឹងបញ្ចប់
- អត្ថបទទាំងឡាយត្រូវបែងចែកទៅជាច្រើនប្រភេទ ហើយប្រភេទនីមួយៗមានចរិកលក្ខណៈផ្ទាល់របស់វា
- សិស្សដែលបានយល់ពីរចនាសម្ព័ន្ធមូលដ្ឋាន និង លក្ខណៈប្រភេទផ្សេងៗនៃការសរសេរ គឺជាអ្នកសរសេរដ៏ល្អ

វាជាការសំខាន់ចំពោះគ្រូបង្រៀនដែលត្រូវផ្តល់ឱកាសឱ្យសិស្ស ទោះបីជាកុមារតូចៗក៏ដោយ ឱ្យបង្កើតការសរសេរផ្ទាល់ខ្លួន។ នេះមានន័យថាការសរសេរមានផ្ទុកនូវគំនិតផ្ទាល់របស់កុមារ វាមិនមែនជាការចម្លងពីក្តារខៀន ឬ សៀវភៅទេ។ កុមារដែលសរសេរផ្ទាល់ខ្លួន នឹងលូតលាស់ឡើងដោយមានជំនឿចិត្ត ក្នុងខណៈដែលពួកគេអនុវត្ត... ប្រយោគមួយ នឹងក្លាយទៅជាប្រយោគពីរ បន្ទាប់មកក្លាយទៅជាប្រយោគ៣... នឹងបន្ទាប់មកទៀតក្លាយទៅជាកថាខណ្ឌមួយ...ចំនុចនីមួយៗក្លាយ ជាអត្ថបទពេញលេញ។ វាជាការសំខាន់ផងដែរថា គ្រូបង្រៀនត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យកុមារមើលឧទាហរណ៍នៃសំណេរដើមរបស់គេ-ដែលតាំងបង្ហាញនៅលើជញ្ជាំងថ្នាក់រៀន គៀបភ្ជាប់នឹងខ្សែរនៅខាងលើតុសិស្ស ឬ សរសេរបង្ហាញនៅលើក្តារខៀន។

ប៉ុន្តែចំពោះកុមារដែលមិនទាន់ចេះសរសេរនៅឡើយ តើពួកគេអាចបង្កើតសំណេរដើមដោយរបៀបណា? ពួកគេអាចធ្វើបានតាមដំណើរការមួយដែលហៅថា "អត្ថបទចរចា"។ នេះមានន័យថា គ្រូបង្រៀន និង កុមារត្រូវពិភាក្សាគ្នាអំពីអ្វីដែលកុមារចង់និយាយ ហើយនៅពេលកុមារយល់ព្រម គ្រូបង្រៀនត្រូវសរសេរឱ្យពួកគេ។ គ្រូបង្រៀន និង កុមារត្រូវអានអត្ថបទនោះជាមួយគ្នា។ ទោះបីជាពួកគេមិនបានសរសេរដោយខ្លួនពួកគេក៏ដោយ កុមារមានអារម្មណ៍ជាកម្មសិទ្ធិទៅលើអត្ថបទនោះ ពីព្រោះវាជាគំនិតរបស់ពួកគេ។ ដំណើរការដូចគ្នានេះ អាចប្រើប្រាស់នៅពេលកុមារគូរគំនូរ។ គ្រូបង្រៀនអាចសួរពីអ្វីដែលកុមារចង់សរសេរនៅខាងក្រោមគំនូរ បន្ទាប់មកគ្រូសរសេរអ្វីដែលពួកគេនិយាយនោះ។

គ្រូបង្រៀនអាចប្រើប្រាស់វិធីចរចាអត្ថបទប្រកបដោយជោគជ័យបាន ជាមួយសិស្សថ្នាក់ខ្ពស់ដែលអាចពិភាក្សាក្នុងក្រុមនូវអ្វីដែលពួកគេនិយាយ (ការចរចា) បន្ទាប់មកសមាជិកម្នាក់អាចសរសេរគំនិតរបស់ក្រុមនោះ។

គំនិតបង្រៀនទី៦: ដំណើរការសរសេរ (ការធ្វើពង្រាង និង ការប្រជុំពិភាក្សា)

មានអ្នកសរសេរមួយចំនួនតូច ដែលអាចសរសេរអត្ថបទល្អឥតខ្ចោះក្នុងរយៈពេលតែមួយលើក។ ការសរសេរភាគច្រើនត្រូវឆ្លងកាត់ដំណើរការ**ពង្រាង**មួយ ពីរ ឬច្រើនមុននឹងអ្នកសរសេរពេញចិត្តនឹងអត្ថបទនោះ។ នៅពេលបច្ចុប្បន្ននេះមានការងាយស្រួលណាស់ ដោយប្រើកុំព្យូទ័រជាអ្នកកែរតម្រូវ ដែលគេអាចធ្វើបានគ្រប់ពេលវេលា។ បើសរសេរដៃ វាមានការលំបាកច្រើន ហើយមានភាពរញ៉េរញ៉ៃទៀតផង។ ការគូសខ្វែងចោល ការបញ្ចូលព័ត៌មានថ្មី និង ការកែតម្រូវផ្សេងទៀត គឺត្រូវធ្វើនៅលើក្រដាស ឬ ក្តារឆ្នួន ឬ លើក្តារខៀន។ ភាពជាអ្នកសរសេរមិនត្រូវរិះគន់ចំពោះពង្រាងដែលគ្មានសណ្តាប់ធ្នាប់នេះឡើយ-ការផ្លាស់ប្តូរច្រើនបង្ហាញថាអ្នកសរសេរយកចិត្តទុកដាក់ខ្លាំងអំពីការបង្កើត**ពង្រាងចុងក្រោយ**ដែលមានគុណភាពខ្ពស់។

អ្នកសរសេរជាច្រើនទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីការដែលឱ្យអ្នកផ្សេងអាន និង ផ្តល់នូវគំនិត យោបល់លើពង្រាងសំណេររបស់ពួកគេ។ ការធ្វើបែបនេះ គេហៅថា **ការប្រជុំពិភាក្សា**។ នៅក្នុងសន្និសិទប្រជុំ អ្នកដែលអាន ពង្រាងគួរផ្តោតជាសំខាន់ទៅលើអត្ថន័យ-តើវាច្បាស់លាស់ឬទេ? តើវាគួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍ឬទេ? តើផ្នែកដែលល្អ អាចធ្វើឱ្យកាន់តែល្អថែមទៀតឬទេ? កំហុសនៅក្នុងការប្រកបមិនសំខាន់ទេ (ពីព្រោះវាមិនមែនជាពង្រាងចុងក្រោយ) នៅក្នុងការប្រជុំពិភាក្សា។ នៅក្នុង **ពង្រាងចុងក្រោយ** អត្ថន័យគួរតែមានលក្ខណៈច្បាស់លាស់ ហើយរាល់កំហុសទាំងឡាយ រួមមាន ការប្រកប និង សញ្ញាវណ្ណយុត្តិត្រូវកែតម្រូវ។

ពង្រាងទាំងឡាយអាចធ្វើនៅលើក្រដាសចោលចាស់ៗ លើក្តារឆ្នួន ឬ លើក្តារខៀនតូច។ ការសរសេរនៅលើក្តារខៀនតូចអាចធ្វើការកែតម្រូវងាយជាង។ វាក៏មានលក្ខណៈប្រសើរផងដែរ បើសិនជាក្រុមតូចកំពុងធ្វើការរួមគ្នានៅលើអត្ថបទមួយពីព្រោះពួកគេទាំងអស់អាចនៅជុំគ្នា និង ពិនិត្យមើលអត្ថបទរួមគ្នា។

ឯកសារទី១៥

អត្ថបទជាក់ស្តែង-ប្រភព ឧទាហរណ៍ គោលបំណង ទស្សនិកជន

អត្ថបទជាក់ស្តែង	*ឧទាហរណ៏*	*គោលបំណង*	*ទស្សនិកជន*
ការផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម	*គ្រប់ផលិតផល*	*ដើម្បីលក់ផលិតផល*	*គ្រប់គ្នាដែលចង់ទិញផលិតផល*
សេចក្តីណែនាំពីរបៀបប្រើ	*ម៉ាស៊ីនចាក់វីស៊ីឌី*	*ជម្រាបជូន ការពារការខូចខាត*	*គ្រប់គ្នាដែលទិញ និង ប្រើប្រាស់ផលិតផល*
រូបមន្តធ្វើម្ហូប	*ផលិតផលអាហារ*	*បង្ហាញពីសេចក្តីណែនាំ សម្រាប់ចម្អិន*	*គ្រប់គ្នាដែលចង់ចម្អិនអាហារ នោះ*
ព័ត៌មាន	*ប៉ូស្ទ័រអំពីការបោះឆ្នោត*	*បញ្ចុះបញ្ចូលប្រជាជន ឱ្យបោះឆ្នោតជូនគណបក្ស ណាមួយ*	*គ្រប់គ្នាដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត*
ព័ត៌មាន	*ប៉ូស្ទ័រយល់ដឹងពីសុខភាព*	*បង្ហាញពីរបៀបដែលធ្វើ ឱ្យមានសុខភាពល្អ ឬ ការប្រថុយគ្រោះថ្នាក់*	*គ្រប់គ្នាដែលចេះអាន*
ព័ត៌មាន	*សញ្ញាបម្រាមតាមផ្លូវ*	*បង្កើនការពិចារណា ប្រាប់ដំណឹង បញ្ចុះបញ្ចូល*	*គ្រប់គ្នាដែលចេះអាន និង យល់*

ឯកសារទី១៦

បញ្ជីសម្ភារ

លរ	ការបរិយាយពីប្រភេទសម្ភារ	ចំនួន	ផ្សេងៗ
១	កាតាប	១	
២	ប្រដាប់កិបក្រដាស	១	
៣	គ្រាប់កិប	១ ប្រអប់	
៤	គូល័រទៀន	២ ប្រអប់	
៥	ហ្វឺតក្រដាសពណ៌ខ្មៅ	៣ ដើម	
៦	ហ្វឺតក្រដាសពណ៌ក្រហម	៣ ដើម	
៧	ទឹកហ្វឺតក្រដាសពណ៌ខ្មៅ	១ ដប	
៨	ទឹកហ្វឺតក្រដាសពណ៌ក្រហម	១ ដប	
៩	ប៊ិចខៀវ	២ ដើម	
១០	ក្រដាសរ៉ាមអាកាត់	១ រ៉ាម	
១១	កាវទឹក	១ ដប	
១២	ស្កុតក្រដាស	១ ដុំ	
១៣	ដែកគោលវាយជញ្ជាំង	២ កញ្ចប់	
១៤	អក្សរចល័ត	១ ឈុត	
១៥	កៅស៊ូកង	២ ខាំ	
១៦	បំពង់បឺត	៣០០ ដើម	
១៧	សៀវភៅសរសេរ ១២០ទំព័រ	៤ ក្បាល	
១៨	ក្រដាសរ៉ាមធំ	១០ សន្លឹក	
១៩	ក្រដាសកាតុង	៥ សន្លឹក	
២០	ខ្សែនីឡុង	៥០ ម	
២១	បញ្ជីស្រង់ពិន្ទុ	១ ក្បាល	
២២	បញ្ជីហៅឈ្មោះសិស្ស	១ ក្បាល	